

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

2009 - 2010

**ECTS GUIDE
SCHOOL OF PSYCHOLOGY
ARISTOTLE UNIVERSITY OF
THESSALONIKI**

Την επιμέλεια του Οδηγού Σπουδών είχαν οι κκ. Φ. Καργόπουλος,
Ζ. Παπαληγούρα, Α. Ξενικού και Ε. Γεωργάκα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Όργανα του Τμήματος	σελ.	4
Προσωπικό του Τμήματος	σελ.	5
Γενικές Οδηγίες προς τους Φοιτητές	σελ.	7
Πρόγραμμα Σπουδών - Γενικές Αρχές και Δομή	σελ.	11
Προγράμματα Κατευθύνσεων	σελ.	13
Κατάλογος Μαθημάτων	σελ.	14
Περιεχόμενο Μαθημάτων	σελ.	20
Διδασκόμενα Μαθήματα ανά Εξάμηνο (Χειμερινό/Εαρινό)	σελ.	53
Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μετα- πτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ψυχολογίας	σελ.	61
Α. Μεταπτυχιακές Σπουδές Α' Επιπέδου	σελ.	61
Β. Μεταπτυχιακές Σπουδές Β' Επιπέδου	σελ.	97
Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στα Ανθρώπινα Δικαιώματα/Έδρα UNESCO	σελ.	102
Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Παιδαγωγική της Ισότητας των Φύλων	σελ.	104
Παράρτημα I: Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής Α.Π.Θ.	σελ.	106
Παράρτημα II: Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ.	σελ.	107
Παράρτημα III: Οδηγός ECTS	σελ.	109
Γραφεία και τηλέφωνα μελών ΔΕΠ	σελ.	179
Αργίες - Ημερομηνίες εξαμήνων και εξετάσεων	σελ.	182

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ:	Α. Μάνθος
ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ:	Α. Τσατσάκου
ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ:	Σ. Πανάς
ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ:	Α. Γιαννακουδάκης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ:	Φ. Γκικόπουλος
-------------	----------------

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Βασιλική Δεληγιάννη-Κουϊμτζή
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ: Μαρία Δικαίου

Διευθυντές Τομέων:

Μαρία-Ελένη Κοσμίδου

του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας

Παναγιώτα Βορριά

του Τομέα Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας

Παγόνα Ρούσση

του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: Ο Πρόεδρος, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, οι Διευθυντές των Τομέων, δύο (2) εκπρόσωποι φοιτητών, ένας (1) εκπρόσωπος μεταπτυχιακών φοιτητών και ένα (1) μέλος Ε.Δ.Τ.Π. σε περίπτωση που συζητούνται θέματα του κλάδου αυτού.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Διευθύνεται από τον/την πρόεδρο και απαρτίζεται από όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, από την επιστημονικό συνεργάτη, έναν εκπρόσωπο του κλάδου ΕΤΕΠ, δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και δώδεκα αντιπροσώπους των προπτυχιακών φοιτητών.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Χουσιάδας Λάμπρος
Χαρίτου-Φατούρου Μίκα
Παπαδοπούλου Δήμητρα

1. Δ.Ε.Π.

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Δεληγιάννη-Κουϊμιτζή Βασιλική, της Κοινωνιολογικής Θεμελίωσης της Αγωγής
Δικαίου Μαρία, της Κοινωνικής Ψυχολογίας
Κιοσέογλου Γρηγόριος, της Στατιστικής Εφαρμοσμένης στις Επιστήμες της Συμπεριφοράς
Κωσταρίδου-Ευκλείδη Αναστασία, της Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας
Μαρκουλής Διομήδης, της Ανάπτυξης των Κοινωνικών και Γνωστικών Λειτουργιών
Συγκολλίτου Ευθυμία, της Σχολικής Περιβαλλοντικής Ψυχολογίας

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Βορριά Παναγιώτα, της Εξελικτικής Ψυχολογίας
Ζαφειρίδης Φοίβος, της Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων
Καργόπουλος Φίλιππος, της Φιλοσοφίας της Νόησης και Λογικής
Κοσμίδου Μαρία-Ελένη, της Νευροψυχολογικής Αξιολόγησης
Μπαϊρακτάρης Κωνσταντίνος, της Κλινικής Ψυχολογίας, με έμφαση σε ψυχοκοινωνικά συστήματα περίθαλψης
Παπαληγούρα Ζαΐρα, της Εξελικτικής Ψυχολογίας
Ρούσση Παγώνα, της Κλινικής Ψυχολογίας με γνωστικοσυμπεριφορική κατεύθυνση
Στογιαννίδου Αριάδνη, των Διαγνωστικών Μεθόδων και Συμβουλευτικής

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Αυδή Ευρυνόμη, της Κλινικής Ψυχολογίας με ανθρωπιστική κατεύθυνση
Γωνίδα-Μπαμνίου Ελευθερία, της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Ανθρώπινης Ανάπτυξης
Μασούρα Ελβίρα, της Γνωστικής - Πειραματικής Ψυχολογίας
Μεταλλίδου Παναγιώτα, της Γνωστικής Ψυχολογίας
Ξενικού Αθηνά, της Κοινωνικής-Οργανωτικής Ψυχολογίας
Τατά Δέσποινα, της Ψυχοφυσιολογίας

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Αθανασιάδου Χριστίνα, της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας: Σχολική Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας
 Γεωργάκα Ευγενία, της Κλινικής Ψυχολογίας με έμφαση στα ψυχοκοινωνικά συστήματα περίθαλψης
 Τσαπκίνη Κυράνα, της Νευροψυχολογίας
 Φίγγου Ευαγγελία, της Κοινωνικής Ψυχολογίας των Διομαδικών Σχέσεων

2. ΜΗ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ (Βοηθοί, επιστημονικοί συνεργάτες)
 Μπόνη Ειρήνη, της Κλινικής Ψυχολογίας

3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΜΕΩΝ

Αυγερινού Ελένη, Γραμματέας
 Καραμούζη Κυριακή, Γραμματέας
 Τσαπουντζόγλου Μαλαματή, Γραμματέας
 Νιζαρλίδου Ελένη, Βιβλιοθηκονόμος
 Λαδά Ιφιγένεια, Κλητήρας

4. ΕΙΔΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Βαζούρα Ζωή (Ιταλικής Γλώσσας)
 Καρδακάκη-Μηλαπίδου Αικατερίνη (Αγγλικής Γλώσσας)
 Αλεξιάδου Ελπινίκη (Γερμανικής Γλώσσας)
 Παπαγεωργίου Μαρία (Γαλλικής Γλώσσας)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ιορδανίδου-Σαβιολάκη Βασιλική, Γραμματέας
 Διαφωνίδου Μαρία
 Δόκα Ελένη
 Παντελάκη Γεωργία
 Πολίτογλου Πέτρα

ΜΕΛΗ ΤΟΥ Δ.Ε.Π. ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΔΕΙΑ**Χειμερινό εξάμηνο**

Βορριά Παναγιώτα
 Γεωργάκα Ευγενία
 Μεταλλίδου Παναγιώτα

Εαρινό εξάμηνο

Αθανασιάδου Χριστίνα
 Αυδή Ευρυνόμη
 Δικαίου Μαρία
 Καργόπουλος Φίλιππος

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Για το πτυχίο Ψυχολογίας απαιτούνται 148 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ). Αν εξαιρεθούν οι 8 ΔΜ που αντιστοιχούν στη Διπλωματική Εργασία και στην Πρακτική Άσκηση, οι υπόλοιπες 140 μονάδες πρέπει να συγκεντρωθούν το νωρίτερο σε οκτώ εξάμηνα. Αυτό σημαίνει ότι δηλώνοντας 20 ΔΜ το εξάμηνο οι φοιτητές είναι σε θέση να υπερκαλύψουν τις απαιτούμενες μονάδες. Ο κανονισμός επιτρέπει εγγραφή σε μαθήματα που αντιστοιχούν σε 25 ΔΜ το εξάμηνο, για να καλύψει περιπτώσεις υποχρεωτικών μαθημάτων των προηγούμενων ετών που δεν έχει περάσει ο φοιτητής. Η ελάχιστη δυνατή διάρκεια των σπουδών είναι 8 εξάμηνα. Όσον αφορά τη μέγιστη διάρκεια σπουδών, σύμφωνα με το νόμο που τέθηκε σε ισχύ τον Σεπτέμβριο 2007, ισχύουν τα παρακάτω:

1. Για τους φοιτητές του Α' - Ε' εξαμήνου η μέγιστη διάρκεια σπουδών είναι τα 16 εξάμηνα.
2. Για τους φοιτητές Ζ' - ΙΒ' εξαμήνου η μέγιστη διάρκεια σπουδών είναι τα 18 εξάμηνα.
3. Για τους φοιτητές ΙΓ' - ΙΘ' εξαμήνου η μέγιστη διάρκεια σπουδών μπορεί να παραταθεί ως 10 επιπλέον εξάμηνα.
4. Οι φοιτητές που το Σεπτέμβριο του 2007 είχαν κλείσει 18 εξάμηνα σπουδών έχουν κληθεί από τη Γραμματεία να δηλώσουν αν επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Στην περίπτωση που έχουν κάνει τέτοια δήλωση τους έχουν δοθεί 10 επιπλέον εξάμηνα για την περάτωση των σπουδών τους. Τα επιπλέον εξάμηνα μετρούν από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους 2008-09.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου, και σε ημερομηνία που ορίζεται μέσα σε προθεσμία περίπου 2 εβδομάδων, πρέπει κάθε φοιτητής να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος μία δήλωση, στην οποία να δηλώνονται τα μαθήματα, τα οποία αποφάσισε να παρακολουθήσει στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Αυτό γίνεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος. Για την ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων οι φοιτητές χρειάζονται έναν κωδικό αριθμό που τους χορηγεί η Γραμματεία κατά την εγγραφή τους. Η παραπάνω δήλωση μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο ή από οποιονδήποτε, ο οποίος θα έχει νόμιμη εξουσιοδότηση γι' αυτό το σκοπό. Δηλώσεις δεν γίνονται δεκτές μετά τη λήξη της προθεσμίας. Επίσης, μετά τη λήξη της προθεσμίας, δεν γίνονται δεκτές οποιεσδήποτε αιτήσεις για αλλαγή δηλώσεως, η οποία έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα. Αν ένας φοιτητής δεν καταθέσει δήλωση στην αρχή του εξαμήνου, τότε θεωρείται ότι δεν θα παρακολουθήσει μαθήματα, δεν έχει δικαίωμα να αποκτήσει διδακτικά βοηθήματα ούτε να συμμετάσχει στις εξετάσεις αυτού του εξαμήνου.

Γενική αρχή στην επιλογή μαθημάτων είναι ο φοιτητής να εγγράφεται σε μαθήματα του έτους του και σε υποχρεωτικά μαθήματα προηγούμενων ετών τα οποία δεν έχει περάσει. Για να γνωρίζει ο φοιτητής τα μαθήματα του έτους του και μόνο από τον κωδικό τους αριθμό έχει επινοηθεί και βρίσκεται σε λειτουργία σύστημα κωδικής αρίθμησης των μαθημάτων. Η αρίθμηση είναι ενιαία για όλο το Τμήμα και χρησιμοποιεί για κάθε μάθημα μόνο έναν τριψήφιο αριθμό. Το πρώτο ψηφίο δηλώνει το έτος στο οποίο ενδείκνυται να παρακολουθήσει ο φοιτητής το μάθημα (δηλ. 1,2,3,4) το δεύτερο και τρίτο ψηφίο δηλώνουν τον τομέα που προσφέρει το μάθημα:

- _00 - _29 : Τομέας Πειραματικής και Γνωστικής
- _30 - _59 : Τομέας Εξελικτικής και Σχολικής
- _60 - _89 : Τομέας Κοινωνικής και Κλινικής
- _90 - _99 : Διατομεακά μαθήματα

Για παράδειγμα, ο κωδικός 336 δηλώνει μάθημα για φοιτητές του τρίτου έτους που προσφέρει ο Τομέας Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Για τους φοιτητές του Α' και Γ' εξαμήνου

Οι πρωτοετείς και δευτεροετείς φοιτητές θα πρέπει να εγγραφούν στα υποχρεωτικά μαθήματα του έτους τους, στα μαθήματα ξένης γλώσσας και σε κάποιες από τις ελεύθερες επιλογές όπως το 102, το 193, ή το 295.

Για τους φοιτητές των Ε' και πάνω εξαμήνων

Οι φοιτητές που βρίσκονται στο τρίτο και τέταρτο έτος σπουδών ακολουθούν το κανονικό πρόγραμμα και πρέπει καταρχήν να εγγραφούν στα υποχρεωτικά μαθήματα του έτους των και στα υποχρεωτικά των προηγούμενων ετών που δεν έχουν περάσει. Πρέπει επίσης να εγγραφούν σε μαθήματα επιλογής κατευθύνσεων ανάλογα με την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει. Να διαβάσουν επίσης προσεκτικά τις οδηγίες για τη διπλωματική εργασία και πρακτική άσκηση που ακολουθούν.

Διπλωματική Εργασία

- 1) Η διπλωματική εργασία των φοιτητών του Τμήματος εκπονείται υπό την εποπτεία κάποιου μέλους ΔΕΠ του Τμήματος. Το θέμα της εργασίας ορίζεται κατόπιν συνεργασίας μεταξύ του φοιτητή και του επόπτη.
- 2) Η εργασία μπορεί να είναι είτε βιβλιογραφική είτε ερευνητική.
- 3) Η εργασία μπορεί να συγγραφεί από 1 έως 3 φοιτητές.

- 4) Η εργασία πρέπει να έχει έκταση μέχρι 25 δακτυλογραφημένες σελίδες.
- 5) Η ανάθεση της εργασίας γίνεται στην αρχή του 7ου εξαμήνου, δηλαδή το αργότερο μέχρι την 31η Οκτωβρίου. Ωστόσο, συνιστάται στους φοιτητές να συζητήσουν περί της εργασίας τους με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος από το τέλος του 6ου εξαμήνου, δηλαδή πριν από τις καλοκαιρινές διακοπές.
- 6) Οι φοιτητές που επιθυμούν να αξιολογηθεί η εργασία τους στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου πρέπει να την παραδώσουν στον επόπτη μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Η αντίστοιχη ημερομηνία για το εαρινό εξάμηνο είναι η 1η Ιουνίου. Φοιτητές που επιθυμούν να αξιολογηθεί η εργασία τους κατά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου πρέπει να την παραδώσουν μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου.
- 7) Η εργασία βαθμολογείται (1 ως 10 άριστα, με βάση το 5) από τον επόπτη. Η εργασία που κρίνεται ως επιτυχής πιστώνεται με 4 Δ.Μ.
- 8) Για τυχόν προβλήματα σχετικά με τις διπλωματικές τους εργασίες, οι φοιτητές μπορούν να προσφεύγουν στον κ. Φ. Καργόπουλο που έχει οριστεί υπεύθυνος από το Τμήμα για το σκοπό αυτό.
- 9) Από την επίσημη ημερομηνία ανάθεσης (31 Οκτωβρίου) ο φοιτητής/τρια έχει 10 μήνες (έως τις 15 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους) να εκπονήσει την εργασία. Μετά τις 15 Σεπτεμβρίου, υποχρεώνεται να ξαναρχίσει τη διαδικασία εκπόνησης από την αρχή, και όχι απαραίτητα με τον ίδιο καθηγητή.
- 10) Η διπλωματική εργασία δηλώνεται στο έντυπο της δήλωσης των μαθημάτων, συνοδεύεται από υπογραφή του επόπτη και κατατίθεται στην Κεντρική Γραμματεία του Τμήματος. Οι 4 ΔΜ που αντιστοιχούν στη διπλωματική εργασία είναι πέραν του ανώτατου ορίου των 25 ΔΜ.

Πρακτική Άσκηση

- 1) Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ψυχολογίας λαμβάνει χώρα σε χώρους όπου παρέχονται ψυχολογικές υπηρεσίες από επαγγελματίες ψυχολόγους. Ως παραδείγματα τέτοιων χώρων αναφέρονται τα ψυχιατρεία ή οι ψυχιατρικές κλινικές των γενικών νοσοκομείων, τα Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής, σχολεία ή άλλοι εκπαιδευτικοί χώροι όπου εργάζονται σχολικοί ψυχολόγοι, κτλ., ή γενικά χώροι στους οποίους εργάζονται επαγγελματίες οι οποίοι κρίνονται από το Τμήμα ως κατάλληλοι να εποπτεύσουν την άσκηση.
- 2) Η άσκηση στους παραπάνω χώρους λαμβάνει χώρα υπό την εποπτεία του ψυχολόγου και η ολοκλήρωσή της πιστοποιείται από αυτόν.

- 3) Η πρακτική άσκηση μπορεί να αρχίσει από το 5ο εξάμηνο σπουδών.
- 4) Η άσκηση για τον κάθε φοιτητή πρέπει να διαρκεί 40 εργάσιμες ημέρες. Συνιστάται η κατανομή των ημερών αυτών σε 20 εβδομάδες έτσι ώστε ο φοιτητής να αφιερώνει στην άσκησή του δύο εργάσιμες ημέρες ανά εβδομάδα.
- 5) Η επιλογή των κατευθύνσεων της άσκησης και η τοποθέτηση των φοιτητών θα γίνεται κατόπιν συνεννόησης ανάμεσα στο φοιτητή και την επιτροπή του Τμήματος που αποτελείται από τις κ. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμιτζή, Π. Ρούσση και Α. Στογιαννίδου.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ιστοσελίδα [http://web.auth.gr/praktiki psy](http://web.auth.gr/praktiki_psy).

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: praktikiaskisi@psy.auth.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει ως ελάχιστο αριθμό για λήψη πτυχίου ψυχολογίας 148 διδακτικές μονάδες (ΔΜ) που κατανέμονται ως εξής: 120 ΔΜ Μαθημάτων Ψυχολογίας, 12 ΔΜ Ξένης Γλώσσας, 8 ΔΜ Ελεύθερες Επιλογές (είτε από το Τμήμα Ψυχολογίας είτε από άλλο Τμήμα του ΑΠΘ), 4 ΔΜ Πρακτικής Άσκησης (Κωδικός 497 και 498), και 4 ΔΜ από την εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.

Από τις 120 απαιτούμενες ΔΜ μαθημάτων ψυχολογίας, οι 82 καλύπτονται από τα υποχρεωτικά μαθήματα που περιέχονται στον παρακάτω κατάλογο. Οι υπόλοιπες 38 ΔΜ μαθημάτων ψυχολογίας πρέπει να ανήκουν στην κατεύθυνση που έχουν επιλέξει οι φοιτητές σύμφωνα με τον ακόλουθο κανόνα: πρέπει τουλάχιστον οι 20 από τις 38 ΔΜ να επιλεγούν από ανώτερα (301-496) μαθήματα επιλογής της κατεύθυνσης τους, και όσες ΔΜ απομένουν ως τις 38 πρέπει να επιλεγούν από ανώτερα μαθήματα επιλογής (301-496) των δύο άλλων τομέων. Τούτο σημαίνει ότι μπορεί ένας φοιτητής να επιλέξει μόνο μαθήματα της κατεύθυνσής του (αν φυσικά προσφέρονται 38 ΔΜ επιλογής από τον τομέα κατεύθυνσης του κατά τα δύο τελευταία χρόνια των σπουδών του). Είναι επίσης δυνατόν ο φοιτητής να επιλέξει δύο κατευθύνσεις, επιλέγοντας 20 ΔΜ από μαθήματα επιλογής της μίας κατεύθυνσης και 20 ΔΜ από μαθήματα μιας άλλης.

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Α' Έτος

100	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	3 ΔΜ
101	Πειραματική Ψυχολογία I: Αντίληψη-Προσοχή	3 ΔΜ
103	Πειραματική Ψυχολογία II: Μάθηση- Μνήμη	3 ΔΜ
121	Ιστορία και Φιλοσοφία της Ψυχολογίας	3 ΔΜ
131	Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I	2 ΔΜ
132	Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία II	2 ΔΜ
161	Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία (260)	2 ΔΜ
170	Γενική Κλινική Ψυχολογία (171, 270)	3 ΔΜ
191	Βιολογική Ψυχολογία I (Ψυχοφυσιολογία I)	3 ΔΜ
199	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Επιστημών της Συμπεριφοράς (ΕΜΕΣ)	3 ΔΜ

Β' Έτους

200	Στατιστική Ι	3 ΔΜ
201	Γνωστική Ψυχολογία	3 ΔΜ
220	Ψυχολογία Κινήτρων	3 ΔΜ
245	Σχολική Ψυχολογία	2 ΔΜ
261	Δόμηση του Κοινωνικού Κόσμου: “Εμείς και οι άλλοι”	2 ΔΜ
265	Ομάδες	3 ΔΜ
271	Κοινωνικός Αποκλεισμός*	2 ΔΜ
272	Ανθρωπιστική Ψυχολογία Ι (Θεραπευτικά Μοντέλα ΙΙ) (471)	3 ΔΜ
281	Θεωρίες Προσωπικότητας Ι: Ψυχανάλυση (181)	2 ΔΜ
282	Θεωρίες Προσωπικότητας ΙΙ (281)	2 ΔΜ

Γ' Έτους

300	Στατιστική ΙΙ	3 ΔΜ
310	Ψυχολογία της Γλώσσας	3 ΔΜ
324	Νευροψυχολογία (425)	3 ΔΜ
345	Διαγνωστικές Μέθοδοι Ι	2 ΔΜ
346	Διαγνωστικές Μέθοδοι ΙΙ	3 ΔΜ
367	Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία Ι: Εισαγωγή	3 ΔΜ
372	Συμπεριφορική/Γνωστική Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία (Θεραπευτικά Μοντέλα Ι)	3 ΔΜ
381	Ψυχοπαθολογία	3 ΔΜ

Δ' Έτους

436	Κοινωνικο-Γνωστική Ανάπτυξη	3 ΔΜ
442	Εξελικτική Ψυχοπαθολογία Ι (243, 343, 445)	2 ΔΜ
446	Αρχές Συμβουλευτικής (246)	2 ΔΜ

Ελεύθερες Επιλογές

Τα μαθήματα μεταξύ 100-299 που δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω κατάλογο υποχρεωτικών μαθημάτων αποτελούν ελεύθερες επιλογές. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν από αυτά όποια και όσα θέλουν, αλλά μόνο 8 ΔΜ το πολύ θα συμπεριληφθούν στις Ελεύθερες Επιλογές. Μπορούν επίσης να επιλέξουν ως Ελεύθερες Επιλογές μαθήματα από άλλα τμήματα του ΑΠΘ.

193	Εισαγωγή στη Βιολογία	3 ΔΜ
295	Εισαγωγή στη Μαθηματική Ψυχολογία	2 ΔΜ

* Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό μόνο για τους φοιτητές Α' ως Γ' έτους. Για τους φοιτητές Δ' έτους και άνω είναι μάθημα επιλογής κατεύθυνσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Κατά τα δύο τελευταία έτη σπουδών οι φοιτητές παρακολουθούν εκτός από τα υποχρεωτικά μαθήματα, μαθήματα των κατευθύνσεων που έχουν επιλέξει. Σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος η κατεύθυνση δεν πρέπει να νοηθεί ως ειδικότητα επαγγελματική, και για αυτόν τον λόγο δεν αναγράφεται στο πτυχίο, παρά μόνο στον έλεγχο σπουδών. Επίσης, αποτελεί απόφαση του Τμήματος ότι όλοι οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να εγγραφούν σε οποιοδήποτε μάθημα ανεξάρτητα από την κατεύθυνση την οποία έχουν επιλέξει. Τέλος οι φοιτητές μπορούν να εκπιονήσουν τη διπλωματική τους εργασία με οποιοδήποτε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ανεξάρτητα από την κατεύθυνση την οποία έχουν επιλέξει. Τα μέλη ΔΕΠ αντίστοιχα ανακοινώνουν τις περιοχές μελέτης και έρευνας στις οποίες δέχονται να επιβλέψουν διπλωματικές εργασίες. Υπάρχει όριο στον αριθμό εργασιών τις οποίες είναι υποχρεωμένο ένα μέλος ΔΕΠ να επιβλέπει κάθε χρόνο.

Μαθήματα Επιλογής Κατευθύνσεων

Δεν υπάρχουν υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης. Όλα τα μαθήματα κατεύθυνσης είναι μαθήματα επιλογής. Ως μάθημα επιλογής μιας κατεύθυνσης θεωρείται οποιοδήποτε ανώτερο (200-496) μάθημά της που δεν συμπεριλαμβάνεται στα υποχρεωτικά. Όπως εξηγήσαμε προηγουμένως η κατεύθυνση ενός μαθήματος δηλώνεται από τα δύο τελευταία ψηφία του κωδικού αριθμού. Οι φοιτητές πρέπει κατά το τρίτο και τέταρτο έτος των σπουδών τους να πάρουν 38 ΔΜ ως 40 ΔΜ μαθημάτων επιλογής κατεύθυνσης από τις οποίες τουλάχιστον 20 ΔΜ να ανήκουν στην κατεύθυνση που έχουν επιλέξει.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

100	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	3 ΔΜ
101	Πειραματική Ψυχολογία I: Αντίληψη-Προσοχή	3 ΔΜ
102	Πειραματικές Ασκήσεις I	2 ΔΜ
103	Πειραματική Ψυχολογία II: Μάθηση-Μνήμη	3 ΔΜ
121	Ιστορία και Φιλοσοφία της Ψυχολογίας	3 ΔΜ
131	Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I	2 ΔΜ
132	Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία II	2 ΔΜ
157	Εκπαίδευση και Φύλο I	2 ΔΜ
161	Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία	2 ΔΜ
170	Γενική Κλινική Ψυχολογία	3 ΔΜ
191	Βιολογική Ψυχολογία (Ψυχοφυσιολογία I)	3 ΔΜ
193	Εισαγωγή στη Βιολογία	3 ΔΜ
195	Εισαγωγή στους Η/Υ	3 ΔΜ
197	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	2 ΔΜ
199	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Επιστημών της Συμπεριφοράς (ΕΜΕΣ)	2 ΔΜ
200	Στατιστική I	3 ΔΜ
201	Γνωστική Ψυχολογία	3 ΔΜ
220	Ψυχολογία Κινήτρων	3 ΔΜ
245	Σχολική Ψυχολογία	2 ΔΜ
261	Δόμηση του Κοινωνικού Κόσμου “Εμείς και οι άλλοι”	2 ΔΜ
265	Ομάδες	3 ΔΜ
266	Οργανωτική Ψυχολογία I: Θεωρία	2 ΔΜ
271	Κοινωνικός Αποκλεισμός: Ψυχολογική, Ανθρωπολογική, Κοινωνιολογική Προσέγγιση (271, 371)	2 ΔΜ
272	Ανθρωπιστική Ψυχολογία I (Θεραπευτικά Μοντέλα II) (471)	3 ΔΜ
281	Θεωρίες Προσωπικότητας I: Ψυχανάλυση (181)	2 ΔΜ
282	Θεωρίες Προσωπικότητας II (281)	2 ΔΜ
295	Εισαγωγή στη Μαθηματική Ψυχολογία	2 ΔΜ
300	Στατιστική II	3 ΔΜ
304	Κινητική Συμπεριφορά και Ανθρώπινη Απόδοση (105)	2 ΔΜ
305	Αναπαράσταση της Γνώσης: Νοερές Εικόνες	2 ΔΜ

308 Ποιότητα Ζωής	2 ΔΜ
310 Ψυχολογία της Γλώσσας	3 ΔΜ
311 Ψυχολογία Ανάγνωσης	2 ΔΜ
312 Ανάπτυξη της Γλώσσας	2 ΔΜ
313 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ομιλίας	3 ΔΜ
314 Διαταραχές Όρασης και Ακοής και η Επίδραση αυτών στις Γνωστικές Διαδικασίες	2 ΔΜ
315 Ψυχοφυσιολογικές Διαταραχές	3 ΔΜ
316 Πειραματικές Ασκήσεις II	2 ΔΜ
317 Ψυχολογία των Ηλικιωμένων	2 ΔΜ
318 Γνωστική Αποκατάσταση Νευροψυχολογικών Διαταραχών	2 ΔΜ
319 Θέματα Γηροψυχολογίας	2 ΔΜ
321 Συμβολική Λογική	3 ΔΜ
322 Επαγωγική Λογική	3 ΔΜ
323 Ψυχολογία της Σκέψης	3 ΔΜ
324 Νευροψυχολογία (425)	3 ΔΜ
325 Πειραματικές Ασκήσεις III	3 ΔΜ
326 Ψυχογλωσσολογικές Πειραματικές Ασκήσεις	2 ΔΜ
327 Ψυχοφαρμακολογία (427)	2 ΔΜ
331 Μέθοδοι Έρευνας στην Εξελικτική Ψυχολογία	2 ΔΜ
332 Η Θεωρία του Δεσμού στην Ανάπτυξη	2 ΔΜ
333 Ενδομήτρια Ζωή και Βρεφική Ηλικία	2 ΔΜ
334 Εφαρμογές στη Μελέτη Βρεφών και Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας	2 ΔΜ
335 Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Κατανόηση της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας	3 ΔΜ
336 Η Ανάπτυξη των Παιδιών Προσχολικής και Σχολικής Ηλικίας	2 ΔΜ
337 Νέες Μορφές Γονεϊκότητας	2 ΔΜ
339 Η Ψυχολογία του Θανάτου και του Πένθους	3 ΔΜ
340 Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Μάθηση και Διδασκαλία στην Εκπαιδευτική Πράξη)	3 ΔΜ
341 Μεθοδολογία Έρευνας στο Σχολικό Πλαίσιο	3 ΔΜ
345 Διαγνωστικές Μέθοδοι I	2 ΔΜ

346	Διαγνωστικές Μέθοδοι II	3 ΔΜ
349	Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας I	2 ΔΜ
350	Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Ψυχολογία	2 ΔΜ
352	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	3 ΔΜ
356	Ψυχολογία και Φεμινιστικές Προσεγγίσεις	2 ΔΜ
357	Ταυτότητες Φύλου και το Σχολικό Πλαίσιο	3 ΔΜ
358	Κοινωνία και Γυναίκες	3 ΔΜ
360	Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία I	3 ΔΜ
361	Ποιοτική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες	3 ΔΜ
363	Κοινωνική Ψυχολογία και Ειρήνη: Βασικά Κοινωνικο-Ψυχολογικά Φαινόμενα	2 ΔΜ
364	Διομαδικές Σχέσεις: Στερεότυπα Προκατάληψη και Κοινωνικές Διακρίσεις (464)	3 ΔΜ
365	Μειονότητες	2 ΔΜ
366	Οργανωτική Ψυχολογία II: Θεωρία	2 ΔΜ
367	Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία I: Εισαγωγή (267)	3 ΔΜ
368	Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία II: Ο εαυτός	3 ΔΜ
369	Οργανωτική Ψυχολογία III: Άσκηση	2 ΔΜ
370	Η Ποιοτική Έρευνα στην Κλινική Πράξη	2 ΔΜ
372	Συμπεριφορική/Γνωστική Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία (Θεραπευτικά Μοντέλα I)	3 ΔΜ
373	Ψυχολογία της Υγείας	2 ΔΜ
374	Ανθρωπιστική Ψυχολογία/Ψυχοθεραπεία II (Θεραπευτικά Μοντέλα III) (472)	3 ΔΜ
375	Μοντέλα Αιτιολογίας της Αποκλίνουσας Συμπεριφοράς	2 ΔΜ
377	Ιδρυματοποίηση (475)	2 ΔΜ
378	Αποϊδρυματοποίηση (475)	2 ΔΜ
379	Κινήματα Αυτοβοήθειας	2 ΔΜ
380	Ψυχολογία της Οικογένειας	2 ΔΜ
381	Ψυχοπαθολογία	3 ΔΜ
382	Κλινική Ψυχοφαρμακολογία	2 ΔΜ
383	Κλινική Ψυχοπαθολογία Ανηλίκων και Εφήβων	3 ΔΜ
384	Εξάρτηση - Απεξάρτηση I	3 ΔΜ
391	Ψυχοφυσιολογία II (291)	3 ΔΜ
400	Στατιστική III	2 ΔΜ

402 Διαταραχές της μνήμης	2 ΔΜ
403 Νοητική Υστέρηση: Ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση	2 ΔΜ
406 Ποιότητα Ζωής σε Χρόνιες Ασθένειες και Παθήσεις I	2 ΔΜ
407 Ποιότητα Ζωής σε Χρόνιες Ασθένειες και Παθήσεις II	2 ΔΜ
408 Θεωρίες Ατομικής και Ομαδικής Συμβουλευτικής σε Ασθενείς, Ηλικιωμένους και Φροντιστές	2 ΔΜ
409 Ποιότητα Ζωής και Μοντέλα Παρέμβασης σε Ηλικιωμένους, Ασθενείς και Φροντιστές	2 ΔΜ
410 Γλωσσικές Διαταραχές: Αξιολόγηση και Παρέμβαση	3 ΔΜ
412 Διαταραχές Επικοινωνίας: Εκτίμηση σε Ηλικιωμένους	3 ΔΜ
413 Αποκλίσεις Γνωστικών Λειτουργιών	3 ΔΜ
414 Εφαρμογές στην Κριτική Σκέψη	3 ΔΜ
415 Βιοανατροφοδότηση	3 ΔΜ
417 Βιολογική Ψυχολογία II	3 ΔΜ
418 Ψυχολογική Έρευνα με Ηλικιωμένους	2 ΔΜ
421 Νους και Μηχανή	3 ΔΜ
422 Θεωρίες Συνείδησης	3 ΔΜ
424 Γνωστική Νευροψυχολογία	3 ΔΜ
426 Νευροψυχολογική Εκτίμηση	2 ΔΜ
427 Εγκέφαλος και Συναισθήματα	2 ΔΜ
431 Εξελικτική Ψυχολογία III (Γνωστική Ανάπτυξη)	3 ΔΜ
432 Γνωστική Ανάπτυξη και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση	2 ΔΜ
433 Πρώιμες Εμπειρίες και Ανάπτυξη: Εφαρμογές	2 ΔΜ
434 Νέες Μέθοδοι Αναπαραγωγής και οι Επιπτώσεις τους στην Ανάπτυξη των Παιδιών	2 ΔΜ
435 Θεωρία του Δεσμού και Ανθρώπινη Ανάπτυξη	2 ΔΜ
436 Κοινωνικο-Γνωστική Ανάπτυξη	3 ΔΜ
437 Η Εξέλιξη της Πολιτικής Σκέψης	2 ΔΜ
439 Εφαρμογές Εξελικτικής Ψυχολογίας (339)	2 ΔΜ
440 Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας II: Νέα Περιβάλλοντα Μάθησης	2 ΔΜ
441 Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας III: Σχολείο και Παιδιά με Πολιτισμικές Ιδιαιτερότητες	2 ΔΜ
442 Εξελικτική Ψυχοπαθολογία (243, 343, 445)	2 ΔΜ

443	Αποκλίσεις στην Ανάπτυξη (Εξελικτική Ψυχοπαθολογία II)	2 ΔΜ
444	Ψυχολογικές και Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις για την Εφηβεία και την Νεανική Ηλικία I	2 ΔΜ
445	Ψυχολογικές και Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις για την Εφηβεία και την Νεανική Ηλικία II	3 ΔΜ
446	Αρχές Συμβουλευτικής (246)	2 ΔΜ
447	Διάγνωση και Αντιμετώπιση Σχολικών Δυσκολιών	2 ΔΜ
448	Επαγγελματική Συμβουλευτική: Θεωρία και Εφαρμογές	3 ΔΜ
449	Εφαρμογές Συμβουλευτικής στην Εκπαίδευση	2 ΔΜ
455	Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων	2 ΔΜ
456	Γυναίκες και Ψυχική Υγεία	2 ΔΜ
457	Εκπαιδευτικοί, Φύλο και Σχολική Πράξη	3 ΔΜ
458	Συμβουλευτική Γυναίκων	3 ΔΜ
459	Σύνδεση Σχολείου και Οικογένειας	3 ΔΜ
460	Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία II	3 ΔΜ
461	Θετική Κοινωνική Συμπεριφορά και Αλτρουισμός	2 ΔΜ
462	Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις	3 ΔΜ
463	Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις	4 ΔΜ
465	Εφαρμοσμένη Κοινωνική Ψυχολογία και Επίδοση Ομάδων	4 ΔΜ
466	Εφαρμογές της Θεωρίας Απόδοσης Αιτίου: Εργαστήριο	2 ΔΜ
467	Εφαρμοσμένη Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία	3 ΔΜ
468	Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία III: Διεργασίες της Κοινωνικής Νόησης (368)	3 ΔΜ
470	Κριτική Ψυχοπαθολογία	2 ΔΜ
473	Θεραπευτικά Μοντέλα IV (Ανθρωπιστική Ψυχολογία/Ψυχοθεραπεία)	3 ΔΜ
474	Κλινική Θεραπευτική Αντιμετώπιση Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας	3 ΔΜ
476	Σχεδιασμός-Οργάνωση-Αξιολόγηση Ψυχοκοινωνικών Συστημάτων	2 ΔΜ
481	Γνωστική - Συμπεριφορική Ανάλυση. (481-482)	3 ΔΜ
483	Εφαρμογές III: Ψυχοκοινωνικά συστήματα	2 ΔΜ

484	Εξάρτηση - Απεξάρτηση II (385)	3 ΔΜ
485	Ψυχοπαθολογία II - Νοσολογία	2 ΔΜ
487	Εφαρμογές Ψυχοδυναμικής Προσέγγισης	2 ΔΜ
488	Συστημική ψυχοθεραπεία	2 ΔΜ
497	Πρακτική Άσκηση I	2 ΔΜ
498	Πρακτική Άσκηση II	2 ΔΜ
499	Διπλωματική Εργασία	4 ΔΜ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Οι διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων του Τμήματος Ψυχολογίας δίνονται παρακάτω.

100. Εισαγωγή στην Ψυχολογία. Φ. Καργόπουλος. (3ΔΜ).

Το αντικείμενο της ψυχολογίας, μέθοδοι της ψυχολογίας, τομείς της ψυχολογίας, βασικές προσεγγίσεις στην ψυχολογία, βιολογικές βάσεις της ψυχολογίας, αίσθηση, αντίληψη, μάθηση, μνήμη, αναπαράσταση, σκέψη, σημαντικές μελέτες σε διάφορους κλάδους της ψυχολογίας, ειδιεύσεις και το επάγγελμα του ψυχολόγου.

101. Πειραματική Ψυχολογία I: Αντίληψη-Προσοχή. Π. Μεταλλίδου, Δ. Τατά (3ΔΜ).

Εισαγωγή στην Πειραματική Ψυχολογία. Αισθητήρια συστήματα. Φύση της αντίληψης. Σύνομη ιστορική εξέλιξη της έρευνας της αντίληψης. Ψυχοφυσική. Η έρευνα της αντίληψης. Θεωρητικές ερμηνείες της αντίληψης. Φύση της προσοχής. Σύνομη ιστορική εξέλιξη της έρευνας της προσοχής. Θεωρητικές ερμηνείες της προσοχής. Στο μάθημα θα συμπεριληφθούν και ασκήσεις/εφαρμογές.

102. Πειραματικές Ασκήσεις I: Π. Μεταλλίδου (2ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την πειραματική μεθοδολογία και τις βασικές αρχές συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας. Παρουσιάζονται οι βασικοί τύποι πειραματικών σχεδίων. Οι φοιτητές/τριες μελετούν επιστημονικά άρθρα σε θέματα γνωστικής ψυχολογίας και παρουσιάζουν τη μεθοδολογία που ακολουθείται. Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες και σε συνεργασία με τη διδάσκουσα σχεδιάζουν και υλοποιούν πειραματικές έρευνες. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται στα πλαίσια του μαθήματος και η κάθε ομάδα καταθέτει μια γραπτή εργασία.

103. Πειραματική Ψυχολογία II: Μάθηση-Μνήμη. Ε. Μασούρα (3ΔΜ).

Σύνομη ανάλυση της ιστορικής εξέλιξης των λειτουργιών μάθησης και μνήμης. Αποτύπωση, εθισμός, κλασική εξαρτημένη μάθηση. Μνημονικό σύστημα (αισθητήρια, βραχύχρονη, μακρόχρονη μνήμη). Δομές και λειτουργίες του μνημονικού συστήματος. Μεταβλητές που επηρεάζουν το μνημονικό σύστημα. Μνήμη εικόνων (αντικειμένων, προσώπων, σκηνών). Θεωρητικές ερμηνείες. Γνώση και οργάνωση της γνώσης (σημασιολογική μνήμη, μνήμη επεισοδίων, αυτοβιογραφική μνήμη). Λήθη, αιτίες της λήθης. Μνημονική. Μεταμνήμη.

121. Ιστορία και Φιλοσοφία της Ψυχολογίας. Φ. Καργόπουλος. (3ΔΜ).

Το πρόβλημα της ψυχοφυσικής αιτιότητας και η επιστημονική επανάσταση. Καρτεσιανός δυϊσμός, παραλληλισμός, επιφαινομεναλισμός, αναγωγικός και ακραίος υλισμός, φαινομενολογία η αρχή της έρευνας στο νευρικό σύστημα, κρανιολογία - φρενολογία, ψυχοφυσική έρευνα, βολουνταρισμός, στρουκτουραλισμός, η θεωρία του Δαρβίνου και η επιρροή της, φανξιοναλισμός του James, η ψυχοδυναμική θεωρία του Freud, η θεωρία Gestalt, κλασικός μητρεβιορισμός, νεότερος μητρεβιορισμός, λογικός μητρεβιορισμός, κριτική του Chomsky, τεχνητή ευφυΐα, γνωστική επιστήμη, κριτική του υπολογιστικού μοντέλου, κονεξιονισμός.

131. Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I. Δ. Μαρκουλής. (2ΔΜ).

Σύντομη ιστορική αναδρομή. Ειδικότερα μεθοδολογικά και δεοντολογικά προβλήματα των εξελικτικών ερευνών. Οι βιολογικές βάσεις της ανάπτυξης - κεντρικό νευρικό σύστημα. Η κοινωνιοβιολογική ερμηνεία της ανάπτυξης. Οι επιδράσεις της πρώτης εμπειρίας. Αισθητηριακή και Αντιληπτική ανάπτυξη. Η δομική προσέγγιση της ανάπτυξης. Γλωσσική ανάπτυξη. Ατομικές διαφορές. Η επίδραση του σχολείου.

132. Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία II. Π. Βορριά. (2ΔΜ).

Θεωρίες της ανθρώπινης ανάπτυξης. Κληρονομικότητα και περιβάλλον. Προγενετική ανάπτυξη και γέννηση. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στη βρεφική, προσχολική, σχολική και εφηβική ηλικία. Η σημασία των πρώτων εμπειριών στη μετέπειτα ανάπτυξη. Αναπτυξιακοί στόχοι της νεότητας, της μέσης ενήλικης ζωής. Τρίτη ηλικία. Ο θάνατος και το πένθος.

161. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία. (260) Α. Ξενικού (2ΔΜ).

Ορίζεται η Κοινωνική Ψυχολογία, παρουσιάζεται η θεματική της και οι ερευνητικές της μέθοδοι. Οι ενότητες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: Κοινωνική νόηση, κοινωνική απόδοση αιτίου, στάσεις και αλλαγή στάσεων, κοινωνική επιρροή, λήψη ομαδικών αποφάσεων, επίδοση στην ομάδα, διομαδικές σχέσεις.

170. Γενική Κλινική Ψυχολογία. (270) Ε. Αυδή. (3ΔΜ).

Ιστορική αναδρομή. Βασικοί τομείς των εφαρμογών της. Ψυχολογική εκτίμηση. Θεωρητικά μοντέλα και ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις. Πρόληψη. Έρευνα. Δεοντολογικά ζητήματα στην κλινική ψυχολογία.

191. Βιολογική Ψυχολογία I. Δ. Τατά. (3ΔΜ).

Η Βιολογική Ψυχολογία ως κλάδος της Ψυχολογίας. Σύντομη περιγραφή της σχέσης μεταξύ εγκεφάλου και συμπεριφοράς, ιστορική αναδρομή. Δομή του νευρικού συστήματος, κατηγορίες κυττάρων του νευρικού συστήματος και μορφολογικά χαρακτηριστικά τους. Τα νευρικά κύτταρα ως μονάδες μετάδοσης σημάτων: νευρικές ώσεις, συνάψεις, χημικές διεργασίες συνάψεων. Βασικές αρχές αισθητήριων μηχανισμών. Αισθητήρια συστήματα: όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση, σωματαίσθηση.

197. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία. Ειδικός Επιστήμονας. (2ΔΜ).

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικότερες έννοιες της κοινωνιολογίας καθώς και με τους τρόπους ανάλυσης της κοινωνικής πραγματικότητας, όπως αυτοί προτείνονται από τις διαφορετικές θεωρητικές τάσεις. Εξετάζονται θέματα όπως: Ορισμός του αντικείμενου της κοινωνιολογίας, κλάδοι της κοινωνιολογίας, σχέσεις με άλλες επιστήμες, μέθοδοι, κοινωνική διαστρωμάτωση, κοινωνική κινητικότητα, κοινωνικοί μετασχηματισμοί, το φαινόμενο της κουλτούρας-πολιτισμού, το φαινόμενο της θρησκείας.

199. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Επιστημών της Συμπεριφοράς (ΕΜΕΣ). Ε. Μασούρα και Π. Μεταλλίδου. (3ΔΜ).

Βασικές αρχές και χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας. Φάσεις της ερευνητικής διαδικασίας. Είδη επιστημονικής έρευνας. Ζητήματα δεοντολογίας. Κριτήρια επιλογής του δείγματος της έρευνας. Αρχές κατασκευής ερευνητικών εργαλείων. Δείκτες αξιοπιστίας και εγκυρότητας των μετρήσεων. Μέσα-Μέθοδοι συλλογής δεδομένων (Παρατήρηση, Ερωτηματολόγιο-Συνέντευξη). Βασικές έννοιες και αρχές της πειραματικής έρευνας. Τύποι πειραματικών σχεδίων. Μελέτες σύγκρισης (συγχρονικές-διαχρονικές, διαπολιτισμικές). Ποιοτικές προσεγγίσεις.

200. Στατιστική I. Γ. Κιοσέογλου. (3ΔΜ).

Συμβολή της Στατιστικής στην ψυχολογική έρευνα. Περιγραφική Στατιστική. Συσχέτιση. Εισαγωγή στην πιθανοθεωρία και στις κατανομές πιθανοτήτων. Βασικές έννοιες εκτιμητικής. Επαγωγική Στατιστική: Εισαγωγή στους στατιστικούς ελέγχους, τεχνικές ανάλυσης δεδομένων για ένα δείγμα, τεχνικές ανάλυσης δεδομένων για δύο δείγματα.

201. Γνωστική Ψυχολογία. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη. (3ΔΜ).

Αντικείμενο της Γνωστικής Ψυχολογίας. Ιστορική αναδρομή. Μέθοδοι μελέτης (ενδοσκοπήση, πειραματικές μέθοδοι, ψυχοφυσιολογικές μέθοδοι, λεκτικές αναφορές). Η γνώση και η αναπαράστασή της. Σημασιολογική αναπαράσταση: σημασιολογικά χαρακτηριστικά, σημασιολογικά δίκτυα, προτασιακή, σχήμα, σενάρια. Αναλογική αναπαράσταση: Νοερές εικόνες, νοερά μοντέλα. Χρονική αναπαράσταση. Αρχιτεκτονική και λειτουργία του γνωστικού συστήματος. Δράση. Μεταγινώσκειν, είδη μεταγνωστικών διεργασιών: Μεταγνωστική γνώση, μεταγνωστικές εμπειρίες, μεταγνωστικές δεξιότητες. Μεταγινώσκειν και αυτο-ρύθμιση της μάθησης. Ομαδικές ασκήσεις εμβάθυνσης σε θέματα που θίγονται στη θεωρία.

220. Ψυχολογία Κινήτρων. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη. (3ΔΜ).

Ορισμός και είδη κινήτρων. Αλληλεπίδραση κινήτρων-συμπεριφοράς. Φυσιολογικά κίνητρα (φυσιολογικές ανάγκες: πείνα, δίψα, ύπνος, σεξ). Βιολογικά κίνητρα (ένστικτα). Θεωρίες κινήτρων: ψυχαναλυτική, ανθρωπιστική, διέγερσης/αρίστου επιπέδου, συμπεριφορική. Κίνητρα ως χαρακτηριστικά προσωπικότητας: κίνητρο επίτευξης. Γνωστικές θεωρίες: θεωρία του πεδίου του Lewin, θεωρίες γνωστικής συνέπειας, θεωρίες αιτιολογικού προσδιορισμού. Εφαρμογές θεωριών αιτιολογικού προσδιορισμού στην εκπαίδευση, υγεία και προσωπικές σχέσεις. Κίνητρα ως στόχοι. Βούληση. Αυτορρύθμιση. Ο εαυτός ως πηγή κινήτρων.

245. Σχολική Ψυχολογία. Ε. Συγκολλίτου. (2ΔΜ).

Στο μάθημα αυτό προσδιορίζεται ο ρόλος και η ειδικότητα της Σχολικής Ψυχολογίας, καθώς και η ιστορική της εξέλιξη. Θίγονται έννοιες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και περιγράφονται τα μέσα αξιολόγησης παιδιών και εφήβων (Τεστ, Ερωτηματολόγια, Κοινωνιομετρικές Τεχνικές). Αναπτύσσεται η διαδικασία της Συμβουλευτικής, τα στάδια και οι δεξιότητες που απαιτούνται σε μία συμβουλευτική σχέση, λεπτομερέστερα η συμβουλευτική της διαχείρισης κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον και οι παρεμβάσεις μαθησιακής υποστήριξης.

261. Δόμηση του Κοινωνικού Κόσμου: “Εμείς και οι άλλοι”. Ειδικός Επιστήμονας. (2ΔΜ).

Διαπροσωπική αντίληψη, σχηματισμός εντυπώσεων και αλληλεπίδραση. Επικοινωνία λεκτική και μη λεκτική, έκφραση και αντίληψη των συναισθημάτων, διαπροσωπική μάθηση και κατανόηση. Ενορατικές θεωρίες, διαπροσωπικές προσδοκίες και αυτο-εκπληρούμενη προφητεία. Διερεύνηση στη διαπροσωπική έλξη, την αγάπη και σε ποικίλα επί-

πεδα των διαπροσωπικών σχέσεων. Κοινωνική Ψυχολογία: μια επιστήμη για τη βελτίωση των ανθρώπινων σχέσεων.

265. Ομάδες. Ε. Φίγγου. (3ΔΜ).

Η κοινωνική ψυχολογία των ομάδων:

Α. Σύσταση ομάδων: Τυπικές και άτυπες ομάδες και κοινωνικο-ψυχολογικά χαρακτηριστικά. Νόρμες και ομοιότητα μελών, δομή, αρχηγία, συνεκτικότητα, είδη εντατικών ψυχολογικών ομάδων.

Β. Ενδο-ομαδικά φαινόμενα. Πλειονοτική-μειονοτική επιρροή, διαδικασίες και παράγωγα.

Γ. Ομάδες και σύγχρονη πραγματικότητα: Έμφαση στα ενδο-ομαδικά ή τα διο-ομαδικά φαινόμενα;

266. Οργανωτική Ψυχολογία I: Θεωρία. Α. Ξενικού. (2ΔΜ).

Σύντομη ιστορική αναδρομή. Μέθοδοι έρευνας στην Οργανωτική Ψυχολογία. Θεωρίες κινήτρων εργασίας: οι θεωρίες των αναγκών, η θεωρία της ισότητας, η θεωρία των δύο παραγόντων του Herzberg, οι θεωρίες της προσδοκίας και η θεωρία της στοχοθέτησης. Πρακτικές για την αύξηση των κινήτρων μέσα στους οργανισμούς. Ικανοποίηση από την εργασία. Διεύρυνση και εμπλουτισμός εργασίας. Επιλογή Προσωπικού. Ανάλυση και αξιολόγηση έργου. Ηγεσία: η προσέγγιση των χαρακτηριστικών του ηγέτη, η συμπεριφορική προσέγγιση και η προσέγγιση που εστιάζει στον συνδυασμό των χαρακτηριστικών του ηγέτη με τα χαρακτηριστικά της κατάστασης.

271. Κοινωνικός Αποκλεισμός: Ψυχολογική, Ανθρωπολογική, Κοινωνιολογική Προσέγγιση. Κ. Μπαϊρακτάρης. (2ΔΜ).

Προσέγγιση των κοινωνικών διεργασιών αλλά και των επιστημονικών θεωριών απέναντι σε άτομα και κοινωνικές ομάδες με διαφορετικές ανά περίοδο στάσεις, αντιλήψεις και συμπεριφορές. Στη διδασκαλία συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις θεωρούμενες ως κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες με στόχο την αποκατάσταση του λόγου και των δικαιωμάτων τους.

272. Ανθρωπιστική Ψυχολογία I (Θεραπευτικά Μοντέλα II). (471).

Φ. Ζαφειρίδης. (3ΔΜ).

Εισαγωγή στη θεωρία της ανθρωπιστικής ψυχολογίας/ψυχοθεραπείας. Συσχετισμοί με την υπαρξιακή φιλοσοφία. Παρουσίαση του έργου των Fromm, Maslow, Rogers, Perls, May, Yalom.

281. Θεωρίες Προσωπικότητας I: Ψυχανάλυση. Ε. Αυδή. (2ΔΜ).

Το μάθημα αναφέρεται στις βασικές ψυχαναλυτικές θεωρίες για την ανάπτυξη και τη δομή της προσωπικότητας. Γίνονται αναφορές στο

έργο του S. Freud (όσον αφορά το “ψυχικό όργανο” τα στάδια εξέλιξης, τους μηχανισμούς άμυνας) και στη θεωρία των αντικειμενοτρόπων σχέσεων, με αναφορές στο έργο της M. Klein και του D.W. Winnicott. Επίσης παρουσιάζονται οι θεωρίες του C. G. Jung, της M. Mahler, του J. Bowlby, του E. Erikson και της N. Chodorow.

282. Θεωρίες Προσωπικότητας II. Π. Ρούσση. (2ΔΜ).

Θεωρίες της μάθησης. Κοινωνικογνωστικές θεωρίες. Θεωρίες των προσωπικών ερμηνευτικών κατασκευασμάτων. Διαπροσωπική θεωρία του Sullivan. Ανθρωπιστικές θεωρίες. Θεωρίες των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας. Βιολογικές θεωρήσεις. Σύγχρονες γνωστικές προσεγγίσεις.

295. Εισαγωγή στη Μαθηματική Ψυχολογία. Σ. Καλπαζίδου. (2ΔΜ).

Στοιχεία Θεωρίας Πιθανοτήτων (πιθανότητες - τυχαίες μεταβλητές, κατανομές, κ.λπ.), Στοχαστικές Ανελίξεις, Το Μαρκοβιανό Μοντέλο, Η Τυποποίηση στη Μαθηματική Ψυχολογία, Μαθηματικά Μοντέλα για τη Μάθηση, Το Μοντέλο Επιλογής Ερεθισμάτων, Αξιώματα Δέσμευσης, Επιλογής, Αντίδρασης και Ενίσχυσης, Η Μαρκοβιανή Ανέλιξη στο Μοντέλο Επιλογής Ερεθισμάτων.

300. Στατιστική II. Γ. Κιοσσόγλου. (3ΔΜ).

Απαραμετρικές μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων. Δείκτες συνάφειας. Γραμμική προσαρμογή δεδομένων. Ανάλυση διακύμανσης με έναν παράγοντα. Έλεγχοι πολλαπλών συγκρίσεων. Ανάλυση διακύμανσης με επαναληπτικές μετρήσεις σε έναν παράγοντα. Ανάλυση διακύμανσης με δύο παράγοντες. Εισαγωγή στην ανάλυση παραγοντικών σχεδίων υψηλής τάξεως.

308. Ποιότητα Ζωής. Ανάθεση. (2ΔΜ).

Η θεματολογία περιλαμβάνει βασικές έννοιες, ορισμούς και πτυχές της ευρύτερης περιοχής της ποιότητας ζωής. Θεωρίες σχετικές με την ποιότητα ζωής θα εφαρμοστούν για να την ερμηνεύσουν τόσο στον ευρύτερο γενικό πληθυσμό όσο και σε ορισμένους ειδικούς πληθυσμούς με χρόνιες ασθένειες ή παθήσεις. Επίσης, θα συζητηθούν, μελετηθούν και σχολιαστούν τρόποι αξιολόγησης για την ποιότητα ζωής και παρέμβασης για τη βελτίωσή της.

310. Ψυχολογία της Γλώσσας. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Η επιστήμη της ψυχολογίας της γλώσσας μελετά την παραγωγή, κατανόηση, απόκτηση και επεξεργασία της γλώσσας από τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Στο μάθημα αναλύονται τα εξής θέματα: ο ρόλος της λειτουργ-

γικής νευροαπεικόνισης στη γνωστική νευροεπιτήμη της γλώσσας, οι δομές αναπαράστασης της γλωσσικής λειτουργίας και οι αλληλεπιδράσεις τους, η παραγωγή του προφορικού λόγου και το σχέδιο δράσης του ομιλητή, η κατανόηση του προφορικού λόγου και το σχέδιο δράσης του ακροατή, θεωρίες-κλειδιά για τη λειτουργική και νευρική αρχιτεκτονική της σημασίας των λέξεων, το νευρογνωστικό υπόβαθρο της συντακτικής επεξεργασίας. Επίσης, προσεγγίζονται σύντομα η νευροβιολογική βάση της γλώσσας, η χρήση απεικονιστικών τεχνικών του εγκεφάλου και οι σύγχρονες μέθοδοι ηλεκτρομαγνητικής χαρτογράφησης της γλώσσας.

311. Ψυχολογία της Ανάγνωσης. Κ. Τσαπκίνη. (2ΔΜ).

Το μάθημα αυτό αναφέρεται στις γνωστικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της ανάγνωσης. Τα κύρια θέματα που αναλύονται είναι πώς διαβάζουμε και πώς τα παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν καθώς και οι αναπτυξιακές και επίκτητες διαταραχές ανάγνωσης. Τα θέματα αυτά συζητούνται σε σχέση με θεωρίες της ανάγνωσης και με σύγχρονα ευρήματα.

312. Ανάπτυξη της Γλώσσας. Ανάθεση. (2ΔΜ).

Πρόκειται για ένα σεμιναριακό μάθημα, που έχει στόχο να καλύψει τη μελέτη της απόκτησης του λόγου από τα παιδιά, έναν από τους σημαντικότες, ενδιαφερόντες και πολυδιάστατους τομείς της επιστήμης της ψυχολογίας της γλώσσας. Στο συγκεκριμένο μάθημα δίδεται έμφαση στη γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών ως προς τα ακόλουθα γλωσσικά επίπεδα: φωνολογικό, μορφο-συντακτικό, σημασιολογικό και πραγματολογικό, ως τα πλέον μελετημένα στη διεθνή βιβλιογραφία. Επίσης, παρουσιάζονται οι ενδοατομικές διαφορές και η ατυπική-παθολογική γλωσσική ανάπτυξη στα παιδιά, καθώς και οι αλλαγές που εμφανίζονται στους ενήλικες και υπερήλικες Έλληνες ομιλητές.

315. Ψυχοφυσιολογικές Διαταραχές. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Νευροφυσιολογία του ανθρώπινου οργανισμού. Νευροφυσιολογία του στρες. Αίτια και συμπτώματα του στρες. Παθογενετικοί μηχανισμοί και μοντέλα ψυχοφυσιολογικών διαταραχών. Θεωρία και πρακτική εξάσκηση στη γνώση και συμπεριφορικών μεθόδων διαχείρισης του στρες (Stress Management). Εκπαίδευση σε ασκήσεις συστηματικής χαλάρωσης.

316. Πειραματικές Ασκήσεις II. Ανάθεση. (2 ΔΜ).

Η θεματολογία περιλαμβάνει θέματα σύνθεσης και ανάλυσης φωνής, αντίληψης της γλώσσας, τεχνητής νοημοσύνης, ακουστικής, φωνητικής διεργασίας, επεξεργασίας της φυσικής γλώσσας και τους αντίστοιχους νευρογνωστικούς μηχανισμούς γλωσσικής διεργασίας, καθώς

και θέματα που αφορούν τη λεκτική και μη λεκτική ανθρώπινη επικοινωνία.

317. Ψυχολογία των Ηλικιωμένων. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη. (2 ΔΜ).

Γηριατρική - Γεροντολογία - Γηροψυχολογία. Γήρας και οι επιπτώσεις του στην υγεία, ψυχοκοινωνική προσαρμογή και ψυχολογική κατάσταση του ατόμου. Μέθοδοι μελέτης της τρίτης και τέταρτης ηλικίας. Θεωρίες για την ανάπτυξη στην ενήλικη ζωή και γήρας. Ψυχολογικές επιπτώσεις της ασθένειας. Γνωστικές μεταβολές κατά το γήρας. Η μνήμη σε υγιείς ηλικιωμένους και σε ασθενείς με νόσο Alzheimer. Ψυχοκοινωνικές πλευρές του γήρατος (εαυτός, οικογένεια, εργασία, σύνταξη, θάνατος, πένθος, κοινωνική στήριξη και φροντίδα ηλικιωμένων).

318. Γνωστική Αποκατάσταση Νευροψυχολογικών Διαταραχών.

Μ.Ε. Κοσμίδου. (2 ΔΜ).

Γνωστικές μέθοδοι θεραπευτικής παρέμβασης και μηχανισμοί ανάκαμψης ασθενών με νευροψυχολογικές δυσλειτουργίες (π.χ. από εγκεφαλικό τραύμα). Ανασκόπηση τεχνικών για την τροποποίηση της συμπεριφοράς (π.χ. εκτελεστικές δεξιότητες, μνήμη) μέσω της μάθησης (προαπαιτούμενο μάθημα: Νευροψυχολογία).

319. Θέματα Γηροψυχολογίας. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη, (2 ΔΜ).

Ψυχοκοινωνικές πλευρές του γήρατος: εαυτός, οικογένεια, εργασία, σύνταξη, πένθος, κοινωνική στήριξη και φροντίδα ηλικιωμένων. Ποιότητα ζωής στους ηλικιωμένους. Διαστάσεις της ποιότητας ζωής. Ψυχολογικές και πνευματικές εκφάνσεις της ποιότητας ζωής και η σχέση τους με την αντιλαμβανόμενη υγεία, το κοινωνικό δίκτυο, το περιβάλλον-φυσικό, τεχνητό-, τους οικονομικούς και κοινωνικοπολιτισμικούς παράγοντες. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασίες σε θέματα που αφορούν δεοντολογικά και ηθικά ζητήματα ως προς τις θεραπείες βαρέως πασχόντων.

321. Συμβολική Λογική. Φ. Καργόπουλος. (3 ΔΜ).

Το αντικείμενο της λογικής, επιχείρημα, συμπερασμός, λογική εγκυρότητα, ορθότητα, λογική μορφή, προτασιακός λογισμός, αληθοτιμές, λογικά συνδετικά, ικανές και αναγκαίες συνθήκες, αληθοπινακες, ταυτολογία, αντίφαση, συνέπεια, συνεπαγωγή, ισοδυναμία, εγκυρότητα, κανόνες φυσικής παραγωγής, κατηγορικός λογισμός, λογικό τετράγωνο, Αριστοτελικοί συλλογισμοί, διαγράμματα του Venn, η γραμματική των κατηγορηματών, μεταβλητές, ποσοδείκτες, εγκυρότητα κατηγορικού λογισμού, εις άτοπον απαγωγή, θεωρία της ταυτότητας.

322. Επαγωγική Λογική. Φ. Καργόπουλος. (3 ΔΜ).

Παραγωγικοί και επαγωγικοί συμπερασμοί. Πιθανότητες και είδη επαγωγικών συμπερασμών, στατιστικοί συμπερασμοί, υποθετικοπαγωγική μέθοδος, επαλήθευση και διάψευση υποθέσεων, εξήγηση, απαγωγή, αναγωγή, κανονικότητα και επιστημονικός νόμος, αποκλειστική επαγωγή και αιτιότητα, αναλογικοί συμπερασμοί, λογική της ανακάλυψης, παραλογισμοί και λογικές πλάνες, το πείραμα των καρτών του Wason, Νοητικά μοντέλα - πραγματιστικά σχήματα - κανόνες παραγωγής, η μελέτη της επαγωγής στη γνωστική επιστήμη.

323. Ψυχολογία της Σκέψης. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη. (3ΔΜ).

Ορισμός. Φύση της σκέψης και σχέσεις με τη νοημοσύνη. Μέθοδοι μελέτης της σκέψης. Λύση προβλημάτων. Θεωρίες λύσης προβλημάτων. Τεχνητή νοημοσύνη. Στρατηγικές (ως προς την αναπαράσταση, σχεδιασμό και εκτέλεση της λύσης). Η λύση προβλημάτων από αρχάριους και ειδικούς. Αναλογική σκέψη. Διαλογιστική (επαγωγή, απαγωγή, παραγωγή). Ψυχολογικές θεωρίες της διαλογιστικής. Δημιουργικότητα: ορισμός, στάδια, δημιουργικότητα. Λήψη αποφάσεων (μοντέλα κανονιστικά και περιγραφικά): προκαταλήψεις και σφάλματα. Διδασκαλία τρόπων λήψης αποφάσεων. Καλλιέργεια της σκέψης: γνωστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σκέψης.

324. Νευροψυχολογία, Μ. Ε. Κοσμίδου, Δ. Τατά. (3 ΔΜ).

Ορισμός. Οργάνωση του ανθρώπινου εγκεφάλου, παραγωγή συναισθημάτων, αντίληψη, κίνησης, ομιλίας, μνήμης, προσοχής, κ.λπ. κάτω από φυσιολογικές συνθήκες. Παραδείγματα νευροψυχιατρικών διαταραχών και μεθόδους αξιολόγησης δυσλειτουργιών. Στο μάθημα θα συμπεριληφθούν και ασκήσεις/εφαρμογές. Είναι προαπαιτούμενο μάθημα για τα μαθήματα Νευροψυχολογική Αξιολόγηση και Γνωστική Αποκατάσταση Νευροψυχολογικών Διαταραχών.

325. Πειραματικές Ασκήσεις III. Ε. Μασούρα. (3ΔΜ).

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις για τον σχεδιασμό, την πραγματοποίηση και κυρίως το γράψιμο μίας επιστημονικής έρευνας στην ψυχολογία. Στην διάρκεια των μαθημάτων θα πραγματοποιηθούν πέντε διαφορετικά ψυχολογικά πειράματα.

326. Ψυχολογολογικές Πειραματικές Ασκήσεις. Κ. Τσαπκίνη. (2ΔΜ).

Το μάθημα αυτό εστιάζεται κυρίως στον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται, διενεργούνται και αναλύονται τα ψυχολογολογικά πειράματα. Η βασική προϋπόθεση της μεθόδου είναι ότι η γλωσσολογική επεξεργασία που λαμβάνει χώρα στο γνωστικό σύστημα μπορεί να αναλυθεί μέσα

από διάφορες ψυχολογικές μετρήσεις όπως οι χρόνοι αντίδρασης και τα λάθη. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος εξηγούνται οι βασικές πειραματικές μέθοδοι και οι τρόποι δημιουργίας ψυχογλωσσολογικών πειραμάτων. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές μαθαίνουν να διεξάγουν τα δικά τους πειράματα. Τέλος, στο τελευταίο μέρος αναλύονται τα αποτελέσματα, παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη.

327. Ψυχοφαρμακολογία. Δ. Τατά. (2ΔΜ).

Εισαγωγή στις έννοιες της φαρμακοκινητικής (απορρόφηση, κατανομή, μεταβολισμός, απέκκριση φαρμακευτικών ουσιών) και φαρμακοδυναμικής (δράση φαρμάκων στον οργανισμό). Συνοπτική παρουσίαση της ανατομίας του κεντρικού νευρικού συστήματος, του νευρώνα, της νευροδιαβίβασης και των νευροδιαβιβαστών. Φάρμακα που διεγείρουν ή καταστέλλουν την εγκεφαλική λειτουργία. Φάρμακα που χρησιμοποιούνται στη θεραπεία ψυχικών και νευρολογικών διαταραχών. Κατάχρηση ουσιών.

333. Ενδομήτρια Ζωή και Βρεφική Ηλικία. Ζ. Παπαληγούρα. (2ΔΜ).

Στο μάθημα αυτό αρχικά θα παρουσιαστούν αναλυτικά οι περιοδοί της προγεννητικής ανάπτυξης η τοκετός και η γέννηση. Στη συνέχεια θα εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις πρόσφατες έρευνες σε θέματα που αφορούν νεογνά και βρέφη και που ανασκεύασαν τις προγενέστερες θεωρίες για τις ιδιότητες, ικανότητες και δυνατότητες των βρεφών. Θα εντοπισθούν τα ερωτήματα που παραμένουν ακόμα αναπάντητα και αποτελούν το πεδίο επιστημονικών αντιπαραθέσεων. Επίσης θα παρουσιαστούν οι πρώτες αλληλεπιδράσεις γονέων – βρεφών και η σημασία τους στη μετέπειτα ανάπτυξη. Τέλος θα συζητηθεί ο δεσμός μητέρας –βρέφους.

334. Εφαρμογές στη Μελέτη Βρεφών και Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας. Π. Βορριά. (2ΔΜ).

Διεξαγωγή ερευνών σε θέματα της βρεφικής και της πρώτης παιδικής ηλικίας με θεωρητικές και πρακτικές εφαρμογές. Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα. Η ερευνητική διαδικασία. Ερευνητικές μέθοδοι για τη μελέτη βρεφών και παιδιών προσχολικής ηλικίας. Ζητήματα ηθικής στην έρευνα. Το μάθημα προϋποθέτει τα εξής μαθήματα: Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I και II, Στατιστική I και II.

335. Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Κατανόηση της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας. Α. Στογιαννίδου. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος η διεπιστημονική και διεπαγγελματική προσέγγιση στην προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ

των φορέων, επιστημόνων και επαγγελματιών που ασχολούνται με το παιδί και το περιβάλλον του. Η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη για το συντονισμό ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσιών προς την οικογένεια και την έγκαιρη και ικανοποιητική κάλυψη των αναγκών. Ως παραδείγματα, αναφέρονται η σύνδεση οικογένειας και σχολείου, η σύνδεση του σχολείου με υπηρεσίες ψυχικής υγείας και άλλα υποστηρικτικά συστήματα. Επίσης, θα συζητηθούν μέθοδοι τεχνικής συμβουλευτικής (consultation) σε ενδιαφερόμενες ομάδες όπως εκπαιδευτικοί, παιδίατροι κ.ά. Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες δού εξαμήνου.

337. Νέες Μορφές Γονεϊκότητας Ζ. Παπαληγούρα. (2ΔΜ).

Η αλλαγή των κοινωνικών συνθηκών επέφερε σημαντικές αλλαγές στη μορφή της οικογένειας. Θα συζητηθούν οι ανασυσταμένες οικογένειες (δεύτερος γάμος με παιδιά), οι μονογονεϊκές οικογένειες, η ομόφυλη οικογένεια, η βιολογική αποσύνδεση της γονεϊκότητας (δότες, δότριες), η τεχνητή μήτρα. Οι επιπτώσεις των νέων αυτών μορφών οικογένειας στην ψυχική υγεία των ίδιων των γονέων και των παιδιών τους.

339. Η Ψυχολογία του Θανάτου και του Πένθους. Ζ. Παπαληγούρα. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσει στους φοιτητές τις ψυχολογικές παραμέτρους της αντιμετώπισης του θανάτου και του πένθους. Θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν τα εξής θέματα: η αντιμετώπιση του θανάτου τη σημερινή εποχή, ο θάνατος και η αντιμετώπιση του στη διάρκεια της ανάπτυξης (προσχολική σχολική ηλικία, εφηβεία, μέση ηλικία, τρίτη ηλικία), οι επιπτώσεις του θανάτου στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, τι διδάσκουν αυτοί που πεθαίνουν στο ιατρικό προσωπικό αλλά και στα μέλη της οικογένειάς τους, η σημασία του θρήνου. Το παιδί που θρηνεί, το μη αναγνωρισμένο πένθος.

340. Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Μάθηση και Διδασκαλία στην Εκπαιδευτική Πράξη). Ε. Γωνίδα. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση (α) των θεωρητικών προσεγγίσεων και των σύγχρονων ερευνητικών δεδομένων για τη μάθηση και τη διδασκαλία και (β) των εφαρμογών τους στην εκπαιδευτική πράξη. Ειδικότερα, θα συζητηθούν οι παρακάτω θεματικές ενότητες: Οι κυριότερες θεωρίες μάθησης και η εφαρμογή τους στην εκπαίδευση (συμπεριφορικές, κοινωνικο-γνωστικές, γνωστικές). Μεταγνωστικές δεξιότητες και αυτορρυθμιζόμενη μάθηση. Ο ρόλος των κινήτρων και των συναισθημάτων στο σχολικό πλαίσιο. Το περιβάλλον και η διαχείριση της σχολικής τάξης. Ατομικές διαφορές στη μάθηση και τη διδασκαλία. Μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (παιδιά με δυσκολίες

μάθησης, προβλήματα συμπεριφοράς, συναισθηματικά προβλήματα/χαρισματικά παιδιά).

341. Μεθοδολογία Έρευνας στο Σχολικό Πλαίσιο. Ε. Γωνίδα. (3ΔΜ).

Η επιστημονική έρευνα στο σχολικό πλαίσιο. Στόχοι και πεδία της ψυχολογικής έρευνας στο σχολείο. Περιγραφικές μέθοδοι (παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη). Συσχετιστική μέθοδος. Πειραματική μέθοδος: εναλλακτικά πειραματικά σχέδια ψυχολογικής έρευνας - παραδείγματα ψυχολογικής έρευνας στο σχολείο. Έρευνες παρέμβασης. Μελέτες Περίπτωσης. Έρευνα-Δράση. Ποιοτικές προσεγγίσεις.

345. Διαγνωστικές Μέθοδοι I. Α. Στογιαννίδου. (2ΔΜ).

Βασικές αρχές ψυχομετρικής. Χρήση και περιορισμοί των ψυχολογικών δοκιμασιών (τεστ). Εισαγωγή στα βασικά είδη τεστ: νοημοσύνης/μαθησιακών ικανοτήτων/προσωπικότητας και ψυχολογικών λειτουργιών. Εκτίμηση προσωπικότητας: προβλητικές και “αντικειμενικές” μέθοδοι. Δεοντολογία χρήσης των τεστ.

346. Διαγνωστικές Μέθοδοι II. Ε. Συγκολλίτου. (3ΔΜ).

Εισαγωγή στα τεστ νοημοσύνης και κριτική τους. Εισαγωγή στα τεστ προβολής και κριτική τους. Επίδειξη και εφαρμογή των τεστ νοημοσύνης WISC-III, WAIS, Brunet-Lezine. Επίδειξη και εφαρμογή των προβολικών τεστ CAT, TAT και του τεστ των Οικογενειακών Σχέσεων (Family, Relations Test). Εφαρμογή του τεστ “Ζωγράφισε έναν άνθρωπο” της Goodenough.

349. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας I. Ε. Συγκολλίτου. (2ΔΜ).

Μέθοδοι και τεχνικές διερεύνησης της συμπεριφοράς μέσα στη σχολική πράξη. Αξιολόγηση προβληματικής συμπεριφοράς. Τεχνικές συλλογής και κωδικοποίησης δεδομένων στη σχολική πράξη. Ειδικές τάξεις. Τεστ και η χρήση τους στη σχολική πράξη. Μαθησιακές δυσκολίες. Κίνητρα και μάθηση. Σχολικός χώρος και η επίδρασή του στη συμπεριφορά.

350. Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Ψυχολογία. Ε. Συγκολλίτου. (2ΔΜ).

Φύση και ιστορία της Περιβαλλοντικής Ψυχολογίας. Ορισμός, χαρακτηριστικά, μέθοδοι έρευνας στην Περιβαλλοντική Ψυχολογία. Η περιβαλλοντική αντίληψη και αξιολόγηση. Το περιβαλλοντικό γινώσκειν. Η έννοια του χώρου. Προσωπικός χώρος. Πυκνότητα. Αρχιτεκτονική και συμπεριφορά. Φυσικό περιβάλλον και συμπεριφορά.

352. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (2ΔΜ).

Στο μάθημα εξετάζεται η κοινωνιολογική προοπτική στην εκπαίδευση σε μικρό και μακρό επίπεδο. Παρουσιάζονται οι κοινωνιολογικές θεωρίες και οι θεωρίες της κοινωνικοποίησης και περιγράφεται η σχολική τάξη ως κοινωνικό σύστημα. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται να συζητηθούν θέματα όπως η φονξιοναλιστική και η μαρξιστική προσέγγιση, η φονξιοναλιστική θεωρία για την κοινωνικοποίηση, το μοντέλο της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, το ριζοσπαστικό μοντέλο της κοινωνικοποίησης, εκπαιδευτική και ψυχολογική έρευνα στη σχολική τάξη, θέματα “νέας κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης”, η Βεμπεριανή θεώρηση και οι κοινωνικές ανισότητες στο σχολείο.

356. Φεμινιστικές Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (2ΔΜ).

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό μάθημα που έχει στόχο να προσεγγίσει κάτω από το πρίσμα μιας διαφορετικής οπτικής θεωρητικά και πρακτικά θέματα της Ψυχολογίας. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα εξετασθούν τομείς της Ψυχολογίας όπως ανδρισμός και θηλυκότητα: η ανάπτυξη ταυτοτήτων του φύλου, οι θεωρίες για τις διαφορές των φύλων, η λειτουργία των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων η συνεισφορά της φεμινιστικής προσέγγισης στους διάφορους κλάδους της Ψυχολογίας και θέματα που έχουν σχέση με το φύλο και την ψυχική υγεία.

357. Ταυτότητες Φύλου στην Εφηβεία και το Σχολικό Πλαίσιο. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (3ΔΜ).

Το μάθημα οργανώνεται με τη μορφή σεμιναρίου και επικεντρώνεται στην εξέταση της ανδρικής και γυναικείας εμπειρίας κατά την εφηβική ηλικία, καθώς και στο ρόλο του σχολείου ως πλαισίου στη διαμόρφωση των ταυτοτήτων φύλου. Περιλαμβάνονται οι παρακάτω ενότητες:

- Η κοινωνική κατασκευή των ταυτοτήτων φύλου
- Η φεμινιστική προσέγγιση στη συμβουλευτική εφήβων και ο ρόλος του σχολικού ψυχολόγου
- Η διαμόρφωση των ταυτοτήτων φύλου στην οικογένεια και το σχολείο
- Το περιεχόμενο των ταυτοτήτων φύλου

358. Κοινωνία και Γυναίκες. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (3ΔΜ).

Διεπιστημονικό σεμινάριο στο οποίο πρόκειται να εξετασθεί η θέση των γυναικών στους διάφορους κοινωνικούς θεσμούς, τη δημόσια και την ιδιωτική σφαίρα και τη μισθωτή εργασία. Τα επιμέρους θέματα

που θα συζητηθούν αφορούν τις γυναίκες και την ιδιότητα του πολίτη, γυναίκες στην πολιτική και την αγορά εργασίας, ο γάμος, η μητρότητα, η οικογένεια, και η σεξουαλικότητα στη ζωή των γυναικών. Επίσης, η βία εναντίον των γυναικών και θέματα ψυχικής υγείας θα συζητηθούν στο πλαίσιο των μαθημάτων.

360. Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία I. Ειδικός Επιστήμονας. (3ΔΜ).

Ιστορική αναδρομή και “Πρόδρομοι” της σύγχρονης κριτικής σκέψης στη ψυχολογία, στην Ευρώπη και την Αμερική. Θεωρία της κοινωνικής δόμησης: Μια βάση για την ανάπτυξη της σύγχρονης σκέψης στη κριτική κοινωνική ψυχολογία. Μορφές της σύγχρονης κριτικής κοινωνικής ψυχολογίας: Θεωρία, έρευνα και πρακτική.

361. Ποιοτική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες. Ε. Γεωργάκα. (3ΔΜ).

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ποιοτική μεθοδολογία, όπως εφαρμόζεται στην ψυχολογία και γενικότερα στις κοινωνικές επιστήμες. Έμφαση δίνεται τόσο στις συγκεκριμένες μεθοδολογίες όσο και στη γενικότερη φιλοσοφία προσέγγισης του κοινωνικού κόσμου που διέπει την ποιοτική μεθοδολογία. Παρουσιάζονται τόσο μέθοδοι συλλογής δεδομένων, όπως παρατήρηση, συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, όσο και μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων, όπως θεμελιωμένη θεωρία, θεματική ανάλυση, φαινομελογικές κι ερμηνευτικές μέθοδοι, αφηγηματική ανάλυση και ανάλυση λόγου. Τέλος, εξετάζονται μεθοδολογίες εθνογραφικών προσεγγίσεων και έρευνας δράσης. Στα πλαίσια του μαθήματος ζητείται από τους φοιτητές να σχεδιάσουν και να εκπονήσουν σε μικρές ομάδες μία ποιοτική έρευνα σε αντικείμενο της επιλογής τους. Το μάθημα συνδυάζει εβδομαδιαίες διαλέξεις, που εισάγουν τους φοιτητές στην ποιοτική έρευνα, με εργαστήρια, κατά τα οποία θα γίνεται εποπτεία των ερευνών των φοιτητών σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Το μάθημα απαιτεί παρακολούθηση των διαλέξεων και συμμετοχή στα εργαστήρια κάθε εβδομάδα.

363. Κοινωνική Ψυχολογία και Ειρήνη: Βασικά Κοινωνικο-ψυχολογικά Φαινόμενα. Ειδικός Επιστήμονας. (2ΔΜ).

Αλληλεξάρτηση: ανταγωνισμός, συνεργασία, σύγκρουση. Είδη σύγκρουσης (στο διαπροσωπικό και δια-ομαδικό επίπεδο, Θεωρητικές προσεγγίσεις, Τρόποι περιορισμού). Διεθνείς συγκρούσεις. Η Κοινωνική Ψυχολογία των διεθνών σχέσεων. Κινήματα Ειρήνης. Μη Βία (ψυχολογικές και κοινωνιολογικές απόψεις). Πολιτισμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ειρήνης: βασικές έννοιες, προγράμματα δράσης.

364. Διομαδικές σχέσεις: Στερεότυπα, Προκατάληψη και Κοινωνικές Διακρίσεις. Ε. Φίγγου. (3ΔΜ).

Οι έννοιες “στερεότυπο”, “προκατάληψη” και “κοινωνικές διακρίσεις”. Η σχέση μεταξύ κοινωνικής κατηγοριοποίησης, στερεοτύπων και προκατάληψης. Ενεργοποίηση στερεοτύπων. Ατομικές διαφορές στην ενεργοποίηση και χρήση των στερεοτύπων. Παράγοντες που καθορίζουν το περιεχόμενο των στερεοτύπων. Είναι τα στερεότυπα ανακριβή και εσφαλμένα; Μέτρηση των στερεοτύπων. Αλλαγή των στερεοτύπων. Προκατάληψη: παλιές και νέες μορφές. Κάποιες κατηγορίες προκαταλήψεων: ρατσισμός, σεξισμός. Ερμηνεύοντας την προκατάληψη και τις κοινωνικές διακρίσεις: η αυταρχική προσωπικότητα, η ρεαλιστική σύγκρουση, η κοινωνική ταυτότητα και η σχετική αποστέρηση. Η μέτρηση των προκαταλήψεων. Η δημιουργία προκαταλήψεων στα παιδιά. Μειώνοντας τις διομαδικές συγκρούσεις: η θεωρία της επαφής, διασταυρωμένες κατηγορίες υπαγωγής.

365. Μειονότητες. Μ. Δικαίου. (2ΔΜ).

Κριτήρια Ορισμού Μειονοτήτων. Ιστορικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις. Η κοινωνικο-ψυχολογική προσέγγιση στα θέματα μειονοτήτων: Θεωρία και Έρευνα. Χρόνος και Μειονότητες.

366. Οργανωτική Ψυχολογία II: Θεωρία. Α. Ξενικού (2ΔΜ).

Οργανωτική Κουλτούρα, Η ποιοτική και η ποσοτική προσέγγιση. Στοιχεία και διαστάσεις της οργανωτικής κουλτούρας. Τυπολογία. Ύπαρξη υποκουλτούρων. Η σχέση μεταξύ οργανωτικής κουλτούρας και οργανωτικού κλίματος. Οι έννοιες της οργανωτικής καινοτομίας και της οργανωτικής αλλαγής. Παράγοντες που σχετίζονται με την οργανωτική αλλαγή. Τεχνικές και τρόποι παρέμβασης για την επίτευξη της οργανωτικής αλλαγής (εκπαίδευση προσωπικού, δημιουργία ομαδικού πνεύματος). Αντίσταση στην αλλαγή. Η σύγκρουση στους οργανισμούς: αίτια σύγκρουσης στα πλαίσια του οργανισμού, η διαδικασία της σύγκρουσης, σύγκρουση και διαπραγμάτευση. Επαγγελματικό άγχος. Οργανωτική αφοσίωση.

367. Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία I: Εισαγωγή. (267) Ε. Φίγγου. (3ΔΜ).

Εισαγωγή στις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις της Γνωστικής Κοινωνικής Ψυχολογίας. Κλασικές προσεγγίσεις: οι στάσεις, η κοινωνική απόδοση αιτίου και τα κοινωνικά σχήματα. Σύγχρονες προσεγγίσεις: η κοινωνική ταυτότητα και οι κοινωνικές αναπαραστάσεις. Μεταμοντέρνες προσεγγίσεις: η ανάλυση λόγου και η μελέτη της ιδεολογίας. Σύλληψη θεωρητικών προσεγγίσεων και εφαρμογές: κοινωνικά σχήματα και

κοινωνικές αναπαραστάσεις, αποδόσεις αιτίου και κοινωνικές αναπαραστάσεις (λαϊκές θεωρίες) για μείζονα “ατομικά” και κοινωνικά ζητήματα όπως προσωπική επιτυχία-αποτυχία, υγεία-ασθένεια, κοινωνική αναταραχή, φτώχεια, ανεργία. Στερεότυπα, προκατάληψη και αποδόσεις αιτίου για τις σχέσεις μεταξύ ομάδων.

368. Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία II: Ο Εαυτός. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Ορισμός της έννοιας “εαυτός”. Η φύση του εαυτού. Η αυτογνωσία. Η ανάπτυξη του εαυτού. Η γνωστική κοινωνιοψυχολογική προσέγγιση στον εαυτό. Η αυτορρύθμιση. Η αυτοπαρουσίαση. Η αυτοεκτίμηση. Η κατάθλιψη. Η ψευδαισθήση της ευεξίας. Σύγχρονοι προβληματισμοί για τον εαυτό: ο ατομικός-διαπροσωπικός-συλλογικός εαυτός, κοινωνική παραβίαση του εαυτού και αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές. Εαυτός και ατομικότητα στο ελληνικό πολιτισμικό πλαίσιο: φιλοσοφική υποδομή, η διάσταση της ατομικότητας-συλλογικότητας.

369. Οργανωτική Ψυχολογία III: Άσκηση. Α. Ξενικού. (2ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την εφαρμογή των θεωριών της οργανωτικής και κοινωνικής ψυχολογίας στους οργανισμούς και με τον ρόλο του οργανωτικού ψυχολόγου. Παρουσιάζεται η χρήση της ποσοτικής και της ποιοτικής μεθόδου στην μελέτη των φαινομένων που εξελίσσονται μέσα στους οργανισμούς, καθώς και η σύνθεση των δύο μεθόδων. Οι φοιτητές δουλεύουν σε ομάδες εργασίας που αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό και την διεξαγωγή μικρής κλίμακας έρευνας σε οργανισμούς κάνοντας χρήση των ποσοτικών και/ή των ποιοτικών μεθόδων. Συλλέγουν δεδομένα, αναλύουν τα δεδομένα και κάθε φοιτητής συγγράφει ερευνητική αναφορά.

370. Η Ποιοτική Έρευνα στην Κλινική Πράξη. Ε. Αυδή. (2ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών αρχών της ποιοτικής έρευνας όπως έχουν εφαρμοστεί στην κλινική ψυχολογία. Συζητείται το επιστημολογικό, ιδεολογικό, μεθοδολογικό και δεοντολογικό επίπεδο των ποιοτικών μεθοδολογιών, καθώς και η εφαρμογή της στην κλινική πράξη. Γίνεται αναφορά στις εξής προσεγγίσεις ποιοτικής ανάλυσης: θεμελιωμένη θεωρία, φαινομενολογία, ανάλυση λόγου και αφηγηματική ανάλυση.

372. Συμπεριφορική/Γνωστική Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία (Θεραπευτικά Μοντέλα I). Ι. Ε. Μπόνη. (3ΔΜ).

Ψυχοθεραπεία: Ομοιότητες και διαφορές με άλλες μορφές σχέσεων που επίσης αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας. Συστήματα Ταξινόμησης. Συμπεριφορική Προσέγγιση: Ορισμοί και τεχνικές της Θερα-

πείας, Συμπεριφοράς (π.χ. Συστηματική Αποευσαισθητοποίηση, Κατακλυσμιαία/Ενδορρηκτική, Θεραπεία Αποστροφής κ.λπ.). Τροποποίηση της Συμπεριφοράς: Γενικές αρχές και ειδικές τεχνικές. Οικονομία Κερμάτων.

Γνωστική Προσέγγιση: Εισαγωγή. Η Λογικο - Συναισθηματική Θεραπεία του Α. Ellis. Η Θεραπεία των “Αυτόματων Σκέψεων” του Α. Beck. Γνωστική - Συμπεριφορική Προσέγγιση. Εισαγωγή. Θεραπείες Απόκτησης Δεξιοτήτων. Θεραπείες Λύσης Προβλημάτων. Θεραπείες Γνωστικής Επαναδόμησης.

373. Ψυχολογία της Υγείας. Ε. Αυδή. (2ΔΜ).

Το μάθημα αναφέρεται στις ψυχολογικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και θεσμικές διαστάσεις της υγείας και της ασθένειας. Διερευνάται η σχέση ανάμεσα σε στρεσογόνους παράγοντες και στην υγεία, καθώς και ο ρόλος ψυχοκοινωνικών παραμέτρων (όπως π.χ. η κοινωνική υποστήριξη ή “ανθεκτική προσωπικότητα”, η αίσθηση προσωπικής συγκρότησης και η σχέση αυτών). Με βάση το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο εξετάζεται η συμβολή ψυχολογικών και κοινωνικοπολιτικών παραγόντων στον ορισμό, στην αντιμετώπιση, στην πορεία και στην εμπειρία της ασθένειας. Γίνεται επίσης αναφορά στην κριτική ψυχολογία της υγείας.

374. Ανθρωπιστική Ψυχολογία/Ψυχοθεραπεία II. (Θεραπευτικά Μοντέλα III). (472). Φ. Ζαφειρίδης. (3ΔΜ).

Αποτελεί μάθημα εφαρμογής. Εμβάθυνση σε βασικές έννοιες της ανθρωπιστικής/υπαρξιακής ψυχοθεραπείας. Θεωρητική και βιωματική προσέγγιση. Η συμμετοχή προϋποθέτει την ύπαρξη βασικών γνώσεων ανθρωπιστικής ψυχολογίας.

377. Ιδρυματοποίηση. Κ. Μπαϊρακτάρης. (2 ΔΜ).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ολοκλήρωσης του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η θέσπιση των ολοκληρωτικών ιδρυμάτων όπως τα ψυχιατρεία. Η διεργασία δημιουργίας τους καθώς και οι επιπτώσεις τους στους ψυχικά πάσχοντες και εργαζόμενους με βάση το κυρίαρχο ψυχιατρικό μοντέλο θα αποτελέσει αντικείμενο του μαθήματος αυτού. Το μάθημα γίνεται με βάση τις εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές στα πλαίσια του συγκεκριμένου αντικειμένου.

378. Αποϊδρυματοποίηση. Κ. Μπαϊρακτάρης. (2 ΔΜ).

Η αμφισβήτηση του παραδοσιακού ψυχιατρικού μοντέλου περιθάλψης, οι θεωρητικές συζητήσεις και πρακτικές εφαρμογές των πολιτικών αποϊδρυματοποίησης σε Ελλάδα και εξωτερικό καθώς και οι νέοι ρόλοι των επαγγελματιών ψυχικής υγείας προκύπτουν από την διαπίστω-

ση του αντιθεραπευτικού ρόλου των ψυχιατρειών. Το μάθημα γίνεται με βάση τις εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές στα πλαίσια του συγκεκριμένου αντικειμένου.

379. Κινήματα Αυτοβοήθειας. Ε. Γεωργάκα. (2ΔΜ).

Το μάθημα εξετάζει την ανάπτυξη κινήματων αυτοβοήθειας στο χώρο της ψυχικής υγείας. Παρουσιάζονται οι αρχές των κινήματων χρηστών των υπηρεσιών ψυχικής υγείας καθώς και το ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο ανάπτυξης κινήματων αυτοβοήθειας, αλληλοβοήθειας και κοινωνικής αλληλεγγύης. Παρουσιάζονται κινήματα που ασπάζονται ή αμφισβητούν το ιατρικό μοντέλο, κινήματα τοπικά, εθνικά ή με μορφή δικτύων, κινήματα που αποσκοπούν στην ψυχοκοινωνική υποστήριξη των μελών τους, στην παρέμβαση στην κοινή γνώμη, στην προάσπιση των δικαιωμάτων των χρηστών και στην ανατροπή της κυρίαρχης επαγγελματικής γνώσης και πρακτικής. Το μάθημα εξετάζεται με ομαδικές παρουσιάσεις και εξετάσεις, και απαιτεί παρακολούθηση.

380. Ψυχολογία της Οικογένειας. Ειδικός Επιστήμονας (2 ΔΜ).

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου μαθήματος θα επιχειρηθεί, με βάση τη Συστημική θεωρία, μια προσέγγιση της Οικογένειας, τόσο ως “ζωντανού, εξελισσόμενου συστήματος” (Κύκλος ζωής της Οικογένειας-Γενεόγραμμα, Θεωρία των Συστημάτων, Θεωρία για την Επικοινωνία), όσο και ως συστήματος όπου μπορεί να εκδηλωθεί “ψυχοπαθολογία”, δηλαδή σύμπτωμα σε κάποιο από τα μέλη του. Θα συζητηθούν οι βασικές αρχές μοντέλων Οικογενειακής Θεραπείας, τόσο όσον αφορά την κατανόηση του συμπτώματος, όσο και την αντιμετώπισή του (Δομικό μοντέλο, Στρατηγικό μοντέλο και μοντέλο του Μιλάνου). Τέλος, θα επιχειρηθεί, με αφετηρία το ρεύμα του Κοινωνικού Κοστρουκτιβισμού, μια προσέγγιση της Οικογένειας ως “συστήματος ιδεών” και θα συζητηθούν σύγχρονες κατευθύνσεις στο πεδίο της Οικογενειακής Θεραπείας, όπως η εξέλιξη του μοντέλου του Μιλάνου και η Αφηγηματική προσέγγιση.

381. Ψυχοπαθολογία. Ε. Αυδή. (3ΔΜ).

Στο μάθημα γίνεται κριτική παρουσίαση των κύριων ψυχιατρικών διαγνώσεων. Συγκεκριμένα: ψυχώσεις, διαταραχές της προσωπικότητας, διαταραχές της διάθεσης, διαταραχές στην πρόσληψη τροφής, διασπιστικές διαταραχές, σωματόμορφες διαταραχές και αγχώδεις διαταραχές. Γίνεται, επίσης, αναφορά στους περιορισμούς της ψυχιατρικής διάγνωσης. Τέλος, παρουσιάζονται οι κύριες υποθέσεις αιτιοπαθογένειας για την κάθε διαγνωστική κατηγορία, με βάση διάφορες ψυχολογικές προσεγγίσεις (ψυχοδυναμική, γνωστική, συμπεριφορική, συστημική, ανθρωπιστική).

382. Κλινική Ψυχοφαρμακολογία (327). Ανάθεση. (2ΔΜ).

Στόχος: Η σφαιρική γνώση της μεταβολής της συμπεριφοράς κάτω από την επίδραση θεραπευτικών φαρμάκων.

Περιεχόμενο: Γενικές αρχές και στοιχεία βασικής φαρμακολογίας, νευροχημείας και νευροφαρμακολογίας. Ανάλυση του ρόλου των νευροδιαβιβαστών στις λειτουργίες του εγκεφάλου και επέκτασή τους στην χρήση των ψυχοτρόπων φαρμάκων. Δράση φαρμάκων και μεταβολή της συμπεριφοράς. Δράση φαρμάκων σε ψυχοπαθολογικές καταστάσεις. Κατηγορίες ψυχοφαρμάκων. Ενδείξεις και αντενδείξεις χορήγησης. Προφύλαξη και αποφυγή επικινδυνότητας άσκοπης χρήσης ψυχοφαρμάκων.

384. Εξάρτηση - Απεξάρτηση I. Φ. Ζαφειρίδης. (3ΔΜ).

Εισαγωγή στο πρόβλημα της εξάρτησης από ψυχοτρόπες ουσίες. Ιστορική εξέλιξη του προβλήματος. Δράση ψυχοτρόπων ουσιών σε βιολογικό και ψυχολογικό επίπεδο. Ατομικοί, οικογενειακοί, κοινωνικοί/πολιτισμικοί αιτιοπαθογενετικοί παράγοντες. Γενικές θέσεις στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

400. Στατιστική III. Γ. Κιοσέογλου. (2ΔΜ).

Απαραμετρικές μέθοδοι ανάλυσης διακύμανσης. Αξιοπιστία και εγκυρότητα μετρήσεων. Εισαγωγή στις πολυδιάστατες μεθόδους στατιστικής ανάλυσης. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων με χρήση λογισμικού στατιστικής ανάλυσης.

402. Διαταραχές της Μνήμης. Ε. Μασούρα. (2ΔΜ).

Η ενότητα αυτή αποτελεί μία επισκόπηση των κυριότερων διαταραχών της μνήμης οι οποίες οδηγούν σε έκπτωση των μνημονικών διεργασιών. Η προσέγγιση είναι γνωστική πειραματική με ιδιαίτερη έμφαση στην θεωρητική ανάλυση των διαταραχών. Σκοπός του μαθήματος είναι να διευρύνει την κατανόηση των βασικών λειτουργιών της μνήμης.

403. Νοητική Υστέρηση: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση. Ανάθεση. (2ΔΜ).

Σύντομη ανάλυση των θεωριών για τη νοημοσύνη με ιδιαίτερη έμφαση στα σύγχρονα θεωρητικά μοντέλα της Γνωστικής Προσέγγισης. Σύνδεση νοημοσύνης με τη νοητική υστέρηση. Εξέταση νοημοσύνης και νοητικής υστέρησης με έργα επεξεργασίας πληροφοριών. Εφαρμογές αυτών στην εκπαίδευση και ειδική εκπαίδευση.

406. Ποιότητα Ζωής σε Χρόνιες Ασθένειες και Παθήσεις I. Χ. Καρβούνης, Δ. Καραμήτσος, Σ. Μπισταντζοπούλου, Δ. Οικονομίδης. (2 ΔΜ).

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό μάθημα, στόχος του οποίου είναι η μελέτη της ποιότητας ζωής. Το μάθημα διδάσκεται στο πλαίσιο μιας διεπιστημονικής προσέγγισης, εμπλέκοντας διδάσκουσες/οντες από τις επιστημονικές περιοχές της Παθολογίας, της Ενδοκρινολογίας, της Νευρολογίας και της Καρδιολογίας.

407. Ποιότητα Ζωής σε Χρόνιες Ασθένειες και Παθήσεις II. Α. Ευκλείδη, (2ΔΜ).

Η προσέγγιση του θέματος γίνεται μόνο ως προς ενήλικους ασθενείς. Στις επιμέρους υποενότητες συνοπολογίζονται και τα θέματα που αφορούν τους φροντιστές (προσωπικό υγείας και οικογένεια).

408 Θεωρίες Ατομικής και Ομαδικής Συμβουλευτικής σε Ασθενείς, Ηλικιωμένους και Φροντιστές. Μ. Κοσμίδου. (2ΔΜ).

Στόχοι του μαθήματος είναι: α) να γνωρίσουν οι φοιτητές τις θεωρητικές προσεγγίσεις της ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής στο χώρο της υγείας και να αποτιμήσουν τη συμβολή τους στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που συναντούν ηλικιωμένοι ασθενείς και φροντιστές, β) να εξοικειωθούν με μεθόδους και τεχνικές εφαρμογής της ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής σε ασθενείς με χρόνια ασθένειες και φροντιστές.

409 Ποιότητα Ζωής και Μοντέλα Παρέμβασης σε Ηλικιωμένους, Ασθενείς και Φροντιστές. Μ. Κοσμίδου, Α. Ευκλείδη. (2ΔΜ).

Στόχοι του μαθήματος είναι: α) να γνωρίσουν οι φοιτητές τα μοντέλα παρέμβασης και την αποτελεσματικότητά τους για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής ασθενών με χρόνια προβλήματα υγείας, β) να εξοικειωθούν με τις μεθόδους εφαρμογής τους.

410. Γλωσσικές Διαταραχές: Αξιολόγηση και Παρέμβαση. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Το μάθημα αποσκοπεί στην εκπαίδευση των φοιτητών, ώστε να μπορούν αφενός να διαφοροδιαγνώσουν τις νευροψυχολογικής αιτιολογίας γλωσσικές διαταραχές και αφετέρου να οργανώσουν το κατάλληλο πρόγραμμα παρέμβασης για την κάθε περίπτωση. Ο όρος γλωσσικές διαταραχές αναφέρεται στις δυσκολίες παραγωγής, κατανόησης, ανάγνωσης, γραφής, τις οποίες αντιμετωπίζουν οι ασθενείς στην καθημερινή τους επικοινωνία. Οι διαταραχές μπορεί να είναι πολύ ήπιες, όπως π.χ. αυτές που εμφανίζονται στη φώνηση, έως και ιδιαίτερα σοβαρές σε όλα τα επίπεδα της επικοινωνίας, όπως π.χ. παρατηρούνται σε περιπτώσεις ασθενών με εγκεφαλικές βλάβες. Σε αυτό το μάθημα εξετάζεται η παθολογική γλώσσα στην αφασία, δυσλεξία, δυσαρθρία, Νόσο Alzheimer, αυτισμό, πολλαπλή σκλήρυνση, κώφωση και ψυχώσεις.

414. Εφαρμογές στην Κριτική Σκέψη. Π. Μεταλλίδου. (3ΔΜ).

Ορισμός της κριτικής σκέψης. Δεξιότητες κριτικής σκέψης. Η αναγκαιότητα της ανάπτυξης δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Σχέση κριτικής σκέψης και νοημοσύνης. Σύγχρονες προσεγγίσεις της νοημοσύνης με έμφαση στις δεξιότητες κριτικής σκέψης. Η ανάπτυξη της δεξιότητας ανάλυσης και αξιολόγησης επιχειρημάτων. Η κριτική σκέψη ως έλεγχος υποθέσεων.

417. Βιολογική Ψυχολογία II. Δ. Τατά. (3ΔΜ).

Κίνηση (νευρωνικός έλεγχος, κεντρικοί μηχανισμοί, διαταραχές). Επίδραση ορμονών και φαρμάκων στον εγκέφαλο. Ορμονικός και νευρικός έλεγχος της συμπεριφοράς λήψης τροφής, νερού και θερμοκρασίας. Ύπνος, όνειρα και εγρήγορση (εγκεφαλικοί μηχανισμοί, διαταραχές). Η βιολογία της μάθησης και της μνήμης. Εγκεφαλική ασυμμετρία και γλώσσα. Εγκέφαλος και διαταραχές συμπεριφοράς.

418. Ψυχολογική Έρευνα με Ηλικιωμένους. Α. Ευκλείδη, Δ. Οικονομίδης. (2ΔΜ).

Μάθημα σεμιναριακού και ερευνητικού χαρακτήρα με στόχο την εμπάθυνση σε ορισμένα θέματα που αφορούν την ψυχολογική προσαρμογή και αυτο-ρύθμιση στους ηλικιωμένους ώστε να διατηρούν την ικανότητά τους για αυτόνομη διαβίωση μέσα στην κοινότητα. Επίσης, στόχο έχει την καλλιέργεια των ερευνητικών δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών στον τομέα αυτό. Παράλληλα, μέσα από τη διεξαγωγή ερευνών σε χώρους στήριξης των υγιών ηλικιωμένων, όπως τα ΚΑΠΗ, οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας με αυτούς και γνώση θεσμών που εμπλέκονται στην κοινωνική στήριξη των ηλικιωμένων.

421. Νους και Μηχανή. Φ. Καργόπουλος. (3ΔΜ).

Ο μηχανισμός ως παράδειγμα επιστημονικής εξήγησης, ο άνθρωπος ως μηχανή (la Mettrie, Hobbes), μαθηματική - λογική τυπική σκέψη και μηχανική διαδικασία, ο H/Y, μηχανές Turing, μηχανές Von Neumann, το παιχνίδι της προσομοίωσης, ο H/Y και το πρόβλημα της ψυχοφυσικής αιτιότητας, η υπολογιστική βάση της γνωστικής επιστήμης, η ανάλυση των ψυχολογικών φαινομένων σύμφωνα με το υπολογιστικό πρότυπο (Marr, Minsky), κριτική του υπολογιστικού προτύπου από τους Dreyfuss και Searle, η επάρκεια του υπολογιστικού προτύπου, το κονεξιονιστικό πρότυπο, το πρόβλημα της αναπαράστασης, περιεχόμενα του νού, γλώσσα σκέψης, το πρόβλημα του κοινού νού, το πρόβλημα της συνείδησης.

422. Θεωρίες Συνείδησης. Φ. Καργόπουλος. (3ΔΜ).

Η επιστροφή της συνείδησης στην ψυχολογική θεωρία, η έννοια της “συνείδησης”, συναφείς όροι και διακρίσεις, ενδοσκόπηση και μεθοδολογικοί περιορισμοί, χαρακτηριστικά της συνείδησης και φαινομενολογία της συνείδησης, εγκεφαλικά ημισφαίρια, τυφλόραση, ύπνος, όνειρα, υπνωτισμός, φάρμακα και αλλοιωμένες συνειδησιακές καταστάσεις, ασυνείδητο υποσυνείδητο, αμνησία, ταυτότητα, ψυχασθένεια, αυτισμός, συνείδηση στα ζώα.

Θεωρίες Συνείδησης: η συνείδηση ως πρωταρχικό ανεξήγητο στοιχείο (Descartes, Bergson), η συνείδηση ως επιφανόμενο του εγκεφάλου. (Velmans, Baars, Libet), υπολογιστική θεωρία (Johnson – Laird, M. Minsky), κονεξιονιστική θεωρία (Churchland, Kosslyn), φυσική και κβαντική θεωρία (Crick, Penrose), βιολογική εξελικτική θεωρία (Edelman), οι θέσεις του Searle.

424 Γνωστική Νευροψυχολογία. Κ. Τσαπκίνη. (3ΔΜ).

Η γνωστική νευροψυχολογία αναφέρεται στη μελέτη του γνωστικού συστήματος μέσα από περιπτώσεις ασθενών με εγκεφαλικές βλάβες. Η κύρια υπόθεση της γνωστικής νευροψυχολογίας είναι ότι το ομαλό γνωστικό σύστημα μπορεί να μελετηθεί μέσα από περιπτώσεις νευρολογικών ασθενών. Η μελέτη των ασθενών έχει σκοπό αφ’ ενός την καλύτερη κατανόηση των προβλημάτων των ασθενών και κατά συνέπεια την αποτελεσματικότερη θεραπευτική παρέμβαση και αφ’ ετέρου την εξαγωγή συμπερασμάτων για το ομαλό γνωστικό σύστημα. Τα επιμέρους θέματα που μελετούνται στο μάθημα αυτό είναι: αναγνώριση αντικειμένων, οπτικο-χωρικές ικανότητες, παραγωγή, αναγνώριση και κατανόηση λέξεων, γραφή, ανάγνωση, προσοχή και μνήμη.

426. Νευροψυχολογική Εκτίμηση. Μ.Ε. Κοσμίδου. (2ΔΜ).

Στόχοι και μέθοδοι νευροψυχολογικής εκτίμησης. Βασικές αρχές για τη δημιουργία δοκιμασιών βασισμένων σε θεωρίες για τις εγκεφαλικές λειτουργίες και την επιλογή συστοιχιών δοκιμασιών για τη διάγνωση βλάβης ή δυσλειτουργίας του φλοιού. Αναφορά και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της νευροψυχολογικής εκτίμησης. Εφαρμογή δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται συχνά στην κλινική εκτίμηση και στην έρευνα (προαπαιτούμενο μάθημα: Νευροψυχολογία).

427. Εγκέφαλος και Συναισθήματα. Μ.Ε. Κοσμίδου. (2ΔΜ).

Ιστορικές απόψεις για την πηγή των συναισθημάτων. Η φύση των συναισθημάτων. Περιοχές του εγκεφάλου που εμπλέκονται στην συναισθηματική συμπεριφορά. Παραγωγή συναισθημάτων και ερμηνεία συναισθηματικών ερεθισμάτων από άτομα με νευρολογικές και ψυχιατρικές διαταραχές.

432. Γνωστική Ανάπτυξη και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση. Ε. Γωνίδα. (2ΔΜ).

Πρόκειται για ένα μάθημα κατεύθυνσης το οποίο βρίσκεται στην τομή της Ψυχολογίας της Γνωστικής Ανάπτυξης με την Εκπαιδευτική Ψυχολογία και απευθύνεται σε φοιτητές/τριες που έχουν ένα ειδικό ενδιαφέρον στις εφαρμογές των θεωριών γνωστικής ανάπτυξης στην εκπαιδευτική πράξη. Στόχο του μαθήματος αποτελεί η σύνδεση των ευρημάτων της βασικής έρευνας για τη γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου με την εφαρμοσμένη επιστήμη για τη μάθηση και τη διδασκαλία.

434 Νέες Μέθοδοι Αναπαραγωγής και οι Επιπτώσεις τους στην Ανάπτυξη των Παιδιών. Ζ. Παπαληγούρα. (2ΔΜ).

Η υπογονιμότητα αποτελεί ένα οξύ ψυχολογικό πρόβλημα. Παραδοσιακά, το πρόβλημα αυτό αντιμετωπιζόταν με θεσμικού τύπου λύσεις όπως η υιοθεσία. Την τελευταία τριακονταετία η ανάπτυξη της τεχνολογίας, της σχετικής με τις τεχνικές της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, επιτρέπει στα υπογόνιμα ζευγάρια να αποκτήσουν απογόνους που είναι βιολογικά συγγενείς είτε και με τους δύο γονείς είτε μόνο τον ένα. Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να συνδέσουν βιολογικά ή κοινωνικά ένα παιδί με πέντε ενήλικες με τους οποίους έχει γονεϊκή σχέση. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα ψυχολογικά προβλήματα που εκπηγάζουν από την υπογονιμότητα, να τους γνωρίσει τις ψυχολογικές παραμέτρους που ενέχουν οι διάφορες ιατρικές μέθοδοι αντιμετώπισής τους καθώς και να αναλύσει τα δεδομένα που αφορούν στις επιπτώσεις κάθε μιας των μεθόδων αυτών στην ανάπτυξη των παιδιών.

435. Θεωρία του Δεσμού και Ανθρώπινη Ανάπτυξη. Π. Βορριά. (2ΔΜ).

Στο μάθημα αυτό θα αναπτυχθούν οι παρακάτω ενότητες: Η θεωρία του δεσμού. Η σημασία του δεσμού μητέρας – βρέφους. Οι επιπτώσεις της αδυναμίας δημιουργίας δεσμού. Οι ατομικές διαφορές στην ποιότητα του δεσμού και η συνεισφορά της Ainsworth. Ο δεσμός αποδιοργάνωσης. Οι μέθοδοι μελέτης της ποιότητας του δεσμού στις διάφορες φάσεις της ανάπτυξης. Δεσμός και κλινική πράξη. Η συνέντευξη ενηλίκων για το δεσμό. Δεσμός και ψυχοπαθολογία. Περιορισμοί και προβληματισμοί για τη θεωρία του δεσμού και για τις μεθόδους μελέτης της ποιότητας του δεσμού.

436. Κοινωνικο-Γνωστική Ανάπτυξη. Δ. Μαρκουλής, Ε. Γωνίδα. (3ΔΜ).

Μεθοδολογικά και δεοντολογικά προβλήματα. Δομικές προσεγγίσεις στην ανάπτυξη των Κοινωνικο - ηθικών γνωστικών λειτουργιών: J. Piaget, L. Kohlberg. Ο αντίλογος εκ των ένδον. J. Gibbs, J. Rest and C. Gilligan. Η ψυχαναλυτική ερμηνεία και η θεωρία της Κοινωνικής μάθησης. Λόγος και Πράξη. Νεοπιαζετιανές θεωρίες για τη γνωστική ανάπτυξη. Το πρόβλημα του γνωστικού ισομορφισμού. Η διαπολιτισμική διάσταση.

437. Η Εξέλιξη της Πολιτικής Σκέψης. Δ. Μαρκουλής. (2ΔΜ).

Το πολιτισμικό υπόβαθρο της Πολιτικής Ψυχολογίας. Η κατανόηση του πολιτικού φαινομένου κατά την ανάπτυξη. Παράγοντες σχηματοποίησης της πολιτικής σκέψης: Η διαμόρφωση της πολιτικής ιδεολογίας - ανάλυση της επίδρασης εσωγενών και εξωγενών παραγόντων. Πολιτική σκέψη και ορθολογισμός. Κίνητρα πολιτικής συμμετοχής. Ιδεολογία και πολιτική. Πολιτική σύγκρουση και αλλαγή.

439. Εφαρμογές Εξελικτικής Ψυχολογίας. (339) Δ. Μαρκουλής. (2ΔΜ).

Τεχνικές και εργαλεία έρευνας – συλλογής δεδομένων. MJI, SROM, DIT, TOLT. Κωδικοποίηση, ανάλυση, παρουσίαση, μειονεκτήματα. Το θεωρητικό τους υπόβαθρο. Προσπατείται επιτυχής εξέταση στο μάθημα 436.

440. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας II: Νέα Περιβάλλοντα Μάθησης. Ε. Γωνίδα. (2ΔΜ).

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο μέρη: (α) Διαλέξεις, στα πλαίσια των οποίων θα συζητηθούν οι παρακάτω θεματικές ενότητες: αυτορρυθμιζόμενη μάθηση και προαγωγή της στο σχολείο, ατομικοί στόχοι επίτευξης, ψυχολογικό περιβάλλον τάξης, κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο, δυσκολίες μάθησης: σύγχρονες ψυχολογικές προσεγγίσεις. (β) Παρουσίαση από τους/τις φοιτητές/τριες επιλεγμένων άρθρων τα οποία αναφέρονται στις παραπάνω θεματικές ενότητες.

441. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας III: Σχολείο και Παιδιά με Πολιτισμικές Ιδιαιτερότητες. Ειδικός Επιστήμονας. (2ΔΜ).

Πρόκειται για μάθημα σεμιναριακού χαρακτήρα που εξετάζει την επίδραση πολιτισμικών, γλωσσικών και κοινωνικών παραγόντων στη συμπεριφορά, τις πεποιθήσεις, τις στάσεις και τον τρόπο μάθησης των ατόμων. Το μάθημα έχει ως στόχο να πληροφορήσει τους μελλοντικούς

ψυχολόγους σχετικά με την ύπαρξη μαθητών/τριών από διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες στα ελληνικά σχολεία και να συμβάλλει στην ανάπτυξη πολιτισμικής ενημερότητας, αλλά και των κατάλληλων δεξιοτήτων για την παροχή ψυχοπαιδαγωγικών υπηρεσιών σε αυτούς τους μαθητές/τριες.

442. Εξελικτική Ψυχοπαθολογία. Π. Βορριά. (2ΔΜ).

Θεωρητικά και διαγνωστικά ζητήματα στην Εξελικτική Ψυχοπαθολογία. Συναισθηματικές διαταραχές και διαταραχές στο δεσμό “μητέρα” - βρέφους. Νοητική στέρση κατά τη βρεφική και τη νηπιακή ηλικία. Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές - αυτισμός. Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής - υπερκινητικότητας. Διαταραχή στη διαγωγή - εναντιωτική προκλητική συμπεριφορά. Διαταραχές πρόσληψης τροφής στη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Διαταραχές ύπνου. Διαταραχές της απέκκρισης. Επιθετική - παραβατική συμπεριφορά. Νοητική στέρση κατά την παιδική ηλικία και την εφηβεία. Διαταραχές μάθησης. Διαταραχές επικοινωνίας και λόγου. Διαταραχές προσωπικότητας. Χρήση ουσιών. Διαταραχές πρόσληψης τροφής: Νευρογενής ανορεξία και βουλιμία. Κατάθλιψη. Αγχώδεις και φοβικές διαταραχές. Σχιζοφρένεια στην παιδική ηλικία και την εφηβεία. Αιτιολογικοί παράγοντες. Παράγοντες επικινδυνότητας, προστατευτικοί παράγοντες. Πρόληψη. Το μάθημα προϋποθέτει τα εξής μαθήματα: Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I και II, Γενική Κλινική Ψυχολογία, Ψυχοπαθολογία.

443. Αποκλίσεις στην Ανάπτυξη. Π. Βορριά. (2ΔΜ).

Ήβη και Εφηβεία. Αναπτυξιακοί στόχοι της εφηβείας. Βιοσωματική ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη. Οι διεργασίες της συναισθηματικής ανάπτυξης στην εφηβεία. Σημάδια κινδύνου στην εφηβεία. Σχέσεις με γονείς. Η σημασία της ομάδας των συνομηλίκων. Παραβατική - αντικοινωνική συμπεριφορά. Διαταραχές διατροφής: ψυχογενής ανορεξία και βουλιμία. Διπολική διαταραχή. Κατάθλιψη - αυτοκτονία. Χρήση τοξικών ουσιών. Ψυχώσεις και ψυχωτικές διεργασίες. Παράγοντες επικινδυνότητας και διαμεσολαβητικοί μηχανισμοί. Πρόληψη. Θεραπευτικές παρεμβάσεις. Το μάθημα προϋποθέτει τα μαθήματα Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I και II και Εξελικτική Ψυχοπαθολογία I.

444. Ψυχολογικές και Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις για την Εφηβεία και την Νεανική Ηλικία I. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (2ΔΜ).

Το μάθημα θα περιέχει τις παρακάτω ενότητες: Θεωρίες για την εφηβεία και τη νεανική ηλικία, η ιστορικότητα της εφηβικής ηλικίας, εφηβική ηλικία και οικογένεια, ταυτότητες φύλου στην εφηβεία, νεανι-

κές ομάδες και νεανικές κουλτούρες, εφηβική παραβατικότητα, σεξουαλικότητα και εφηβεία.

445. Ψυχολογικές και Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις για την Εφηβεία και την Νεανική Ηλικία II. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή. (3ΔΜ).

Το μάθημα θα περιέχει τις παρακάτω ενότητες:

Εφηβική ηλικία και Σχολείο: Το σχολείο ως θεσμός, σχολική επίδοση - σχολική αποτυχία, αλληλεπιδράσεις στη σχολική τάξη - σχέσεις εφήβων/εκπαιδευτικών, εγκατάλειψη του σχολείου.

Διαδικασίες μετάβασης από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή: Εκπαιδευτικές επιλογές, επαγγελματικές επιλογές, επιλογές ζωής.

Υποβαθμισμένη νεανική ηλικία.

Οι νέοι στο σύγχρονο κόσμο.

446. Αρχές Συμβουλευτικής. Χ. Αθανασιάδου. (2ΔΜ).

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη θεωρία και στις εφαρμογές του κλάδου της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν φοιτητές και φοιτήτριες με τα στάδια, τα κρίσιμα ζητήματα και τις βασικές δεξιότητες της συμβουλευτικής διαδικασίας. Επιμέρους θεματικές αποτελούν τα εξής: ορισμός και είδη συμβουλευτικής, διαφορές με την ψυχοθεραπεία, η θεωρία του C. Rogers, χαρακτηριστικά αποτελεσματικών συμβούλων και διλήμματα νέων συμβούλων, ο κώδικας δεοντολογίας, τα στάδια της πρώτης συνάντησης, κρίσιμα ζητήματα και βασικές δεξιότητες της συμβουλευτικής.

447. Διάγνωση και Αντιμετώπιση Σχολικών Δυσκολιών. Α. Στογιαννίδου. (2ΔΜ).

Διαγνωστική εργασία στο χώρο του σχολείου (Αντικείμενο, στόχοι, αναγκαιότητα). Μέθοδοι παρατήρησης / Λήψη ιστορικού / Συνέντευξη / Οργάνωση υλικού εξέτασης. Ψυχομετρική αξιολόγηση νοητικής λειτουργικότητας. Εξέταση ικανοτήτων προσχολικής ηλικίας.

Εκτίμηση μαθησιακών ικανοτήτων και σχολικής επίδοσης. Εκτίμηση ψυχολογικών παραμέτρων / συμπεριφορικών προβλημάτων. Μέθοδοι κλινικής διδασκαλίας για την υποστήριξη παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες οι οποίες προέρχονται από γνωστικές ή συναισθηματικές ή κοινωνικές αδυναμίες, με σύγχρονη συστηματική στήριξη των γονέων τους.

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/ριες 7^{ου} εξαμήνου.

448. Επαγγελματική Συμβουλευτική: Θεωρία και Εφαρμογές. Χ. Αθανασιάδου. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσουν φοιτητές και φοιτή-

τριες τη διαδικασία και τα στάδια της επαγγελματικής συμβουλευτικής, τις σημαντικότερες θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης και να εξοικειωθούν με τεχνικές παρέμβασης για την επίλυση προβλημάτων που αφορούν την επαγγελματική ζωή. Έμφαση δίνεται επίσης στη λειτουργία των φορέων και στα πεδία εφαρμογής της επαγγελματικής συμβουλευτικής στην Ελλάδα. Οι εφαρμογές του μαθήματος προϋποθέτουν τη συμμετοχή των φοιτητών-τριών σε ειδικές ασκήσεις, με στόχο την ανάπτυξη της επαγγελματικής τους ταυτότητας και τη διευκόλυνση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

449. Εφαρμογές Συμβουλευτικής στην Εκπαίδευση. Χ. Αθανασιάδου. (2ΔΜ).

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στους στόχους, στα θέματα και στις εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας στην εκπαίδευση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ρόλο του συμβούλου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια) σε θέματα δεοντολογίας, στο συμβουλευτικό ρόλο του εκπαιδευτικού, καθώς και σε παρεμβατικά προγράμματα πρόληψης στο σχολικό πλαίσιο (π.χ. προγράμματα προαγωγής της ψυχικής υγείας, μαθησιακής υποστήριξης, υποστήριξης σε περιόδους κρίσεων, πρόληψης και αντιμετώπισης του εκφοβισμού, αγωγής της υγείας κοκ). Επίσης, παρουσιάζονται παραδείγματα εφαρμογών συμβουλευτικών υπηρεσιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα.

455. Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων. Ειδικός Επιστήμονας. (3ΔΜ).

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση διαφόρων θεωρητικών προσεγγίσεων, αλλά και συγκεκριμένων τεχνικών παροχής συμβουλευτικής σε παιδιά και εφήβους. Θα δοθεί έμφαση στο ρόλο του/της Συμβούλου ως υπεύθυνου/ης για τη διευκόλυνση της ομαλής ανάπτυξης παιδιών και εφήβων με στόχο μια επιτυχημένη πορεία στο σχολείο και μια θετική αλλαγή στη συμπεριφορά τους. Το μάθημα απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές/τριες που θα εργαστούν μελλοντικά σε σχολεία ή άλλες υπηρεσίες για παιδιά και εφήβους.

456. Γυναίκες και Ψυχική Υγεία. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Ε. Αυδή, Π. Ρούση. (2ΔΜ).

Το μάθημα προσεγγίζει θέματα ψυχικής υγείας τα οποία συνδέονται με το γυναικείο φύλο. Στο μάθημα θα παρουσιαστεί η κριτική στάση της φεμινιστικής οπτικής απέναντι στην άσκηση της παραδοσιακής κλινικής ψυχολογίας, και θα συζητηθούν ψυχολογικά προβλήματα όπως η κατάθλιψη, οι διατροφικές διαταραχές κ.λπ.

457. Εκπαιδευτικοί, Φύλο και Σχολική Πράξη. Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου, Κ. Ραβάνης. (3ΔΜ).

Μάθημα εφαρμογών και πρακτικής άσκησης. Στόχος του μαθήματος είναι να συνδέσει τη θεωρία με την καθημερινή πραγματικότητα της σχολικής τάξης και του σχολείου γενικά και να επιτρέψει στις φοιτήτριες και τους φοιτητές να διαμορφώσουν άποψη για τις δυνατότητες που έχει ο/η ψυχολόγος να παρέμβει στη σχολική τάξη. Κεντρική ιδέα που διαπερνά το μάθημα είναι η σύνδεση της ισότητας των φύλων με τη διεύρυνση της παρεχόμενης γνώσης, έτσι ώστε να έρθουν στο επίκεντρο οι αξίες, ρόλοι και συμπεριφορές των γυναικών και η οικογενειακή ζωή.

458. Συμβουλευτική Γυναικών. Χ. Αθανασιάδου. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν φοιτητές και φοιτήτριες με τη φιλοσοφία, την ιδεολογία και τις πρακτικές της φεμινιστικής οπτικής στην αντιμετώπιση αναγκών ψυχο-κοινωνικής στήριξης των γυναικών και να έρθουν σε επαφή με πρακτικές συμβουλευτικής γυναικών. Ειδικότερα, θεματικές ενότητες του μαθήματος αποτελούν: βασικές αρχές της φεμινιστικής συμβουλευτικής, αυτοεκτίμηση και εικόνα του σώματος στις γυναίκες, συμβουλευτική ανέργων γυναικών, γυναικών που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας και γυναικών που επιθυμούν να συνδυάσουν τη μισθωτή εργασία με την οικογένεια, συμβουλευτική κακοποιημένων γυναικών και συμβουλευτική για την υπογονιμότητα.

459. Σύνδεση Σχολείου και Οικογένειας. Α. Στογιαννίδου. (3ΔΜ).

Το μάθημα αφορά στο πλαίσιο αναφοράς της σχολικής συμβουλευτικής καθώς και το σχεδιασμό παρεμβάσεων στο σχολικό περιβάλλον. Τέτοια ζητήματα είναι, μεταξύ άλλων, η αναζήτηση αρχών της εφαρμοσμένης ψυχολογίας οι οποίες είναι κατάλληλες για το σχολικό περιβάλλον, η εκπαίδευση των σχολικών ψυχολόγων καθώς και η κατανόηση των αναγκών των τελικών αποδεκτών των ψυχολογικών υπηρεσιών, δηλαδή των εκπαιδευτικών, μαθητών και των οικογενειών τους. Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/ριες 8^{ου} εξαμήνου.

460. Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία II. Ειδικός Επιστήμονας. (3ΔΜ).

Πρόκειται για το δεύτερο επίπεδο του ως άνω αντικειμένου το οποίο εστιάζεται στην Ανάλυση Λόγου (Discourse analysis). Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές/τριες σε επαφή με τη θεωρία και την έρευνα της Ανάλυσης Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία, ασκώντας τους συγχρόνως σε εφαρμογές της θεωρίας στη πράξη.

461. Θετική Κοινωνική Συμπεριφορά και Αλτρουισμός. Ειδικός Επιστήμονας. (2ΔΜ).

Γιατί βοηθούμε; Εσωτερικοί παράγοντες της θετικής κοινωνικής συμπεριφοράς. Εμπάθεια. Κοινωνικοί κανόνες συμπεριφοράς και αλτρουισμός. Συναισθήματα και αλτρουιστική συμπεριφορά. Συνθήκες άμεσης ανάγκης και παροχής βοήθειας. Γιατί δεν βοηθούμε; Παράγοντες που υπονομεύουν τη συμπεριφορά του “Καλού Σαμαρείτη”. Κοινωνική συνειδητοποίηση και θετική κοινωνική συμπεριφορά.

462. Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις. Ειδικός Επιστήμονας. (3ΔΜ).

Το μάθημα έχει χαρακτήρα εργαστηρίου (workshop) για την εμπάθυνση στις σχετικές έννοιες. Θα χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη διδακτική μεθοδολογία. Σύντομες εισηγήσεις-πλαίσιο από τους διδάσκοντες. Διευρευνητική μάθηση: μελέτη από τους φοιτητές/τριες της βιβλιογραφίας, ενημέρωση και εμπάθυνση. Διδασκαλία σε ομάδες: εκπόνηση εργασιών από ομάδες φοιτητών και παρουσίαση-συζήτηση στην τάξη. Χρήση νέων τεχνολογιών (video, προβολή σχετικών κινηματογραφικών ταινιών). Εφαρμογές - Άσκηση των φοιτητών: στο πλαίσιο αυτό οι φοιτητές θα κάνουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις σε σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης για τη διδασκαλία στους μαθητές εννοιών σχετικών με τα δικαιώματα του ανθρώπου και την ειρήνη. Το υλικό που χρησιμοποιείται είναι ασκήσεις βιωματικής μάθησης.

463. Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις. (4ΔΜ).

Την ευθύνη οργάνωσης και συντονισμού του μαθήματος έχει η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ., Διευθύντρια Ομότιμη Καθηγήτρια Δήμητρα Παπαδοπούλου.

Διατμηματικό διεπιστημονικό πρόγραμμα Εκπαίδευσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη. Διδάσκονται θέματα σχετικά με τον τίτλο του μαθήματος, όπως: Δικαιώματα του Ανθρώπου • Διεθνείς Οργανισμοί και θέματα Διεθνούς Δικαίου • Παγκόσμια Περιβαλλοντικά Προβλήματα και Ανθρώπινη Συμπεριφορά • Πυρηνική Ενέργεια (θετικές και αρνητικές χρήσεις) • Χημικός και Βιολογικός Πόλεμος • Βασικές έννοιες και προγράμματα δράσης της UNESCO για έναν Πολιτισμό Ειρήνης • Μορφές μη Βίας και Έρευνες για την Ειρήνη • Διεθνείς Θεσμοί και ο ρόλος τους στην ειρηνική επίλυση των διαφορών • Μειονότητες, Πρόσφυγες, Κοινωνικός Αποκλεισμός • Θέματα Γενετικής και Βιοηθικής, κ.ά.

Στο πρόγραμμα διδάσκουν μέλη ΔΕΠ από όλα τα Τμήματα του Α.Π.Θ., καθώς και από άλλα Πανεπιστήμια της χώρας.

Το ανωτέρω Πρόγραμμα είναι θεσμοθετημένη Έδρα UNESCO με Συμφωνία που υπέγραψε το Α.Π.Θ. με την UNESCO (1997).

465. Εφαρμοσμένη Κοινωνική Ψυχολογία και Επίδοση Ομάδων.
Μ. Δικαίου. (4ΔΜ).

Α. Εφαρμοσμένη κοινωνική ψυχολογία: Μέθοδοι έρευνας στη μελέτη της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, παραδοσιακές και σύγχρονες προσεγγίσεις.

Β. Επίδοση ομάδων. Ομαδικές αποφάσεις: Διαδικασίες λήψης αποφάσεων (δημοκρατική, ομοφωνία, αρχηγία) και παράγωγα (συγκρούσεις, επίλυση προβλημάτων, ριποκίνδυνες μετατοπίσεις στη λήψη αποφάσεων).

466. Εφαρμογές της Θεωρίας Απόδοσης Αιτίου: Εργαστήριο. Α. Ξενικού. (2ΔΜ).

Στόχος του εργαστηρίου είναι η θεωρητική και εμπειρική μελέτη ενός αριθμού θεμάτων της θεωρίας απόδοσης αιτίου. Τα θέματα που θα μελετήσουμε παρουσιάζονται σε μια σειρά διαλέξεων. Για κάθε θεματική ενότητα οι φοιτητές μελετούν την προτεινόμενη βιβλιογραφία, κάνουν βιβλιογραφική έρευνα και σε συνεργασία με την διδάσκουσα σχεδιάζουν και εκτελούν μια έρευνα πάνω στις ακόλουθες θεματικές ενότητες. Απόδοση αιτίου στα πλαίσια των διομαδικών σχέσεων: Ομαδοεξυπηρετική/εθνοκεντρική μεροληψία: η εξέχουσα θέση της κατηγοριακής υπαγωγής, η θετική κοινωνική ταυτότητα. Διατήρηση ή μείωση της διομαδικής σύγκρουσης μέσω της απόδοσης αιτίων. Απόδοση αιτίων και στερεότυπα. Ατομικές διαφορές στην απόδοση αιτίων: Η απόδοση αιτίων ως σταθερό χαρακτηριστικό της προσωπικότητας. Η έδρα ελέγχου του Rotter. Η θεωρία της εκμαθημένης αδυναμίας και το ύφος απόδοσης αιτίων. Η μέτρηση του ύφους απόδοσης: το πρόβλημα της εσωτερικής συνέπειας και της απόδοσης θετικών/αρνητικών γεγονότων.

467. Εφαρμοσμένη Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν και παρουσιάσουν προφορικά, με την μορφή συνεδριακής παρουσίασης και γραπτά, με τη μορφή βραχείας επιστημονικής έκθεσης, πρωτότυπη έρευνα μικρής κλίμακας αυστηρώς κατευθυνόμενης ή έρευνα ενταγμένη σε μακροπρόθεσμο ερευνητικό πρόγραμμα. Το μάθημα απαιτεί τη μελέτη και σύνθεση προεπιλεγμένης βιβλιογραφίας (χωρίς να αποκλείεται η αναζήτηση νέας), προβληματισμό για τη θεωρία, τις υποθέσεις-

προσδοκίες, και τον ερευνητικό σχεδιασμό, κατασκευή ερευνητικών εργαλείων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων, ερμηνεία αποτελεσμάτων. Οι μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις των προς έρευνα θεμάτων υπαγορεύονται από την ερευνητική παράδοση της Εφαρμοσμένης Γνωστικής Κοινωνικής Ψυχολογίας, σε περιοχές όπως οι διαπροσωπικές σχέσεις (π.χ. έρευνα για τη στενή προσωπική σχέση), και η εφαρμοσμένη κοινωνική επιρροή (π.χ. έρευνα για την αγωγή υγείας, την κατανόηση και τροποποίηση αυτοκαταστροφικών συμπεριφορών). Το μάθημα είναι εργαστηριακό με περιορισμένη συμμετοχή. Είναι σκόπιμο οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία Ι και ΙΙ.

468. Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία ΙΙΙ: Διεργασίες της Κοινωνικής Νόησης. (368) Ανάθεση. (3ΔΜ).

Κωδικοποίηση κοινωνικών ερεθισμάτων. Τι εστιάζει την Προσοχή; Εντυπωσιασμός, ιδιότητα που αποκτούν τα ερεθίσματα χάρη στο περιβάλλον τους. Παραστατικότητα, εγγενής ιδιότητα των ερεθισμάτων. Προϋποθέσεις και συνέπειες. Προσβασιμότητα: ιδιότητα των κατηγοριών που ήδη φέρουμε στο νου. Συνείδηση, έλεγχος και αυτοματισμός. Νόηση χωρίς σκέψη. Με συνείδηση. Απερισκεψία. Η κατά Gibson ή Οικολογική προσέγγιση στην αντίληψη κοινωνικών ερεθισμάτων. Προσωπομνήμη. Βασικά μοντέλα μνήμης. Περιεχόμενα προσωπομνήμης. Οργάνωση κοινωνικών πληροφοριών στην μνήμη. Μνήμη, κρίσεις και στόχοι. Συνέπειες για την κανονικότητα της προσωπομνημονικής διεργασίας. Ακρίβεια και αποτελεσματικότητα. Κοινωνική συναγωγή. Διεργασίες σχηματισμού συναγωγών. Συλλογή πληροφοριών. Δειγματοληψία πληροφοριών. Παλινδρόμηση. Ανάμειξη πληροφοριών, εξασθένιση συναγωγών. Το θεώρημα του Bayes. Πλημμελής χρήση βασικών εμπειρικών στοιχείων. Το σφάλμα της συζυγίας συναγωγών. Σύνθεση πληροφοριών. Η εκτίμηση της συμμεταβολής των πληροφοριών. Ψευδοσυσχέτιση. “Στερνή γνώση”. Πλαισίωση. Υποκινούμενη συναγωγή. Ευρηματικά τεχνάσματα του σκέπτεσθαι: εναλλακτικές μορφές γοργών συναγωγών. Αντιπροσωπευτικότητα. Διαθεσιμότητα. Προσομοίωση. Συναγωγή για το άγνωστο με μέτρο το γνωστό. Στατιστικά τεχνάσματα του σκέπτεσθαι και σχήματα πραγματιστικής σκέψης. Αξιολόγηση της συναγωγής. Βελτίωση της συναγωγής.

470. Κριτική Ψυχοπαθολογία. Ε. Γεωργάκα. (2ΔΜ).

Το μάθημα εξετάζει κριτικά την ψυχοπαθολογία και εστιάζεται στην άμεση σχέση του τρόπου επαγγελματικής κλινικής κατανόησης και προσωπικής βίωσης του ψυχικού πόνου με κοινωνικοπολιτισμικούς και θεσμικούς παράγοντες. Συγκεκριμένα εξετάζονται: Ιστορία της ψυχοπαθολογίας, Κριτική των σύγχρονων συστημάτων ταξινόμησης διαταραχών,

Φύλο, Φυλή, Κοινωνική τάξη και ψυχική ασθένεια. Σχέση μεταξύ κλινικής γνώσης και κοινών παραδοχών, Ψυχική ασθένεια, επικινδυνότητα και καταστολή.

473. Θεραπευτικά Μοντέλα IV (Ανθρωπιστική Ψυχολογία/Ψυχοθεραπεία). Φ. Ζαφειρίδης. (3ΔΜ).

Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη της ανθρωπιστικής ψυχολογίας/ψυχοθεραπείας. Προϋπόθεση επιλογής των μαθημάτων αποτελεί η διαθεσιμότητα για συμμετοχή σε ομάδες αυτοεμπειρίας που θα λάβουν χώρα στα πλαίσια του μαθήματος. Οι ομάδες αυτοεμπειρίας έχουν ως στόχο την εξοικείωση των συμμετεχόντων σε τεχνικές που βασίζονται στην ανθρωπιστική ψυχολογία/ψυχοθεραπεία όπως Rogers, Gestalt, Οικογενειακή θεραπεία κ.τ.λ.

476. Σχεδιασμός-Οργάνωση-Αξιολόγηση Ψυχοκοινωνικών Συστημάτων. Κ. Μπαϊρακτάρης. (2ΔΜ).

Στα πλαίσια της διεύρυνσης του ρόλου του Κλινικού Ψυχολόγου συζητούνται ζητήματα σχεδιασμού, οργάνωσης και αξιολόγησης ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην εφαρμογή των νέων πολιτικών της ΠΟΥ για την υγειονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την διακλαδική - διεπιστημονική συνεργασία καθώς και ζητημάτων κοινωνικής συμμετοχής και οργάνωσης τοπικών υπηρεσιών. Το μάθημα γίνεται με βάση τις εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές στα πλαίσια του συγκεκριμένου αντικειμένου.

481. Γνωστική - Συμπεριφορική Ανάλυση. Ε. Μπόνη. (3ΔΜ).

Παρουσίαση της Γνωστικής - Συμπεριφορικής αναλυτικής προσέγγισης ως μεθοδολογίας για την κατανόηση του ψυχικού πόνου. Η γενική αρχή SORKC: Η διαδικασία ανακάλυψης της συγκεκριμένης μορφής που θα πάρει στην ατομική περίπτωση. Παρουσίαση περιπτώσεων: Συλλογή ατομικών δεδομένων, SORC και Ερμηνεία, Θεραπευτική Αντιμετώπιση, Παρουσίαση της σχετικής με την περίπτωση βιβλιογραφίας.

484. Εξάρτηση - Απεξάρτηση II (385). Φ. Ζαφειρίδης. (3ΔΜ).

Πολιτικές αντιμετώπισης του προβλήματος. Θεραπεία και πρόληψη. Θεραπευτικές κοινότητες και ομάδες αυτοβοήθειας. Πρακτικές εφαρμογές. Στα πλαίσια του μαθήματος συγκροτούνται αυτοδιαχειριζόμενες ομάδες εργασίας. Στόχος των ομάδων είναι η κατανόηση και η εμπλοκή των μελών σε πρακτικές αυτοοργάνωσης και αυτοδιαχείρισης. Ως μάθημα εφαρμογής προϋποθέτει την ύπαρξη γενικών γνώσεων για το πρόβλημα της εξάρτησης. Συνιστάται οι ενδιαφερόμενοι -πριν το επίλεξουν- να ενημερωθούν για τη φιλοσοφία και το πλαίσιο λειτουργίας του μαθήματος. Σχετικό φυλλάδιο διατίθεται από τη γραμματεία του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.

488. Συστημική Ψυχοθεραπεία. Ανάθεση. (3ΔΜ).

Στην πρώτη ενότητα του μαθήματος θα παρουσιαστούν τα μοντέλα που αντλούν από την επιστημολογική οπτική της Α' Κυβερνητικής και της Γενικής Θεωρίας των Συστημάτων και πιο συγκεκριμένα, το Επικοινωνιακό Μοντέλο (προσέγγιση MRI), το Στρατηγικό Μοντέλο, το Δομικό Μοντέλο και το Μοντέλο του Μιλάνου. Στη δεύτερη ενότητα του μαθήματος επιχειρείται η εισαγωγή σε σύγχρονες προσεγγίσεις, από το πεδίο της Συστημικής Οικογενειακής Ψυχοθεραπείας, που πληροφορούνται από το επιστημολογικό πλαίσιο της Β' Κυβερνητικής και του Κοινωνικού Κονστρουξιονισμού. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται αναλυτικά η αναθεώρηση του Μοντέλου του Μιλάνου, η προσέγγιση των Ομάδων Αναστοχασμού (Reflecting Team Approach), η προσέγγιση του Ανοιχτού Διαλόγου (Open Dialogue Approach), η Συνεργατική προσέγγιση Γλωσσικών Συστημάτων (Collaborative Language Systems Approach) και τέλος η Αφηγηματική προσέγγιση των M. White και D. Epston.

ΓΑΓ 001, ΓΑΓ 002. Αγγλική Γλώσσα. Α. Καρδαχάκη-Μηλαπίδου. (6ΔΜ).

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να επανατροφοδοτήσει τους φοιτητές με γενικές γνώσεις της Αγγλικής Γλώσσας για να τους δώσει την ευκαιρία να βελτιώσουν και να εμποδίσουν το γενικό επίπεδο των γνώσεων τους σε δύσκολες περιοχές της γλώσσας όπως είναι η Γραμματική, η χρήση Λεξιλογίου, των προθέσεων καθώς και των χαρακτηριστικών που αφορούν την οργάνωση κειμένων σε προχωρημένο επίπεδο. Εξοικείωση με αυθεντικά κείμενα του συγκεκριμένου επιστημονικού χώρου.

ΓΑΓ 003, ΓΑΓ 004. Αγγλική Γλώσσα. Α. Καρδαχάκη-Μηλαπίδου. (6ΔΜ).

Κύριος στόχος είναι να εκπαιδεύσει τους φοιτητές στην ανάγνωση και ερμηνεία κειμένων για ακαδημαϊκούς σκοπούς, αποτελεσματικά και σε ανεξάρτητη βάση. Να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς να διαβάζουν χωρίς βοήθεια άγνωστα αυθεντικά επιστημονικά κείμενα, με ένα κατάλληλο ρυθμό, σιωπηλά και με επαρκή κατανόηση.

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2009 - 2010

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΕΤΟΣ	ΔΜ
100. Εισαγωγή στην Ψυχολογία Φ. Καργόπουλος	3
121. Ιστορία και Φιλοσοφία της Ψυχολογίας Φ. Καργόπουλος	3
131. Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία I Δ. Μαρκουλής	2
170. Γενική Κλινική Ψυχολογία Π. Ρούσση	3
191. Βιολογική Ψυχολογία I (Ψυχοφυσιολογία I) Δ. Τατά	3
ΓΑΓ 001 Αγγλική Γλώσσα Α. Καρδαράκη-Μηλαπίδου	3
ΓΓΑ 001 Γαλλική Γλώσσα Μ. Παπαγεωργίου	3
ΓΓΕ 001 Γερμανική Γλώσσα Ε. Αλεξιάδου	3
ΓΓΤ 001 Ιταλική Γλώσσα Ζ. Βαζούρα	3
Β' ΕΤΟΣ	
201. Γνωστική Ψυχολογία Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη	3
245. Σχολική Ψυχολογία Ε. Συγκολλίτου	2
265. Ομάδες Ε. Φίγγου	3
271. Κοινωνικός Αποκλεισμός (371) Κ. Μπαϊρακτάρης	2

272.	Ανθρωπιστική Ψυχολογία I (Θεραπευτικά Μοντέλα II) (471) Φ. Ζαφειρίδης	3
281.	Θεωρίες Προσωπικότητας I: Ψυχανάλυση Ε. Αυδή	2
ΓΑΓ 003	Αγγλική Γλώσσα Α. Καρδακάκη-Μηλαπίδου	3
ΓΓΑ 003	Γαλλική Γλώσσα Μ. Παπαγεωργίου	3
ΓΓΕ 003	Γερμανική Γλώσσα Ε. Αλεξιάδου	3
ΓΓΤ 003	Ιταλική Γλώσσα Ζ. Βαζούρα	3

Γ' ΕΤΟΣ

300.	Στατιστική II Γ. Κιοσέογλου	3
324.	Νευροψυχολογία Μ. Ε. Κοσμίδου & Δ. Τατά	3
345.	Διαγνωστικές Μέθοδοι I Α. Στογιαννίδου	2
372.	Συμπεριφορική/Γνωστική Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία (Θεραπευτικά Μοντέλα I) Ε. Μπόνη	3
381.	Ψυχοπαθολογία Ε. Αυδή	3

Δ' ΕΤΟΣ

436.	Κοινωνικο-Γνωστική Ανάπτυξη Δ. Μαρκουλής & Ε. Γωνίδα	3
446.	Αρχές Συμβουλευτικής Χ. Αθανασιάδου	2

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

193.	Εισαγωγή στη Βιολογία Ε. Μιτόγλου	3
------	--------------------------------------	---

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

266.	Οργανωτική Ψυχολογία Ι: Θεωρία Α. Ξενικού	2
317.	Ψυχολογία των Ηλικιωμένων Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη	2
318.	Γνωστική Αποκατάσταση Νευροψυχολογικών Διαταραχών Μ. Ε. Κοσμίδου	2
325.	Πειραματικές Ασκήσεις ΙΙΙ Ε. Μασούρα	3
333.	Ενδομήτρια Ζωή και Βρεφική Ηλικία Ζ. Παπαληγούρα	2
340.	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης Ε. Γωνίδα	3
349.	Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας Ι Ε. Συγκολλίτου	2
364.	Διομαδικές Σχέσεις: Στερεότυπα, Προκατάληψη και Κοινωνικές Διακρίσεις Ε. Φίγγου	3
365.	Μειονότητες Μ. Δικαίου	2
366.	Οργανωτική Ψυχολογία ΙΙ: Θεωρία Α. Ξενικού	2
377.	Ιδρυματοποίηση Κ. Μπαϊρακτάρης	2
384.	Εξάρτηση - Απεξάρτηση Ι Φ. Ζαφειρίδης	3
400.	Στατιστική ΙΙΙ Γ. Κιοσέογλου	2
402.	Διαταραχές της Μνήμης Ε. Μασούρα	2
434.	Νέες Μέθοδοι Αναπαραγωγής και οι Επιπτώσεις τους στην Ανάπτυξη των Παιδιών Ζ. Παπαληγούρα	2
447.	Διάγνωση και Αντιμετώπιση Σχολικών Δυσκολιών Α. Στογιαννίδου	2

458.	Συμβουλευτική Γυναικών Χ. Αθανασιάδου	3
465.	Εφαρμοσμένη Κοινωνική Ψυχολογία και Επίδοση Ομάδων Μ. Δικαίου	4
481.	Γνωστική - Συμπεριφορική Ανάλυση Ε. Μπόνη	3

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2009 - 2010**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ****Α' ΕΤΟΣ**

	ΔΜ
101. Πειραματική Ψυχολογία Ι: Αντίληψη-Προσοχή Π. Μεταλλίδου & Δ. Τατά	3
103. Πειραματική Ψυχολογία ΙΙ: Μάθηση-Μνήμη Ε. Μασούρα	3
132. Εισαγωγή στην Εξελικτική Ψυχολογία ΙΙ Π. Βορριά	2
161. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία Α. Ξενικού	2
199. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Επιστημών Συμπεριφοράς (ΕΜΕΣ) Ε. Μασούρα & Π. Μεταλλίδου	3
ΓΑΓ 002 Αγγλική Γλώσσα Α. Καρδαχάκη-Μηλαπίδου	3
ΓΓΑ 002 Γαλλική Γλώσσα Μ. Παπαγεωργίου	3
ΓΓΕ 002 Γερμανική Γλώσσα Ε. Αλεξιάδου	3
ΓΓΤ 002 Ιταλική Γλώσσα Ζ. Βαζούρα	3

Β' ΕΤΟΣ

200. Στατιστική Ι Γ. Κιοσέογλου.	3
220. Ψυχολογία Κινήτρων Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη	3
261. Δόμηση Κοινωνικού Κόσμου: "Εμείς και οι άλλοι" Ειδικός Επιστήμονας	2
282. Θεωρίες Προσωπικότητας ΙΙ Π. Ρούσση	2
ΓΑΓ 004 Αγγλική Γλώσσα Α. Καρδαχάκη-Μηλαπίδου	3
ΓΓΑ 004 Γαλλική Γλώσσα Μ. Παπαγεωργίου	3

ΓΓΕ 004	Γερμανική Γλώσσα Ε. Αλεξιάδου	3
ΓΓΤ 004	Ιταλική Γλώσσα Ζ. Βαζούρα	3

Γ' ΕΤΟΣ

310.	Ψυχολογία της Γλώσσας Ανάθεση	3
346.	Διαγνωστικές Μέθοδοι ΙΙ Ε. Συγκολλίτου	3
367.	Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία Ι: Εισαγωγή Ε. Φίγγου	3

Δ' ΕΤΟΣ

442.	Εξελικτική Ψυχοπαθολογία (243) Π. Βορριά	2
------	---	---

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

295.	Εισαγωγή στη Μαθηματική Ψυχολογία Σ. Καλπαζίδου	2
------	--	---

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

323.	Ψυχολογία της Σκέψης Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη	3
327.	Ψυχοφαρμακολογία Δ. Τατά	2
335.	Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Κατανόηση της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας Α. Στογιαννίδου	3
337.	Νέες Μορφές Γονεϊκότητας Ζ. Παπαληγούρα	2
339.	Η Ψυχολογία του Θανάτου και του Πένθους Ζ. Παπαληγούρα	3
341.	Μεθοδολογία Έρευνας στο Σχολικό Πλαίσιο Ε. Γωνίδα	3

350.	Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Ψυχολογία Ε. Συγκολλίτου	2
357.	Ταυτότητες Φύλου στην Εφηβεία και το Σχολικό Πλαίσιο Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή	3
366.	Οργανωτική Ψυχολογία II: Θεωρία Α. Ξενικού	2
369.	Οργανωτική Ψυχολογία III: Άσκηση Α. Ξενικού	2
374.	Ανθρωπιστική Ψυχολογία/Ψυχοθεραπεία II (Θεραπευτικά Μοντέλα III) (472) Φ. Ζαφειρίδης	3
378.	Αποϊδρυματοποίηση Κ. Μπαϊρακτάρης	2
379.	Κινήματα Αυτοβοήθειας Ε. Γεωργάκα	2
400.	Στατιστική III Γ. Κιοσέογλου	2
426.	Νευροψυχολογική Εκτίμηση Μ. Ε. Κοσμίδου	2
427.	Εγκέφαλος και Συναισθήματα Μ. Ε. Κοσμίδου	2
437.	Η Εξέλιξη της Πολιτικής Σκέψης Δ. Μαρκουλής	2
439.	Εφαρμογές Εξελικτικής Ψυχολογίας Δ. Μαρκουλής	2
440.	Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας II: Νέα Περιβάλλοντα Μάθησης Ε. Γωνίδα	2
459.	Σύνδεση Σχολείου και Οικογένειας Α. Στογιαννίδου	3
463.	Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις Έδρα UNESCO	4

470.	Κριτική Ψυχοπαθολογία Ε. Γεωργάκα	2
476.	Σχεδιασμός - Οργάνωση - Αξιολόγηση Ψυχοκοι- νωνικών Συστημάτων Κ. Μπαϊρακτάρης	2
481.	Γνωστική - Συμπεριφορική Ανάλυση Ε. Μπόνη	3
484.	Εξάρτηση - Απεξάρτηση II Φ. Ζαφειρίδης	3

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 1: Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ψυχολογίας οργανώνει και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/1992:

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., το οποίο περιλαμβάνει τέσσερις κατευθύνσεις και δύο επίπεδα σπουδών, τα οποία αντιστοιχούν σε:

1.
  - α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Γνωστική Ψυχολογία και Νευροψυχολογία
  - β) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Σχολική και Εξελεγκτική Ψυχολογία
  - γ) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία
  - δ) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών προβλημάτων
2. Διδακτορικό Δίπλωμα (PhD) Ψυχολογίας

A. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Α' ΕΠΙΠΕΔΟΥ

A.1 Κανονισμός λειτουργίας της κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας του ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Αντικείμενο της κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας είναι: α) Η Γνωστική Ψυχολογία και β) η Νευροψυχολογία.

Οι δύο αυτοί κλάδοι της Ψυχολογίας είναι συγγενείς κι εξετάζουν τις βασικές νοητικές λειτουργίες (γνωστικές, θυμικές, βουλευτικές) ως προς τους μηχανισμούς τους, τις διεργασίες που εμπλέκουν, το βιολογικό τους υπόστρωμα, τις ψυχολογικές τους εκφάνσεις, και τη λειτουργία τους σε ομαλό και παθολογικό πληθυσμό. Μέσα από την έρευνα των νοητικών λειτουργιών προωθείται η βασική ψυχολογική γνώση αλλά και η δυνατότητα αξιολόγησης, διάγνωσης, και παρέμβασης για τη βελτίωση της γνωστικής λειτουργικότητας των ατόμων, εκεί όπου υπάρχει βλάβη ή δυσλειτουργία.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας αποσκοπεί σε:

- α)** εξειδικευμένη και σε βάθος εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών, δηλαδή στην εμβάθυνση και εξειδίκευση σε γνώσεις και δεξιότητες που είναι αναγκαίες για τη μελέτη των νοητικών διεργασιών και του βιολογικού τους υποστρώματος σε εργαστηριακό και εφαρμοσμένο επίπεδο,
- β)** σε βάθος επιστημονική έρευνα των σχετικών φαινομένων,
- γ)** απόκτηση εμπειρίας στη γνωστική και νευροψυχολογική αξιολόγηση και παρέμβαση σε ομαλούς και σε παθολογικούς πληθυσμούς, όπως άτομα με βλάβες σε εγκεφαλικές λειτουργίες, γνωστική έκπτωση, γνωστικές διαταραχές, κ. ά., και
- δ)** στην προπαρασκευή για τη συγγραφική διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 3: Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ περιλαμβάνει δύο επίπεδα σπουδών, τα οποία χορηγούν αντιστοίχως:

- α)** Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Γνωστική Ψυχολογία και Νευροψυχολογία.
- β)** Διδακτορικό Δίπλωμα Ψυχολογίας.

Άρθρο 4: Κατηγορίες Πτυχιούχων

1. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι
  - α)** Ψυχολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής,
  - β)** της κατεύθυνσης Ψυχολογίας των Τμημάτων ΦΠΨ της χώρας
  - γ)** Τμημάτων όμοιας με τα παραπάνω επιστημονικής κατεύθυνσης, που θα λειτουργήσουν στο μέλλον σε Ελληνικά Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ και
  - δ)** των περιπτώσεων α-γ Πανεπιστημίων του εξωτερικού, εφόσον αναγνωριστεί επίσημα το πτυχίο τους ως ισότιμο με τα αντίστοιχα της ημεδαπής.

Για τις περιπτώσεις (γ) και (δ) καθώς και για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εντάσσεται στα παραπάνω αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας.

2. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα γίνονται δεκτοί
  - α) κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας
  - β) κάτοχοι ΜΔΕ Γνωστικής Ψυχολογίας, Νευροψυχολογίας, ή άλλου συναφούς αντικειμένου Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον το ΜΔΕ αναγνωριστεί ως ισότιμο με τα αντίστοιχα της ημεδαπής. Για την περίπτωση (β) αποφασίζει η ΓΣΕΣ μετά από πρόταση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας.

Άρθρο 5: Διαδικασίες εισαγωγής

1. Για να γίνει κανείς δεκτός στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας πρώτου επιπέδου του Τμήματος Ψυχολογίας, θα πρέπει να έχει επιτύχει σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε τρία μαθήματα, τα οποία ορίζονται ως ακολούθως: α) Γνωστικές λειτουργίες, β) Βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς και γ) Μεθοδολογία –Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς. Απαιτείται επιτυχής εξέταση και στα τρία γραπτά μαθήματα. Επίσης, ο υποψήφιος θα πρέπει να επιτύχει και σε γραπτή εξέταση σε μια από τις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Ιταλική, εφόσον δεν διαθέτει επίσημο πιστοποιητικό σπουδών ανωτέρου επιπέδου (Lower, Delf I-II-III-V, Diploma ή Celi III και Grundstufe).
2. Οι εξετάσεις στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας πρώτου επιπέδου, πραγματοποιούνται σε χρόνο που ορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας, κατόπιν εισήγησης του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας, εντός του μηνός Οκτωβρίου εκάστου έτους.
3. Τα γραπτά των υποψηφίων βαθμολογούνται από δύο (2) εξεταστές. Οι εξεταστές είναι μέλη ΔΕΠ του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας ή άλλου Τμήματος με συναφές με το εξεταζόμενο μάθημα γνωστικό αντικείμενο, που διδάσκουν το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται μαζί με έναν αναπληρωματικό εξεταστή ίδιας ή συναφούς ειδικότητας από τη ΓΣΕΣ. Στην ξένη γλώσσα εξεταστές είναι ένα μέλος ΔΕΠ και ένας δάσκαλος της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στο Τμήμα, οι οποίοι ορίζονται κάθε χρόνο από τη ΓΣΕΣ. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα.

4. Η αίτηση για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος Ψυχολογίας ως την τριακοστή (30) Σεπτεμβρίου. Στην αίτηση αναφέρεται και η ξένη γλώσσα, στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί ο υποψήφιος.
5. Κριτήρια επιλογής για την εγγραφή στο ΠΜΣ κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας πρώτου επιπέδου με αντίστοιχα ποσοστά αξιολόγησης είναι τα ακόλουθα:
  - α) Η επιτυχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις, με ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό βαθμό αξιολόγησης 60%, από το οποίο 20% αντιστοιχεί σε κάθε ένα από τα τρία μαθήματα που εξετάστηκαν. Θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Προγράμματος των Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας ο υποψήφιος, όταν το άθροισμα των βαθμών των δύο εξεταστών σε καθένα από τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκε είναι τουλάχιστον δέκα (10) στη βαθμολογική κλίμακα ένα (1) ως δέκα (10).
  - β) Ο μέσος όρος του βαθμού πτυχίου και του μέσου όρου των βαθμών του υποψηφίου κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του στα μαθήματα (κύρια και επιλεγόμενα που έχουν σχέση με το αντικείμενο των σπουδών του ΠΜΣ κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας, με ποσοστό αξιολόγησης 15%.
  - γ) Ο υποψήφιος φοιτητής πιστώνεται με ποσοστό 5%, για την επίδοση του σε διπλωματική εργασία και τυχόν ερευνητική και συναφή εξωπανεπιστημιακή δραστηριότητα.
  - δ) Τέλος, πιστώνεται με 20% από τη συνέντευξη που διεξάγεται από 2 τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ του Τομέα, μετά από πρόταση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας κι απόφαση της ΓΣΕΣ.
6. Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας δεύτερου επιπέδου, που οδηγεί στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος Ψυχολογίας, γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του νόμου. Η αίτηση κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος ως τη δέκατη πέμπτη (15) Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Άρθρο: Χρονική Διάρκεια Σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζεται για το μεν Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα και για το διδακτορικό δίπλωμα είναι οκτώ (8) εξάμηνα με δυνατότητα παράτασης ενός χρόνου.
2. Οι φοιτητές του πρώτου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους, συμπεριλαμβανομένης της συγγραφής διπλωματικής εργασίας για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ως την 31 Δεκεμβρίου από τη λήξη του δεύτερου έτους σπουδών χρόνου. Παράταση επιτρέπεται μέχρι 6 μήνες. Πέρα από τα χρονικά αυτά όρια ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
3. Οι φοιτητές του δεύτερου επιπέδου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας πρέπει να περατώσουν τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής μέσα σε τέσσερα χρόνια από τον ορισμό του θέματος. Παράταση του χρόνου μέχρι ένα έτος επιτρέπεται για ειδικούς λόγους, με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του υποψήφιου διδάκτορα. Αν ο χρόνος δεν παραταθεί, το θέμα της διατριβής αφαιρείται από τον υποψήφιο διδάκτορα.
4. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και τελειώνουν την 31 Μαΐου του επόμενου έτους. Το πρώτο εξάμηνο τελειώνει την 15 Φεβρουαρίου, οπότε αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο. Ο Ιούνιος, ο Φεβρουάριος και ο Σεπτέμβριος είναι μήνες εξετάσεων. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα είναι διάρκειας δώδεκα εβδομάδων και διδάσκεται μία ως τρεις (1 - 3) ώρες τη βδομάδα, ανάλογα με το ειδικότερο πρόγραμμα μαθημάτων.

Άρθρο 7: Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζονται:
Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Γνωστική Ψυχολογία και Νευροψυχολογία συνολικά 120 ECTS ως εξής:

1ο έτος
Χειμερινό εξάμηνο
Υποχρεωτικά Μαθήματα:

1.	Προσεγγίσεις στη μελέτη της σκέψης	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Μεθοδολογία έρευνας στην Ψυχολογία	2 ώ/ε	10 ECTS
3.	Προηγμένες στατιστικές μέθοδοι στην ψυχολογική έρευνα	2 ώ/ε	10 ECTS
4.	Ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό εξαμηνιαίο μάθημα	2 ώ/ε	5 ECTS

Εαρινό εξάμηνο
Υποχρεωτικά μαθήματα:

1.	Γνωστική Νευροψυχολογία της Γλώσσας	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Κλινικά θέματα στη νευροψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό εξαμηνιαίο μάθημα	2 ώ/ε	5 ECTS
4.	Πρακτική άσκηση	400 ώρες	15 ECTS

2ο έτος
Χειμερινό εξάμηνο
Υποχρεωτικά Μαθήματα:

1.	Γνωστικές-Μεταγνωστικές διεργασίες	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Αναπαράσταση της γνώσης και έννοιες	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό εξαμηνιαίο μάθημα	2 ώ/ε	5 ECTS
4.	Πρακτική άσκηση	300 ώρες	10 ECTS
5.	Διπλωματική εργασία		5 ECTS

Εαρινό εξάμηνο
Υποχρεωτικά μαθήματα:

1.	Προσεγγίσεις στη μελέτη της μνήμης	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Πρακτική άσκηση	100 ώρες	5 ECTS
3.	Διπλωματική εργασία		20 ECTS

Τα τρία (3) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά εξαμηνιαία μαθήματα θα επιλεγούν από τα παρακάτω προτεινόμενα μαθήματα:

Θέματα γνωστικής νευροεπιστήμης	2 ώ/ε	5 ECTS
Θεωρίες συνείδησης	2 ώ/ε	5 ECTS
Γηροψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS

Παθολογία της μνήμης	2 ώ/ε	5 ECTS
Θέματα Βιολογικής Ψυχολογίας	2 ώ/ε	5 ECTS

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από άλλη κατεύθυνση του ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας ή άλλου Τμήματος μετά από πρόταση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας κι απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας.

2. Η Πρακτική Άσκηση διαρκεί τουλάχιστον οκτακόσιες (800) ώρες συνολικά και περιλαμβάνει συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και παρακολούθηση περιπτώσεων σε διάφορες δομές. Το όριο αυτό μπορεί να αυξηθεί μετά από εισήγηση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας και απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας. Το ανώτατο χρονικό όριο Πρακτικής άσκησης ορίζεται σε 30 εβδομάδες ή 12 μήνες.
3. Το πρόγραμμα μαθημάτων κάθε έτους ανακινώνεται κατά το μήνα Μάιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.
4. Η δήλωση επιλογής των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων γίνεται κατά το μήνα Οκτώβριο (ως την 31η Οκτωβρίου), πριν από την έναρξη των μαθημάτων του τρέχοντος έτους.
5. Αλλαγή των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων μετά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους επιτρέπεται για εξαιρετικούς λόγους πριν λήξει το πρώτο εξάμηνο του μαθήματος με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής των Μεταπτυχιακών Σπουδών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και γνώμη των διδασκόντων τόσο του μαθήματος του οποίου αιτείται η αλλαγή όσο και εκείνου με το οποίο αιτείται να γίνει η αντικατάσταση.
6. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων αποσκοπεί στην αντιμετώπιση σε βάθος ειδικών θεμάτων της Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας, είτε με ανάπτυξη από το διδάσκοντα, είτε με τη μορφή διαλογικής συζήτησης, είτε με την εκπόνηση εργασιών, είτε και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τρόπο, που μπορεί κατά την κρίση του διδάσκοντα να συμβάλει στην επιστημονική εμβάθυνση καλύτερα και να προκαλέσει τη σχετική έφεση του φοιτητή.
7. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του πρώτου επιπέδου διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ ή ομότιμους καθηγητές του Τμήματος Ψυχολογίας ή από μέλη ΔΕΠ Τμημάτων Παν/μίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, οι οποίοι διδάσκουν το αυτό αντικείμενο ή από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους,

που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο της κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

8. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας ανατίθεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος ύστερα από πρόταση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας. Η διδασκαλία, οι όροι, ο τόπος και ο χώρος εκπαίδευσης και κάθε συναφές με την εκπαιδευτική διαδικασία θέμα καθορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ μετά από εισήγηση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας.
9. Με εισήγηση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας, η οποία διαβιβάζεται στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, εντός του μηνός Νοεμβρίου έκαστου έτους, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του Τομέα, από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο, για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πορείας των σπουδών κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή. Το μέλος ΔΕΠ συνεργάζεται με τη Συντονιστική Επιτροπή για την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής.
10. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας πρέπει να παρακολουθούν τακτικά όλα τα μαθήματα του προγράμματος και να μετέχουν ενεργώς στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητές του. Η παρουσία τους ελέγχεται από τους διδάσκοντες και η επίδοσή τους αξιολογείται διαρκώς, ενώ συμβουλευτική αρμοδιότητα σε αυτή την αξιολόγηση έχει και το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει τον φοιτητή σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 9 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.
11. Η τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εργασία/ες ή με συνδυασμό των παραπάνω στο τέλος του εξαμήνου που διδάσκεται το μάθημα ή στο τέλος του επόμενου εξαμήνου από αυτό στο οποίο διδάσκεται το μάθημα. Δεύτερη εξεταστική περίοδος ορίζεται το μήνα Σεπτέμβριο. Αν στη διδασκαλία ενός μαθήματος συμμετέχουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες, τότε στις εξετάσεις μετέχουν και οι δύο και βαθμολογούν παράλληλα. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο διδασκόντων.
12. Η αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας του φοιτητή γίνεται το μήνα Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο, από τριμελή εξεταστι-

κή επιτροπή, στην οποία μετέχει ο επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας και άλλα δύο μέλη ΔΕΠ του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας ή άλλου Τομέα του Τμήματος Ψυχολογίας ή άλλου Τμήματος που διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Συμβουλευτική αρμοδιότητα στην τελική αξιολόγηση έχει το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει το φοιτητή σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 9 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.

13. Στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής μπορεί να προσέλθει μόνον αφού έχει περατώσει επιτυχώς όλες τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα, τις υποχρεώσεις της Πρακτικής Άσκησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης καθώς και τις υποχρεώσεις στην εκπαιδευτική και διδακτική δραστηριότητα του Τομέα.
14. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να εξεταστούν σε ένα μάθημα μέχρι δύο φορές. Αν ο φοιτητής δεν περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις των μαθημάτων (με βάση το β), επαναλαμβάνει για μία ακόμη φορά τις εξετάσεις των μαθημάτων στα οποία απορρίφθηκε, ενώ κατοχυρώνεται ο βαθμός των μαθημάτων στα οποία πέτυχε. Αν και πάλι απορριφθεί, διαγράφεται από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Φοιτητής που δεν προσήλθε στις εξετάσεις του τέλους του εξαμήνου, ή του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, θεωρείται ότι απέτυχε στα μαθήματα αυτά. Αν ο φοιτητής δεν προσέλθει στην τελική εξέταση στην οποία παρουσιάζει τη διπλωματική του εργασία ή αν απορριφθεί κατά την εξέταση αυτή, προσέρχεται ή επαναλαμβάνει την προσπάθειά του στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο. Σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί ή αποτύχει στη δεύτερη εξεταστική περίοδο αποκλείεται από τη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης.
15. Η τελική αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης γίνεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του φορέα όπου έγινε η άσκηση και το μέλος ΔΕΠ που είχε τη σχετική εποπτεία. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τις ώρες της πρακτικής άσκησης και την ανταπόκριση του φοιτητή στις απαιτήσεις του έργου που του ανατέθηκε. Σε περίπτωση πολλαπλών δομών άσκησης απαιτείται αξιολόγηση από όλες τις δομές.
16. Η τελική αξιολόγηση και βεβαίωση συμμετοχής στο εκπαιδευτικό και διδακτικό έργο του Τομέα γίνεται από το Διευθυντή του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του μέλους ΔΕΠ με το οποίο συνεργάστηκε ο φοιτητής.

17. Επιτυχής βαθμολογία στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΜΣ της κατεύθυνσης και της διπλωματικής εργασίας ορίζεται η μεγαλύτερη ή ίση του 6.
18. Ο Βαθμός του ΜΔΕ ορίζεται από το βαθμό της διπλωματικής εργασίας σε ποσοστό 60% και το μέσο όρο των βαθμών στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΜΣ της κατεύθυνσης κατά 40%.
19. Ο τύπος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης καθορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας.

Άρθρο 8: Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εγγραφόμενων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών πρώτου επιπέδου της κατεύθυνσης Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας με βάση τα προβλεπόμενα από το νόμο. Ο αριθμός εισακτέων ετησίως ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 8.

A.2 Κανονισμός λειτουργίας της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Αντικείμενο του ΠΜΣ της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας είναι: **α)** η Σχολική Ψυχολογία και **β)** η Εξελικτική Ψυχολογία.

Οι δύο αυτοί κλάδοι της Ψυχολογίας είναι συγγενείς, καθώς η μελέτη των ψυχολογικών διαδικασιών και η παροχή σχετικών υπηρεσιών στο σχολικό πλαίσιο προϋποθέτει τη γνώση της ανάπτυξης των παιδιών, και σε ένα μεγάλο βαθμό η Σχολική Ψυχολογία βασίζεται στις θεωρίες και τα ερευνητικά ευρήματα της Εξελικτικής Ψυχολογίας.

- α)** Η Σχολική Ψυχολογία εξετάζει όλες τις ψυχολογικές πλευρές της μαθησιακής διαδικασίας και συστήνει τρόπους παροχής ολοκληρωμένων ψυχολογικών υπηρεσιών σε παιδιά, έφηβους και οικογένειες στα σχολεία και σε άλλες δομές εφαρμογών. Σκοπός των υπηρεσιών αυτών είναι να προάγουν την ψυχική υγεία και να διευκολύνουν τη διαδικασία της μάθησης, συνδέοντας τις εκπαιδευτικές δομές με την οικογένεια και την τοπική κοινότητα.
- β)** Η Εξελικτική Ψυχολογία εξετάζει το φυσιολογικό πρότυπο ανάπτυξης στα επιμέρους εξελικτικά πεδία σε όλο το φάσμα της ζωής,

και προτείνει τρόπους αντιμετώπισης των αποκλίσεων της ανάπτυξης που είναι δυνατόν να ανακύψουν.

Το Π.Μ.Σ. κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας αποσκοπεί

- γ) Στην παροχή εξειδικευμένης γνώσης στη Σχολική και Εξελικτική Ψυχολογία σε συνδυασμό με την εξασφάλιση των αναγκαίων δεξιοτήτων στον τομέα των εφαρμογών, ιδιαίτερα στις κρίσιμες εξελικτικές φάσεις της προσχολικής, σχολικής και της εφηβικής ηλικίας.
- δ) Στην εμβάθυνση και εξειδίκευση σε γνώσεις και δεξιότητες προκειμένου αφενός να κατανοηθούν οι απαραίτητες διεργασίες που είναι υπεύθυνες για τις αναπτυξιακές αλλαγές και αφετέρου να εφαρμοσθούν οι γνώσεις εκείνες που προωθούν τη υγιή ανάπτυξη.
- ε) Στην κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών στις ειδικές τεχνικές επιστημονικής έρευνας στα ανωτέρω γνωστικά πεδία και την προπαρασκευή για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής.
- στ) Στην επαγγελματική εξειδίκευση των πτυχιούχων ψυχολόγων ώστε να παρέχουν υπηρεσίες σε όλες τις εκπαιδευτικές δομές και τις δομές παροχής φροντίδας του παιδιού
- ζ) Οι δυνατότητες υλοποίησης του Π.Μ.Σ. κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας εδράζονται αφενός στην πολυετή εμπειρία των μελών ΔΕΠ του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας, όσον αφορά τη διδασκαλία των σχετικών αντικειμένων και την έρευνα καθώς και την εμπλοκή τους σε ερευνητικά προγράμματα, και αφετέρου στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ψυχολογίας.

Άρθρο 3: Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ περιλαμβάνει δύο επίπεδα σπουδών, τα οποία χορηγούν αντίστοιχως:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Σχολική και Εξελικτική Ψυχολογία
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα Ψυχολογίας

Άρθρο 4: Κατηγορίες Πτυχιούχων

- 1) Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 12γ του Ν. 2916/01 (ΦΕΚ 114 Α').

- α)** Ψυχολογίας Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου Πανεπιστημίου της αλλοδαπής,
- β)** της κατεύθυνσης Ψυχολογίας των Τμημάτων ΦΠΨ της χώρας.

Για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, καθώς και για πτυχιούχους ΑΤΕΙ ή μελλοντικών Τμημάτων της ημεδαπής, αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης μετά από εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.

- 2)** Στο Διδακτορικό Δίπλωμα Ψυχολογίας γίνονται δεκτοί
  - α)** κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ψυχολογία ή σε συναφές με την Ψυχολογία αντικείμενο Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον αυτό αναγνωριστεί ως ισότιμο με τα αντίστοιχα Μεταπτυχιακά Διπλώματα της ημεδαπής. .
  - β)** Για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης μετά από εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.

Άρθρο 5: Διαδικασίες εισαγωγής

- 1.** Για την εισδοχή στο Π.Μ.Σ. της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας πρώτου επιπέδου (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης) συνοπολογίζονται τα ακόλουθα:
  - α)** Ο βαθμός αξιολόγησης σε δύο βασικά μαθήματα του κλάδου. Τα μαθήματα αυτά ορίζονται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας, η οποία δημοσιοποιείται εντός του Μαΐου κάθε έτους. Υποψήφιος ο οποίος δεν αξιολογήθηκε με τουλάχιστον 5 (στην κλίμακα 0-10) σε κάθε ένα μάθημα, απορρίπτεται. Το ποσοστό αξιολόγησης αντιστοιχεί στο 40% (20% ανά μάθημα).
  - β)** Ο βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 15%.
  - γ)** Ο μέσος όρος των βαθμών – σε συνάρτηση με τον αριθμό – των μαθημάτων τα οποία παρακολούθησε ο υποψήφιος κατά τις προπτυχιακές του σπουδές και τα οποία άπτονται του γνωστικού αντικειμένου του Π.Μ.Σ. της κατεύθυνσης, σε ποσοστό αξιολόγησης 20%.
  - δ)** Ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας σε ποσοστό 5%.
  - ε)** Οι υποψήφιοι αξιολογούνται, στο πλαίσιο ατομικής συνέντευξης, ως προς τη γενικότερη εικόνα τους, την τυχόν

επαγγελματική και ερευνητική τους εμπειρία, σε ποσοστό 20%.

- στ)** Οι υποψήφιοι θα πρέπει να επιτύχουν και σε γραπτή εξέταση σε μία από τις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Ιταλική σε κείμενο σχετιζόμενο με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., εφόσον δεν διαθέτουν επίσημο πιστοποιητικό σπουδών ανωτέρου επιπέδου (Lower, Delf I-II-III-V, Diploma ή Celi III και Grundstufe).
- 2.** Οι εξετάσεις στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας πρώτου επιπέδου, πραγματοποιούνται σε χρόνο που ορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας, κατόπιν εισήγησης του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας, εντός του μηνός Οκτωβρίου εκάστου έτους.
  - 3.** Τα γραπτά των υποψηφίων βαθμολογούνται από δύο (2) εξεταστές. Οι εξεταστές είναι μέλη ΔΕΠ του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας ή άλλου Τμήματος με συναφές με το εξεταζόμενο μάθημα γνωστικό αντικείμενο, που διδάσκουν το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται μαζί με έναν αναπληρωματικό εξεταστή ίδιας ή συναφούς ειδικότητας από τη ΓΣΕΣ. Στην ξένη γλώσσα εξεταστές είναι ένα μέλος ΔΕΠ και ένας δάσκαλος της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στο Τμήμα, οι οποίοι ορίζονται κάθε χρόνο από τη ΓΣΕΣ. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα.
  - 4.** Η αίτηση για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος Ψυχολογίας ως την τριακοστή (30) Σεπτεμβρίου. Στην αίτηση αναφέρεται και η ξένη γλώσσα, στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί ο υποψήφιος.
  - 5.** Η εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας δεύτερου επιπέδου, το οποίο οδηγεί στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος Ψυχολογίας, γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Νόμου.

Άρθρο 6: Χρονική Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζεται

- 1.** Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας σε τέσσερα διδακτικά εξάμηνα. Παρέχεται, ωστόσο, η δυνατότητα παράτασης κατά ένα ακόμη εξάμηνο

για την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας. Περαιτέρω παράταση χορηγείται μόνο για πολύ σοβαρούς λόγους, ύστερα από απόφαση της ΓΣΕΣ, μετά από εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.

2. Για το Διδακτορικό Διπλώμα Ψυχολογίας σε οκτώ διδακτικά εξάμηνα (4 έτη) από την ημερομηνία ορισμού του θέματος της διατριβής. Παράταση του χρόνου, πέραν των οκτώ εξαμήνων, επιτρέπεται για ειδικούς λόγους με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που ορίστηκε για τη διατριβή του υποψηφίου.
3. Οι φοιτητές του πρώτου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους, συμπεριλαμβανομένης της συγγραφής διπλωματικής εργασίας για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ως την 31 Δεκεμβρίου από τη λήξη του δεύτερου έτους σπουδών χρόνου. Παράταση επιτρέπεται μέχρι 6 μήνες. Πέρα από τα χρονικά αυτά όρια ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
4. Οι φοιτητές του δεύτερου επιπέδου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας πρέπει να περατώσουν τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής μέσα σε τέσσερα χρόνια από τον ορισμό του θέματος. Παράταση του χρόνου μέχρι ένα έτος επιτρέπεται για ειδικούς λόγους, με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του υποψήφιου διδάκτορα. Αν ο χρόνος δεν παραταθεί, το θέμα της διατριβής αφαιρείται από τον υποψήφιο διδάκτορα.
5. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και τελειώνουν την 31 Μαΐου του επόμενου έτους. Το πρώτο εξάμηνο τελειώνει την 15 Φεβρουαρίου, οπότε αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο. Ο Ιούνιος, ο Φεβρουάριος και ο Σεπτέμβριος είναι μήνες εξετάσεων. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα είναι διάρκειας δώδεκα εβδομάδων και διδάσκεται μία ως τρεις (1 - 3) ώρες τη βδομάδα, ανάλογα με το ειδικότερο πρόγραμμα μαθημάτων.

Άρθρο 7: Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητι-

κές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζονται, ως εξής:

- Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης συνολικά 120 ECTS
1. Στα δύο πρώτα ακαδημαϊκά εξάμηνα οι φοιτητές διδάσκονται πέντε και έξι αντίστοιχα δώρα ανά εξάμηνο μαθήματα και αρχίζουν την πρακτική τους άσκηση. Στο τρίτο εξάμηνο διεξάγονται δύο δώρα ανά εβδομάδα σεμινάρια εφαρμογών, συνεχίζει η πρακτική άσκηση και αρχίζει η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ενώ στο τέταρτο εξάμηνο ολοκληρώνεται η πρακτική άσκηση και η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
Τα μαθήματα κατανέμονται κατά ακαδημαϊκό εξάμηνο ως εξής:

A' εξάμηνο

1.	Μέθοδοι Διάγνωσης στη Σχολική Ψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Σύγχρονες προσεγγίσεις	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Ψυχολογική Ανάπτυξη κατά Πεδίο I: Γνωστική Ανάπτυξη – Κοινωνικο-Γνωστική Ανάπτυξη – Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	2 ώ/ε	5 ECTS
4.	Ψυχολογική Ανάπτυξη κατά Πεδίο II: Συναισθηματική – Κοινωνική Ανάπτυξη	2 ώ/ε	5 ECTS
5.	Μεθοδολογία Έρευνας στην Ψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS
6.	Προηγμένες στατιστικές μέθοδοι στην ψυχολογική έρευνα	2 ώ/ε	5 ECTS

B' εξάμηνο

1.	Συμβουλευτική Ψυχολογία στο Σχολικό Πλαίσιο	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Σχολική Ψυχολογία: Έρευνα και καινοτόμες δράσεις στο σχολικό πλαίσιο	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Ανάπτυξη στη Βρεφική Ηλικία	2 ώ/ε	5 ECTS
4.	Αποκλίσεις της Ανάπτυξης	2 ώ/ε	5 ECTS
5.	Μεθοδολογία Έρευνας και Στατιστική	2 ώ/ε	10 ECTS

Γ' εξάμηνο

1.	Σεμινάρια εφαρμογών και μεθοδολογίας έρευνας στη Σχολική Ψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS
2.	Σεμινάρια εφαρμογών και μεθοδολογίας έρευνας στην Εξελικτική Ψυχολογία	2 ώ/ε	5 ECTS

3.	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	5 ECTS
4.	Πρακτική άσκηση (400 ώρες)	15 ECTS

Δ' εξάμηνο

1.	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	15 ECTS
2.	Πρακτική άσκηση (400 ώρες)	15 ECTS
- 2.** Οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούν πρακτική άσκηση διάρκειας τουλάχιστον 800 ωρών, υπό την εποπτεία Ψυχολόγου που ασκεί νομίμως το επάγγελμα.
  - 3.** Το πρόγραμμα μαθημάτων κάθε έτους ανακοινώνεται κατά το μήνα Μάιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.
  - 4.** Η διδασκαλία των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων αποσκοπεί στην αντιμετώπιση σε βάθος ειδικών θεμάτων της Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας, είτε με ανάπτυξη από το διδάσκοντα, είτε με τη μορφή διαλογικής συζήτησης, είτε με την εκπόνηση εργασιών, είτε και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τρόπο, που μπορεί κατά την κρίση του διδάσκοντα να συμβάλει στην επιστημονική εμβάθυνση καλύτερα και να προκαλέσει τη σχετική έφεση του φοιτητή.
  - 5.** Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του πρώτου επιπέδου διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ ή ομότιμους καθηγητές του Τμήματος Ψυχολογίας ή από μέλη ΔΕΠ Τμημάτων Παν/μίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, οι οποίοι διδάσκουν το αυτό αντικείμενο ή από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο της Σχολικής ή/και της Εξελικτικής Ψυχολογίας.
  - 6.** Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας ανατίθεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος ύστερα από πρόταση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας. Η διδασκαλία, οι όροι, ο τόπος και ο χώρος εκπαίδευσης και κάθε συναφές με την εκπαιδευτική διαδικασία θέμα καθορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ μετά από εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.
  - 7.** Με εισήγηση του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας, η οποία διαβιβάζεται στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, εντός του μηνός Νοεμβρίου έκαστου έτους, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του Τομέα, από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο, για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πο-

ρείας των σπουδών κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή. Το μέλος ΔΕΠ συνεργάζεται με τη Συντονιστική Επιτροπή για την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής.

8. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής πρέπει να παρακολουθούν τακτικά όλα τα μαθήματα του προγράμματος και να μετέχουν ενεργώς στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητές του. Η παρουσία τους ελέγχεται από τους διδάσκοντες και η επίδοσή τους αξιολογείται διαρκώς, ενώ συμβουλευτική αρμοδιότητα σε αυτή την αξιολόγηση έχει και το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει τον φοιτητή σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 7 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.
9. Για την απονομή του ΜΔΕ απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα και στη διπλωματική εργασία, η ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης και η βεβαίωση συμμετοχής στις εκπαιδευτικές και διδακτικές δραστηριότητες του Τομέα από το/τη Διευθυντή/τρια του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας.
10. Η τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εργασία/ες ή με συνδυασμό των παραπάνω στο τέλος του εξαμήνου που διδάσκεται το μάθημα ή στο τέλος του επόμενου εξαμήνου από αυτό στο οποίο διδάσκεται το μάθημα. Δεύτερη εξεταστική περίοδος ορίζεται το μήνα Σεπτέμβριο. Αν στη διδασκαλία ενός μαθήματος συμμετέχουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες, τότε στις εξετάσεις μετέχουν και οι δύο και βαθμολογούν παράλληλα. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο διδασκόντων.
11. Η αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας του φοιτητή γίνεται το μήνα Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο, από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχει ο επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας και άλλα δύο μέλη ΔΕΠ του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας ή άλλου Τομέα του Τμήματος Ψυχολογίας ή άλλου Τμήματος που διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Συμβουλευτική αρμοδιότητα στην τελική αξιολόγηση έχει το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει το φοιτητή σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 7 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.
12. Στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής μπορεί να προσέλθει μόνον αφού έχει περατώσει επιτυχώς όλες

τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα, τις υποχρεώσεις της Πρακτικής Άσκησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης καθώς και τις υποχρεώσεις στην εκπαιδευτική και διδακτική δραστηριότητα του Τομέα.

13. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να εξεταστούν σε ένα μάθημα μέχρι δύο φορές. Αν ο φοιτητής δεν περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις των μαθημάτων (με βάση το 6), επαναλαμβάνει για μία ακόμη φορά τις εξετάσεις των μαθημάτων στα οποία απορρίφθηκε, ενώ κατοχυρώνεται ο βαθμός των μαθημάτων στα οποία πέτυχε. Αν και πάλι απορριφθεί, διαγράφεται από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Φοιτητής που δεν προσήλθε στις εξετάσεις του τέλους του εξαμήνου, ή του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, θεωρείται ότι απέτυχε στα μαθήματα αυτά. Αν ο φοιτητής δεν προσέλθει στην τελική εξέταση στην οποία παρουσιάζει τη διπλωματική του εργασία ή αν απορριφθεί κατά την εξέταση αυτή, προσέρχεται ή επαναλαμβάνει την προσπάθειά του στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο. Σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί ή αποτύχει στη δεύτερη εξεταστική περίοδο αποκλείεται από τη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικεύσεως.
14. Η τελική αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης γίνεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του φορέα όπου έγινε η άσκηση και το μέλος ΔΕΠ που είχε τη σχετική εποπτεία. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τις ώρες της πρακτικής άσκησης και την ανταπόκριση του φοιτητή στις απαιτήσεις του έργου που του ανατέθηκε. Σε περίπτωση πολλαπλών δομών άσκησης απαιτείται αξιολόγηση από όλες τις δομές.
15. Η τελική αξιολόγηση και βεβαίωση συμμετοχής στο εκπαιδευτικό και διδακτικό έργο του Τομέα γίνεται από το Διευθυντή του Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του μέλους ΔΕΠ με το οποίο συνεργάστηκε ο φοιτητής.
16. Επιτυχής βαθμολογία στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΜΣ της κατεύθυνσης και της διπλωματικής εργασίας ορίζεται η μεγαλύτερη ή ίση του 6. Ο Βαθμός του ΜΔΕ ορίζεται από το βαθμό της διπλωματικής εργασίας σε ποσοστό 60% και το μέσο όρο των βαθμών στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΜΣ της κατεύθυνσης κατά 40%.
17. Ο τύπος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικεύσεως καθορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας.

Άρθρο 8: Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εγγραφομένων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών πρώτου επιπέδου της κατεύθυνσης Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Τομέα Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας με βάση τα προβλεπόμενα από το νόμο. Ο αριθμός εισακτέων ετησίως ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 8.

A3 Κανονισμός λειτουργίας κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Αντικείμενο της κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΜΠΣ είναι η εμβάθυνση και εξειδίκευση σε ορισμένους επιμέρους επιστημονικούς κλάδους του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας, η σε βάθος επιστημονική έρευνα και η προπαρασκευή για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής. Συγκεκριμένα, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Κοινωνικής Κλινικής ψυχολογίας έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει τις/τους εκπαιδευόμενες/ους να λειτουργήσουν ανεξάρτητα ως κλινικοί ψυχολόγοι είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό σημαίνει ότι κατά την αποφοίτησή τους, οι φοιτήτριες/τές μας πρέπει: (1) να μπορούν να δράσουν αυτόνομα ως θεραπεύτριες/τές με μια διευρυμένη οπτική γωνία για την αιτιότητα των προβλημάτων των πελατών τους και με μια ιδιαίτερη ευαισθησία για τα κοινωνικά προβλήματα και πως αυτό επηρεάζει την ψυχολογία του ατόμου, (2) να έχουν τις βάσεις για την κοινοτική-κλινική ψυχολογία και για τον σχεδιασμό και την οργάνωση ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών εάν αυτή είναι μια κατεύθυνση που θέλουν να ακολουθήσουν, και (3) να έχουν τις βάσεις για ερευνητική δραστηριότητα, εάν θέλουν να συνεχίσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Άρθρο 3: Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ περιλαμβάνει δύο επίπεδα σπουδών, τα οποία χορηγούν αντιστοίχως:

- α)** Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία.
- β)** Διδακτορικό Δίπλωμα Ψυχολογίας.

Άρθρο 4: Κατηγορίες Πτυχιούχων

1. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΜΠΣ του Τμήματος Ψυχολογίας γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι:
  - α) Ψυχολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής,
  - β) της κατεύθυνσης Ψυχολογίας των Τμημάτων ΦΠΨ της χώρας,
  - γ) του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης,
  - δ) Τμημάτων όμοιας με τα παραπάνω επιστημονικής κατεύθυνσης, που θα λειτουργήσουν στο μέλλον σε Ελληνικά Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ και
  - ε) των περιπτώσεων α-δ Πανεπιστημίων του εξωτερικού, εφόσον αναγνωριστεί επίσημα το πτυχίο τους ως ισότιμο με τα αντίστοιχα της ημεδαπής.

Για τις περιπτώσεις (δ) και (ε) καθώς και για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εντάσσεται στα παραπάνω αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.

2. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα γίνονται δεκτοί:
  - α) κάτοχοι ΜΔΕ Κοινωνικής Κλινικής του Τμήματος Ψυχολογίας
  - β) κάτοχοι ΜΔΕ Κλινικής Ψυχολογίας, Κοινωνικής Ψυχολογίας, ή άλλου συναφούς αντικειμένου Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον το ΜΔΕ αναγνωριστεί ως ισότιμο με τα αντίστοιχα της ημεδαπής. Για την περίπτωση (β) αποφασίζει η ΓΣΕΣ μετά από πρόταση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής του Τμήματος Ψυχολογίας.

Άρθρο 5: Διαδικασίες εισαγωγής

1. Για να γίνει κανείς δεκτός στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΜΠΣ θα πρέπει να έχει επιτύχει σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε δύο βασικά μαθήματα του Κλάδου, οριζόμενα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας, που θα λαμβάνεται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους, η οποία θα δημοσιοποιείται. Από τα δύο μαθήματα, το ένα ορίζεται ως υποχρεωτικό για όλους τους εξεταζόμενους στον κλάδο, ενώ το άλλο

επιλέγεται από τον εξεταζόμενο μεταξύ περισσότερων μαθημάτων του οικείου κλάδου, που έχουν οριστεί σύμφωνα με τα παραπάνω. Επίσης, θα πρέπει να επιτύχει και σε γραπτή εξέταση σε μια από τις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική, και Γερμανική σε κείμενο του ίδιου κλάδου, εφόσον δεν διαθέτει επίσημο πιστοποιητικό σπουδών ανωτέρου επιπέδου (Lower, Delf I-II-III-V, Diploma ή Celi III και Grundstufe).

2. Οι εξετάσεις εισαγωγής στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΠΜΣ του πρώτου επιπέδου γίνονται κατά το μήνα του Οκτωβρίου και τα γραπτά των υποψηφίων βαθμολογούνται από δύο (2) μέλη του διδακτικού προσωπικού του τμήματος, που διδάσκουν το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται μαζί με ένα αναπληρωματικό εξεταστή της ίδιας ειδικότητας, που είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης. Στην ξένη γλώσσα εξεταστές είναι ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και ένας δάσκαλος της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στο Τμήμα, οι οποίοι ορίζονται κάθε χρόνο σύμφωνα με τα παραπάνω. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα.
3. Η αίτηση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις σε μια μόνο κατεύθυνση Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα, κατατίθεται στη Γραμματεία των Τομέων έως την τριακοστή (30) Σεπτεμβρίου. Στην αίτηση αναφέρεται και η ξένη γλώσσα, στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί ο υποψήφιος.
4. Κριτήρια επιλογής για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών πρώτου επιπέδου, κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, με αντίστοιχα ποσοστά αξιολόγησης είναι τα ακόλουθα:
  - α) Η επιτυχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις, με ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό βαθμό αξιολόγησης 40%, από το οποίο 20% αντιστοιχεί σε κάθε ένα από τα δύο μαθήματα που εξετάστηκαν. Θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Προγράμματος των Μεταπτυχιακών Σπουδών ο υποψήφιος, όταν το άθροισμα των βαθμών των δύο εξεταστών σε καθένα από τα δύο μαθήματα του κλάδου όπου εξετάστηκε είναι τουλάχιστον δέκα (10) στη βαθμολογική κλίμακα ένα (1) ως δέκα (10).

- β)** Ο βαθμός πτυχίου, με ποσοστό αξιολόγησης 20%.
- γ)** Ο μέσος όρος των βαθμών του υποψηφίου κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του στα μαθήματα (κύρια και επιλεγόμενα) του κλάδου που επιθυμεί να ακολουθήσει, με ποσοστό αξιολόγησης 20%. Ο υποψήφιος φοιτητής πιστώνεται με επιπλέον ποσοστό 20%, για επιπλέον κριτήρια: **1)** επίδοση σε διπλωματική εργασία, ποσοστό 10% και **2)** τυχόν ερευνητική και συναφή εξωπανεπιστημιακή δραστηριότητα, ποσοστό 10%.
- 5.** Η επιλογή των εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται από επιτροπή στην οποία μετέχουν όλοι οι εξεταστές των μαθημάτων του κλάδου, υπό την προεδρία του Διευθυντή του Τομέα. Ο πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος.
- 6.** Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας δευτέρου επιπέδου, που οδηγεί στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος, γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η αίτηση για την εγγραφή κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.
- 7.** Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή-υποψήφιο διδάκτορα που εγγράφεται στο δεύτερο επίπεδο Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος, ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος τριμελής συμβουλευτική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος ΔΕΠ του Τομέα, και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ΑΕΙ.

Άρθρο 6: Χρονική Διάρκεια Σπουδών

- 1.** Ο χρόνος της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης είναι τέσσερα διδακτικά εξάμηνα, προκειμένου για Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών πρώτου επιπέδου, που οδηγούν στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.
- 2.** Οι φοιτητές του πρώτου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους, συμπεριλαμβανομένης της συγγραφής διπλωματικής εργασίας για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ως την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους από τη λήξη του δεύτερου

έτους των σπουδών. Παράταση επιτρέπεται μέχρι έξι μήνες, μόνον για πολύ σοβαρούς λόγους, ύστερα από απόφαση της ΓΣΕΣ, μετά από εισήγηση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας. Πέρα από τα χρονικά αυτά όρια ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3. Οι φοιτητές του δεύτερου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, πρέπει να περατώσουν τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής μέσα σε οκτώ διδακτικά εξάμηνα από την ημερομηνία ορισμού του θέματος, με αφητηρία την 31η Δεκεμβρίου του έτους τούτου. Παράταση του χρόνου επιτρέπεται για ειδικούς λόγους, με αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του υποψήφιου διδάκτορα. Αν ο χρόνος δεν παραταθεί, το θέμα της διατριβής μπορεί να αφαιρεθεί από τον υποψήφιο διδάκτορα.
4. Τα μαθήματα Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και τελειώνουν την 31η Μαΐου του επόμενου έτους. Το πρώτο εξάμηνο τελειώνει την 15η Φεβρουαρίου, οπότε αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο. Ο Ιούνιος, ο Σεπτέμβριος και ο Φεβρουάριος είναι μήνες εξετάσεων. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα είναι διάρκειας δώδεκα εβδομάδων και διδάσκεται μία ως τέσσερις (1 - 4) ώρες την εβδομάδα, ανάλογα με το ειδικότερο πρόγραμμα μαθημάτων.

Άρθρο 7: Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Οι φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πρώτου επιπέδου στην κατεύθυνση Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Δι-πλώματος Ειδικεύσεως, πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, συνολικά 120 ECTS, τα οποία ορίζονται ανά εξάμηνο ως εξής:

Υποχρεωτικά μαθήματα

Εξάμηνο Α'

1.	Γνωστική-Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία I	2 ώ/ε	3 ECTS
2.	Προηγμένες στατιστικές μέθοδοι στην ψυχολογική έρευνα	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Συζήτηση Περιπτώσεων I	2 ώ/ε	3 ECTS
4.	Μεθοδολογία έρευνας στην Ψυχολογία	2 ώ/ε	10 ECTS
5.	Κλινική Άσκηση		9 ECTS

Εξάμηνο Β'

1.	Γνωστική-Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία II	2 ώ/ε	3 ECTS
2.	Προηγμένες στατιστικές μέθοδοι στην ψυχολογική έρευνα	2 ώ/ε	5 ECTS
3.	Συζήτηση Περιπτώσεων II	2 ώ/ε	3 ECTS
4.	Ψυχοπαθολογία	2 ώ/ε	3 ECTS
5.	Κλινική Άσκηση		16 ECTS

Εξάμηνο Γ'

1.	Ομαδική Ψυχοθεραπεία	2 ώ/ε	3 ECTS
2.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις I	2 ώ/ε	3 ECTS
3.	Κοινωνική Ψυχολογία	2 ώ/ε	3 ECTS
4.	Κλινική Άσκηση		6 ECTS
5.	Διπλωματική Εργασία		15 ECTS

Εξάμηνο Δ'

1.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις II	2 ώ/ε	3 ECTS
2.	Μάθημα επιλογής	2 ώ/ε	3 ECTS
3.	Κλινική Άσκηση		9 ECTS
4.	Διπλωματική Εργασία		15 ECTS

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

1. Σεμινάρια κοινωνικής ψυχολογίας
2. Η ποιοτική έρευνα στην κλινική πράξη

Η Κλινική Άσκηση ορίζεται σε 2500 ώρες και πιστώνεται συνολικά με 40 ECTS

Η Διπλωματική εργασία πιστώνεται συνολικά με 30 ECTS

2. Τα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα έχουν διάρκεια ένα ως τέσσερα (1-4) εξάμηνα. Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ένα μάθημα επιλογής που να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 2 ECTS.
3. Η υποχρεωτική Κλινική Άσκηση ορίζεται σε τουλάχιστον δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2500) ώρες συνολικά. Το ανώτατο όριο Κλινικής Άσκησης ορίστηκε σε 86 εβδομάδες ή 20 μήνες.
4. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης της κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας εκπονούν και συγγράφουν ατομική ή ομαδική διπλωματική εργασία στο αντικείμενο της κατεύθυνσης που παρακολουθούν, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του επίπτη.

5. Το πρόγραμμα μαθημάτων κάθε κύκλου ανακοινώνεται κατ' έτος το μήνα Μάιο.
6. Η δήλωση επιλογής των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, γίνεται κατά τον μήνα Οκτώβριο (ως την 31η Οκτωβρίου), πριν από την έναρξη των μαθημάτων του έτους τούτου.
7. Αλλαγή των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων μετά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, επιτρέπεται για εξαιρετικούς λόγους πριν λήξει το πρώτο εξάμηνο του μαθήματος με απόφαση της Επιτροπής των Μεταπτυχιακών Σπουδών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και γνώμη των καθηγητών που διδάσκουν το κύριο αντικείμενο ή μάθημα που εγκαταλείπει τούτος και εκείνο με το οποίο επιθυμεί να το αντικαταστήσει.
8. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων συνίσταται στην αντιμετώπιση σε βάθος ειδικών θεμάτων του κλάδου, είτε με ανάπτυξη από τον καθηγητή, είτε με τη μορφή διαλογικής συζήτησης, είτε με την εκπόνηση εργασιών, είτε και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τρόπο, που μπορεί κατά την κρίση του καθηγητή να συμβάλει στην επιστημονική έρευνα καλύτερα και να προκαλέσει τη σχετική έφεση του φοιτητή.
9. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του κλάδου Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και τελειώνουν την 31η Μαΐου του επόμενου έτους. Το πρώτο εξάμηνο τελειώνει την 15η Φεβρουαρίου, οπότε αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο. Ο Ιούνιος, ο Φεβρουάριος και ο Σεπτέμβριος είναι μήνες εξετάσεων.
10. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του πρώτου επιπέδου διδάσκονται από όλο το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι διδάσκουν το αυτό αντικείμενο ή από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ανατίθεται από την ΓΣΕΣ του Τμήματος ύστερα από πρόταση της συνέλευσης των μελών ΔΕΠ του Τομέα.
11. Με εισήγηση της συνέλευσης των μελών ΔΕΠ του Τομέα, η οποία διαβιβάζεται στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών για να διατυπώσει τη δική της πρόταση, και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος,

εντός του μηνός Οκτωβρίου, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του Τομέα, από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο, για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πορείας των σπουδών κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή του αντίστοιχου κλάδου, σύμφωνα με το άρ. 12 παρ. 4α' Ν. 2083/1992. Το μέλος ΔΕΠ συνεργάζεται με την Συντονιστική Επιτροπή για την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής.

- 12.** Την όλη εποπτεία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, η οποία μεριμνά για την τήρηση του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή του προγράμματος και των επιμέρους προγραμμάτων των μαθημάτων κάθε κλάδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ανώτατο όργανο είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.
- 13.** Οι φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πρέπει να παρακολουθούν τακτικά όλα τα μαθήματα του προγράμματος σύμφωνα με το άρ. 7 παρ. 1 του παρόντος και να μετέχουν ενεργώς στις συζητήσεις, ασκήσεις και ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος του κλάδου που ακολουθούν. Πρέπει επίσης να επιβλέπουν μέχρι 2 ώρες εβδομαδιαίως φροντιστήρια ή ασκήσεις προπτυχιακών φοιτητών και να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τομέα. Η παρουσία τους ελέγχεται από τον διδάσκοντα και η επίδοσή τους αξιολογείται διαρκώς από αυτόν, ενώ συμβουλευτική αρμοδιότητα σε αυτή την αξιολόγηση, έχει και το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει τον φοιτητή σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 10 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.
- 14.** Η τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται με προφορικές ή γραπτές εξετάσεις ή με εργασία ή με συνδυασμό των παραπάνω στο τέλος του εξαμήνου που διδάσκεται το μάθημα ή στο τέλος του επόμενου εξαμήνου από αυτό στο οποίο διδάσκεται το μάθημα. Δεύτερη εξεταστική περίοδος ορίζεται ο μήνας Σεπτέμβριος. Αν στη διδασκαλία ενός μαθήματος συμμετέχουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες, τότε στις εξετάσεις μετέχουν και οι δύο και βαθμολογούν παράλληλα. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο διδασκόντων. Συμβουλευτική αρμοδιότητα στην τελική αξιολόγηση έχει το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει τον φοιτητή σύμφωνα με το άρ. 7 παρ. 10 του παρόντος, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.

- 15.** Η τελική αξιολόγηση στο κύριο επιστημονικό αντικείμενο που επέλεξε ο φοιτητής, γίνεται κατά την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας του τον μήνα Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο, από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν ο καθηγητής του μαθήματος τούτου και άλλοι δύο καθηγητές του Τμήματος που διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε αυτός που επιβλέπει τον φοιτητή σύμφωνα με το αρ. 7 παρ. 10 του παρόντος.
- 16.** Στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής μπορεί να προσέλθει μόνο αφού έχει περατώσει επιτυχώς όλες τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα του Προγράμματος του κλάδου που ακολουθεί.
- 17.** Η τελική αξιολόγηση της κλινικής άσκησης, γίνεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του φορέα όπου έγινε η άσκηση και βεβαιώνεται με σχετικό πιστοποιητικό. Για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται επιπλέον θετική αξιολόγηση της Κλινικής Άσκησης από μέλη του Τομέα που ορίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος και βεβαίωση της συμμετοχής στις ερευνητικές, εκπαιδευτικές και διδακτικές δραστηριότητες του Τομέα.
- 18.** Η τελική αξιολόγηση και βεβαίωση της ερευνητικής, διδακτικής, κλινικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας γίνεται από τον διευθυντή του Τομέα μετά από εισήγηση του μέλους ΔΕΠ με το οποίο συνεργάστηκε ο φοιτητής για διδακτική και εκπαιδευτική διαδικασία.
- 19.** Αν ο φοιτητής δεν περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις των μαθημάτων οι οποίες προβλέπονται τον Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο του πρώτου και δεύτερου έτους (με βάση το 6), επαναλαμβάνει για μία ακόμη φορά τις εξετάσεις των μαθημάτων στα οποία απορρίφθηκε, ενώ κατοχυρώνεται ο βαθμός των μαθημάτων στα οποία επέτυχε. Αν και πάλι απορριφθεί, διαγράφεται από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Φοιτητής που δεν προσήλθε στις εξετάσεις του Ιουνίου, Σεπτεμβρίου ή Φεβρουαρίου σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, θεωρείται ότι απέτυχε στα μαθήματα αυτά, οπότε εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο αυτής της παραγράφου. Αν ο φοιτητής δεν προσέλθει στην τελική εξέταση όπου παρουσιάζει τη διπλωματική του εργασία το μήνα Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο ή αν απορριφθεί κατά την εξέταση αυτή, προσέρχεται ή επαναλαμβάνει την

προσπάθειά του στην αμέσως επόμενη περίοδο. Ειδικά για τους φοιτητές που κάνουν Κλινική άσκηση, μπορεί να επαναληφθεί τον επόμενο Δεκέμβριο.

Σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί ή αποτύχει αποκλείεται από τη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης.

20. Ο φοιτητής, ο οποίος επέτυχε σε όλες τις εξετάσεις και στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας στο κύριο επιστημονικό αντικείμενο του κλάδου Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του ΠΜΣ του πρώτου επιπέδου που ακολουθεί, λαμβάνει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης στον κλάδο αυτό.
21. Βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος του βαθμού της διπλωματικής εργασίας κατά την τελική εξέταση (50%) και του μέσου όρου των βαθμών στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα, που παρακολούθησε ο φοιτητής (50%). Κλίμακα βαθμολογίας είναι από το 6-10.
22. Όπου να καθοριστεί ενιαίος τύπος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης στο ΑΠΘ, εξακολουθεί να ισχύει για το Τμήμα Ψυχολογίας ο τύπος που ήδη υπάρχει.

Άρθρο 8: Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εγγραφομένων στην κατεύθυνση Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδικευσης πρώτου επιπέδου ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Τομέα Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας με βάση τα προβλεπόμενα από το νόμο. Ο αριθμός εισακτέων ετησίως ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 8.

Α4. Κανονισμός λειτουργίας της κατεύθυνσης Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Αντικείμενο του ΠΜΣ της κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων είναι οι εξαρτήσεις και τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Η φιλοσοφία της κατεύθυνσης βασίζεται στην αντίληψη ότι τα κοινωνικά προβλήματα συμβάλλουν στην εμφάνιση των ατομικών προβλημάτων το δε περιβάλ-

λον και η κοινωνική οργάνωση δε θα πρέπει να γίνονται αντιληπτά ως σταθερά και αμετάβλητα. Επομένως το περιβάλλον ως τόπος αιτιότητας του ψυχικού πόνου αποτελεί στόχο αλλαγής, γιατί η αντιμετώπιση του ψυχικού πόνου ως προσωπικού προβλήματος δεν είναι επαρκής.

Η κατεύθυνση του Π.Μ.Σ. της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων αποσκοπεί:

- α)** στην εξειδικευμένη και σε βάθος εκπαίδευση για την αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων.
- β)** στην εκπαίδευση των μελλοντικών λειτουργών ψυχικής υγείας: **1)** σε νέες ολιστικές προσεγγίσεις των ζητημάτων υγείας **2)** στην προαγωγή της αυτοβοήθειας και κοινωνικής συμμετοχής και κοινωνικής αλλαγής των πολιτών στην αντιμετώπιση των σύγχρονων ψυχοκοινωνικών προβλημάτων και **3)** στην εκπαίδευσή τους σε νέους ρόλους για την προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας,
- γ)** στη σε βάθος επιστημονική έρευνα
- δ)** στην προπαρασκευή για τη δυνατότητα συγγραφής διδακτορικής διατριβής.

Τα εκπαιδευτικά εργαλεία, για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών του κλάδου της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων είναι:

- α)** Η “Εκπαιδευτική Κοινότητα” Για την εκπαίδευση των σπουδαστών του Π.Μ.Σ. σε νέες προσεγγίσεις των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων και γενικότερα των προβλημάτων υγείας του κλάδου της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων διαμόρφωσε το πρότυπο “Εκπαιδευτικής Κοινότητας”. Το πρότυπο αυτό βασίζεται στις αρχές λειτουργίας του “βιωματικού σχολείου” του κινήματος της Νέας Αγωγής και εμπλουτίστηκε μεταγενέστερα από ανθρωπιστές ψυχολόγους / παιδαγωγούς. Αξιοποιεί επίσης την εμπειρία των Θεραπευτικών Κοινοτήτων και των Ομάδων Αυτοβοήθειας.
- β)** Μαθήματα / κύκλοι σεμιναρίων.
- γ)** Κλινική / Πρακτική Άσκηση.
- δ)** Βιωματική Άσκηση.
- ε)** Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις.

Άρθρο 3: Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών

Προβλημάτων του Τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ περιλαμβάνει δύο επίπεδα σπουδών, τα οποία χορηγούν αντιστοίχως:

- α)** Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης Στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων.
- β)** Διδακτορικό Δίπλωμα Ψυχολογίας.

Άρθρο 4: Κατηγορίες Πτυχιούχων

1. Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης (ΜΔΕ) στην κατεύθυνση της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων του Τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι:

- α)** Ψυχολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής,
- β)** της κατεύθυνσης Ψυχολογίας των Τμημάτων ΦΠΨ της χώρας
- γ)** Τμημάτων όμοιας με τα παραπάνω επιστημονικής κατεύθυνσης, που θα λειτουργήσουν στο μέλλον σε Ελληνικά Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ και
- δ)** των τμημάτων Ιατρικής της χώρας
- ε)** των Παιδαγωγικών Τμημάτων και Τμημάτων Κοινωνικών Επιστημών της χώρας,
- στ)** των συναφών κλάδων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας
- ζ)** άλλων τμημάτων Α.Ε.Ι.
- η)** των περιπτώσεων α-ζ Πανεπιστημίων του εξωτερικού, εφόσον αναγνωριστεί επίσημα το πτυχίο τους ως ισότιμο με τα αντίστοιχα της ημεδαπής.

Για τις περιπτώσεις στ) και ζ) καθώς και για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εντάσσεται στα παραπάνω αποφασίζει η Γ.Σ.Ε.Σ. του τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.

Οι εγγραφόμενοι των περιπτώσεων δ) έως η) υποχρεώνονται σε παρακολούθηση και προπτυχιακών μαθημάτων που ορίζονται από την γενική συνέλευση του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας και μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

2. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα γίνονται δεκτοί

- α)** κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ψυχολογία ή σε συναφές με την Ψυχολογία αντικείμενο Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον αυτό

αναγνωριστεί ως ισότιμο με τα αντίστοιχα Μεταπτυχιακά Διπλώματα της ημεδαπής.

- β)** Για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης μετά από εισήγηση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.

Άρθρο 5: Διαδικασίες εισαγωγής

- 1.** Για να εγγραφεί κανείς στην κατεύθυνση του Π.Μ.Σ. της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων θα πρέπει να έχει συμμετάσχει σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε ένα βασικό μάθημα του κλάδου, οριζόμενο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας. Επίσης θα πρέπει να επιτύχει σε γραπτή εξέταση σε μία από τις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική, εφόσον δεν διαθέτει επίσημο πιστοποιητικό σπουδών ανωτέρου επιπέδου (Lower, Delf I-II-III-V, Diploma ή Celi III και Grundstufe).
- 2.** Οι εξετάσεις στην κατεύθυνση του Π.Μ.Σ. της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων πραγματοποιούνται σε χρόνο που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., κατόπιν εισήγησης του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.
- 3.** Τα γραπτά των υποψηφίων βαθμολογούνται από δύο (2) μέλη του διδακτικού προσωπικού του τμήματος, με συναφές με το εξεταζόμενο μάθημα γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται μαζί με ένα αναπληρωματικό εξεταστή της ίδιας ειδικότητας, που επίσης είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης, κατόπιν εισήγησης του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας. Στην ξένη γλώσσα εξεταστές είναι ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και ένας δάσκαλος της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στο Τμήμα, οι οποίοι ορίζονται κάθε χρόνο σύμφωνα με τα παραπάνω. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα.

Κριτήρια επιλογής για την εγγραφή στον κλάδο της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών προβλημάτων με αντίστοιχα ποσοστά αξιολόγησης είναι τα ακόλουθα:

- α)** Η συμμετοχή στις γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις, με ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό βαθμό αξιολόγησης 80%.
- β)** Ο βαθμός πτυχίου, με ποσοστό αξιολόγησης 10%.

- γ) Η συμμετοχή σε συνέντευξη που διενεργείται από ειδική εξεταστική επιτροπή, η οποία ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από πρόταση του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, με ποσοστό αξιολόγησης 10%.

Άρθρο 6: Χρονική Διάρκεια Σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων σε τέσσερα διδακτικά εξάμηνα και για το διδακτορικό δίπλωμα επιπλέον οκτώ εξάμηνα με δυνατότητα παράτασης ενός χρόνου.
2. Οι φοιτητές του πρώτου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους, συμπεριλαμβανομένης της συγγραφής διπλωματικής εργασίας για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ως την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους από τη λήξη των σπουδών. Παράταση χορηγείται μόνο για πολύ σοβαρούς λόγους και μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος. Διαφορετικά, ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
3. Οι φοιτητές του δεύτερου επιπέδου του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης της κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων, πρέπει να περατώσουν τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής μέσα σε τέσσερα χρόνια από τον ορισμό του θέματος. Παράταση του χρόνου μέχρι ένα έτος επιτρέπεται για ειδικούς λόγους, με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του υποψήφιου διδάκτορα. Αν ο χρόνος δεν παραταθεί, το θέμα της διατριβής αφαιρείται από τον υποψήφιο διδάκτορα.
4. Τα μαθήματα Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και τελειώνουν την 31η Μαΐου του επόμενου έτους. Το πρώτο εξάμηνο τελειώνει την 15η Φεβρουαρίου, οπότε αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο. Ο Ιούνιος και ο Σεπτέμβριος είναι μήνες εξετάσεων. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα είναι διάρκειας δώδεκα εβδομάδων και διδάσκεται μία ως τέσσερις (1 - 4) ώρες την εβδομάδα, ανάλογα με το ειδικότερο πρόγραμμα μαθημάτων.

Άρθρο 7: Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και η κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά άρθρο 3 τίτλων ορίζονται ανά κλάδο, ως εξής:

- A.** Για το μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης συνολικά 120 ECTS:
- 1.** Τα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα έχουν διάρκεια ένα ως τέσσερα (1-4) εξάμηνα.
- 2.** Η υποχρεωτική Κλινική Άσκηση ορίζεται σε δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2500) ώρες συνολικά. Το ανώτατο όριο Κλινικής Άσκησης ορίστηκε σε 86 εβδομάδες ή 20 μήνες. Η Κλινική Άσκηση αφορά ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις που σχεδιάζουν και υλοποιούνται από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές υπό την εποπτεία των διδασκόντων που σχετίζονται με ψυχοκοινωνικά ζητήματα και εξαρτήσεις.
- 3.** Η διδασκαλία των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων συνίσταται στην αντιμετώπιση σε βάθος ειδικών θεμάτων του κλάδου, είτε με ανάπτυξη από τον καθηγητή, είτε με τη μορφή διαλογικής συζήτησης, είτε με την εκπόνηση εργασιών, είτε και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τρόπο, που μπορεί κατά την κρίση του καθηγητή να συμβάλει στην επιστημονική έρευνα καλύτερα και να προκαλέσει τη σχετική έφεση του φοιτητή.
- 4.** Τα μαθήματα του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης του πρώτου επιπέδου διδάσκονται από όλο το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος ή ομοτίμων καθηγητών ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι διδάσκουν το αυτό αντικείμενο ή από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ανατίθεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ύστερα από πρόταση της συνέλευσης των μελών ΔΕΠ του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.
- 5.** Για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πορείας των σπουδών κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή, με εισήγηση της συνέλευσης των μελών ΔΕΠ του Τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως υπεύθυνος σπουδών για το Μεταπτυχιακό Διπλώμα Ειδίκευσης της κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων.

6. Ειδικότερα οι διδακτικές και άλλες υποχρεώσεις για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων ορίζονται ως εξής: Οι φοιτητές του πρώτου επιπέδου που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων, πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία ορίζονται ανά εξάμηνο ως εξής:

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Εξάμηνο Α'

1.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις Ι	4 ώ/ε	5 ECTS
2.	Θεωρητικές Προσεγγίσεις Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων Ι	4 ώ/ε	5 ECTS
3.	Κλινική Άσκηση		20 ECTS

Εξάμηνο Β'

1.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις ΙΙ	4 ώ/ε	5 ECTS
2.	Θεωρητικές Προσεγγίσεις Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων ΙΙ	4 ώ/ε	5 ECTS
3.	Κλινική Άσκηση		20 ECTS

Εξάμηνο Γ'

1.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις ΙΙΙ	4 ώ/ε	5 ECTS
2.	Θεωρητικές Προσεγγίσεις Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων ΙΙΙ	4 ώ/ε	5 ECTS
3.	Κοινωνική Ψυχολογία	2 ώ/ε	3 ECTS
4.	Κλινική Άσκηση		7 ECTS
5.	Διπλωματική Εργασία		10 ECTS

Εξάμηνο Δ'

1.	Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις ΙV	4 ώ/ε	5 ECTS
2.	Θεωρητικές Προσεγγίσεις Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων ΙV	4 ώ/ε	5 ECTS
3.	Μάθημα επιλογής	2 ώ/ε	10 ECTS
4.	Διπλωματική Εργασία		10 ECTS

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

1.	Μεθοδολογία έρευνας στην Ψυχολογία		

2. Προηγμένες στατιστικές μέθοδοι
3. Σεμινάρια Κοινωνικής Ψυχολογίας
 Η Κλινική Άσκηση ορίζεται σε 2500 ώρες και πιστώνεται συνολικά με 47 ECTS
 Η Διπλωματική εργασία πιστώνεται συνολικά με 20 ECTS
7. Στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων οι επιστημονικά υπεύθυνοι, οι ειδικοί επιστήμονες, οι επιστημονικοί συνεργάτες, η διαδικασία εκπαίδευσης, οι όροι, ο τόπος και ο χώρος εκπαίδευσης και κλινικής άσκησης καθώς και κάθε συναφές προς την εκπαιδευτική διαδικασία θέμα καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.
8. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης της κατεύθυνσης της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων εκπονούν και συγγράφουν ατομική ή ομαδική διπλωματική εργασία.
9. Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα και στη διπλωματική εργασία, η θετική αξιολόγηση της Πρακτικής ή Κλινικής Άσκησης και η βεβαίωση συμμετοχής στις εκπαιδευτικές και διδακτικές δραστηριότητες του Τομέα από το Διευθυντή του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας.
10. Η κλίμακα βαθμολογίας της διπλωματικής εργασίας είναι από 6-10.
11. Βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος του βαθμού της διπλωματικής εργασίας κατά την τελική εξέταση (30%) και του μέσου όρου των βαθμών στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα, που παρακολούθησε ο φοιτητής (70%). Κλίμακα βαθμολογίας είναι από το 6-10.
12. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών πρέπει να παρακολουθούν τακτικά όλα τα μαθήματα του προγράμματος του παρόντος και να μετέχουν ενεργώς στις συζητήσεις, ασκήσεις και ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος του κλάδου που ακολουθούν. Πρέπει επίσης να επιβλέπουν μέχρι 2 ώρες εβδομαδιαίως φροντιστήρια ή ασκήσεις προπτυχιακών φοιτητών

και να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του τομέα Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις. Η παρουσία τους ελέγχεται από τον διδάσκοντα και η επίδοσή τους αξιολογείται διαρκώς από αυτόν, ενώ συμβουλευτική αρμοδιότητα σε αυτή την αξιολόγηση, έχει και το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει τον φοιτητή, αν την επίβλεψη δεν έχει αυτός που διδάσκει.

- 13.** Η τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται με προφορικές ή γραπτές εξετάσεις ή με εργασία ή με συνδυασμό των παραπάνω στο τέλος του δεύτερου ή τέταρτου εξαμήνου τον μήνα Ιούνιο και σε δεύτερη περίοδο τον μήνα Σεπτέμβριο. Αν σε κάθε εξάμηνο του μαθήματος δίδαξε και διαφορετικός καθηγητής, στις εξετάσεις μετέχουν και οι δύο και βαθμολογούν παράλληλα. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο καθηγητών.
- 14.** Η τελική αξιολόγηση του φοιτητή, γίνεται κατά την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας του τον μήνα Ιούνιο ή Σεπτέμβριο ή Φεβρουάριο, από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν ο εποπτεύων τη διπλωματική εργασία και άλλοι δύο καθηγητές του Τμήματος.
- 15.** Στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής μπορεί να προσέλθει μόνο αφού έχει περατώσει επιτυχώς όλες τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα του Προγράμματος του κλάδου που ακολουθεί.
- 16.** Αν ο φοιτητής δεν περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις των μαθημάτων οι οποίες προβλέπονται τον Ιούνιο ή Σεπτέμβριο του πρώτου και δεύτερου έτους (με βάση το 6), επαναλαμβάνει για μία ακόμη φορά τις εξετάσεις των μαθημάτων στα οποία απορρίφθηκε, ενώ κατοχυρώνεται ο βαθμός των μαθημάτων στα οποία επέτυχε. Αν και πάλι απορριφθεί, διαγράφεται από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Φοιτητής που δεν προσήλθε στις εξετάσεις του Ιουνίου ούτε του Σεπτεμβρίου σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, θεωρείται ότι απέτυχε στα μαθήματα αυτά, οπότε εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο αυτής της παραγράφου. Αν ο φοιτητής δεν προσέλθει στην τελική εξέταση όπου παρουσιάζει τη διπλωματική του εργασία το μήνα Ιούνιο ή Φεβρουάριο ή αν απορριφθεί κατά την εξέταση αυτή, προσέρχεται ή επαναλαμβάνει την προσπάθειά του στην αμέσως επόμενη περίοδο. Ειδικά για τους φοιτητές που κάνουν Κλινική άσκηση, μπορεί

να επαναληφθεί τον επόμενο Δεκέμβριο. Σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί ή αποτύχει αποκλείεται από τη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

- 17.** Η τελική αξιολόγηση και βεβαίωση της ερευνητικής, διδακτικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας γίνεται από τον διευθυντή του Τομέα μετά από εισήγηση του μέλους ΔΕΠ με το οποίο συνεργάστηκε ο φοιτητής για διδακτική και εκπαιδευτική διαδικασία.

B. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ:

- 1.** Οι φοιτητές του δεύτερου επιπέδου του ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας εκπονούν διδακτορική διατριβή, σύμφωνα με τα κατά κατεύθυνση οριζόμενα στα αντίστοιχα άρθρα του Κανονισμού Λειτουργίας ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας «Α. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Α' ΕΠΙΠΕΔΟΥ»:
- α)** Κατεύθυνση Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας: άρθρο 3, άρθρο 4 παρ. 2, άρθρο 5 παρ. 7 και άρθρο 6 παρ. 1 και 4.
  - β)** Κατεύθυνση Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας: άρθρο 3, άρθρο 4 παρ. 3, άρθρο 5 παρ. 7 και άρθρο 6 παρ. 2 και 5.
  - γ)** Κατεύθυνση Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας: άρθρο 3, άρθρο 4 παρ. 2, άρθρο 5 παρ. 9 και 10 και άρθρο 6 παρ. 2 και 3.
  - δ)** Κατεύθυνση Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών προβλημάτων: άρθρο 3, άρθρο 4 παρ. 2 και άρθρο 6 παρ. 3.
- 2.** Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή-υποψήφιο διδάκτορα που εγγράφεται στο δεύτερο επίπεδο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ψυχολογίας για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος, ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος τριμελής συμβουλευτική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται (α) από τον επιβλέποντα, ο οποίος προτείνεται από τον υποψήφιο Διδάκτορα στην αίτησή του, είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή. (β) Από δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ή του Τμήματος, από τα οποία το ένα μπορεί να είναι λέκτορας, εφόσον είναι μόνιμος

ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία. Το ένα από τα δύο αυτά μέλη μπορεί να προέρχεται και από Τμήμα άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή αλλοδαπής, που βρίσκεται στη βαθμίδα αναπληρωτή καθηγητή ή καθηγητή, εφόσον υπάρχει το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Τμημάτων.

3. Οι φοιτητές του ΠΜΣ οφείλουν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατά το 1ο έτος του δεύτερου επιπέδου, εφόσον η Γενική Συνέλευση του Τομέα στον οποίο εκπονούν τη διατριβή τους αποφασίσει αναλόγως, σε συνεργασία με την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή.
4. Τα μαθήματα είναι διάρκειας ενός ή δύο εξαμήνων και παρακολουθούνται κατά το 1ο έτος του δεύτερου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Τα μαθήματα αυτά υποδεικνύονται σε κάθε υποψήφιο διδάκτορα από τον κατάλογο μαθημάτων του ΠΜΣ της κατεύθυνσης πρώτου επιπέδου ή των προπτυχιακών μαθημάτων των τριών Τομέων του Τμήματος Ψυχολογίας ή άλλων Τμημάτων, ανάλογα με το θέμα της διδακτορικής διατριβής.
5. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση και των μαθημάτων αυτών, ο υποψήφιος διδάκτορας παίρνει σχετική “βεβαίωση παρακολούθησης” για κάθε μάθημα. Αφού συγκεντρώσει τις αντίστοιχες βεβαιώσεις, τις παραδίδει στη Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία και πιστοποιεί ότι ο φοιτητής ολοκλήρωσε την υποχρέωση παρακολούθησης μαθημάτων.
6. Εφόσον το θέμα της διδακτορικής διατριβής άπτεται των θεμάτων που απαιτούν ειδική κλινική εκπαίδευση, τότε η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή μετά από πρόταση του αντίστοιχου Τομέα και απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος μπορεί να αναθέσει στον υποψήφιο διδάκτορα πέραν των μαθημάτων υποχρέωση πρακτικής άσκησης σε κατάλληλες δομές μέχρι 1200 ώρες.
7. Προκειμένου για την Πρακτική Άσκηση, ο υπεύθυνος της δομής/ών όπου εκπονείται η πρακτική άσκηση και το μέλος ΔΕΠ που την επιβλέπει, αξιολογούν την ανταπόκριση του υποψήφιου διδάκτορα στις απαιτήσεις της πρακτικής άσκησης και χορηγούν σχετική βεβαίωση. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης το θέμα παραπέμπεται μετά από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής στον αντίστοιχο Τομέα. Σε περίπτωση διαπίστωσης άρνησης ή αδυναμίας του υποψήφιου διδάκτορα να φέρει σε πέρας τις υποχρεώσεις της Πρακτικής Άσκησης, του αφαιρείται το θέμα της διδακτορικής διατριβής και διαγράφεται από το ΠΜΣ δεύτερου επιπέδου.

8. Οι υποψήφιοι διδάκτορες στα πλαίσια της εκπαίδευσης τους συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τομέα στον οποίο εκπονούν τη διατριβή τους, μετά από απόφαση της Γ. Συνέλευσης του Τομέα.
9. Με πρόταση του αντίστοιχου Τομέα, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και απόφαση της ΓΣΕΣ ανατίθεται στους υποψηφίους διδάκτορες εκπαιδευτικό και βοηθητικό διδακτικό έργο σε μαθήματα του Τομέα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του νόμου.
10. Για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος Ψυχολογίας απαιτείται επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων-εφόσον έχουν ορισθεί από τη Γενική Συνέλευση του Τομέα σε συνεργασία με την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (βλ. παραγ. 4), η βεβαίωση συμμετοχής του υποψηφίου στη διδακτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα του Τομέα από το Διευθυντή του Τομέα και η έγκριση της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.
11. Όταν ολοκληρωθεί και η συγγραφή της διατριβής εντός της προθεσμίας του άρθρου 6, η Συμβουλευτική Επιτροπή με αίτησή της και σχετική Εισηγητική Έκθεση, όπου ενσωματώνεται η βεβαίωση ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων παρακολούθησης μαθημάτων του δεύτερου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εφόσον έχουν ορισθεί από τη Γενική Συνέλευση του Τομέα στον οποίο ο υποψήφιος εκπονεί τη διατριβή του σε συνεργασία με την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (βλ. παραγ. 4), η βεβαίωση της συμμετοχής στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τομέα, και η βεβαίωση ολοκλήρωσης της Πρακτικής άσκησης, ζητεί από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος την έναρξη της εξεταστικής διαδικασίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
12. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης ορίζει την εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη ΔΕΠ. Στην εξεταστική Επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής και άλλα τέσσερα που ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος διδάκτορας τη διατριβή του. Ορισμένα από τα τέσσερα (4) αυτά μέλη μπορεί να προέρχονται από άλλα Τμήματα του ΑΠΘ ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής και αλλοδαπής. Ένα (1) μέλος από τα τέσσερα (4) μπορεί να είναι λέκτορας. Από τα επτά (7) μέλη της

εξεταστικής επιτροπής, τρία (3) τουλάχιστον πρέπει να ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή.

Πρόεδρος της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι το αρχαιότερο από τα μέλη της, εφόσον είναι καθηγητής του Τομέα στον οποίο εκπονήθηκε η διατριβή, αλλιώς το αρχαιότερο από τα μέλη της Επιτροπής, που ανήκει στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας.

13. Ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει σε οκτώ (8) αντίτυπα τη διατριβή του, από τα οποία ένα κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και από ένα στα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.
14. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, αφού μελετήσει το κείμενο της διατριβής, ορίζει με απόφασή της την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της δημόσιας παρουσίασης και εξέτασης του Υποψηφίου διδάκτορα. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στον υποψήφιο και στο Τμήμα και ανακοινώνεται πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της δημόσιας παρουσίασης.
15. Η ανάπτυξη και παρουσίαση του θέματος γίνεται δημόσια ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής στην ημερομηνία που ορίστηκε κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του θέματος, που δεν πρέπει να διαρκέσει περισσότερο από τριάντα λεπτά ούτε λιγότερο από δεκαπέντε, και τις απαντήσεις του υποψηφίου σε σχετικές ερωτήσεις της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, που δεν πρέπει να διαρκέσουν περισσότερο από δύο ώρες, αποχωρεί το ακροατήριο και ο υποψήφιος και ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης του και τελικής κρίσης της διατριβής του από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή.
16. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην επιστήμη, καθώς και την επάρκεια του υποψηφίου στο γνωστικό αντικείμενο της διατριβής. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των πέντε τουλάχιστον μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.
17. Μετά την έγκριση συντάσσεται πρακτικό για τη διαδικασία και το αποτέλεσμα κρίσης της διατριβής, υπογραφόμενο από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και την επόμενη ο Πρόεδρος της το διαβιβάζει στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

- 18.** Ο υποψήφιος υποβάλλει τέσσερα (4) έντυπα αντίτυπα της διατριβής και ένα (1) σε ηλεκτρονική μορφή (cd) στη γραμματεία του Τμήματος, από τα οποία ένα (1) κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος, ένα (1) στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος, ένα (1) στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών – Κέντρο Τεκμηρίωσης και ένα (1) στην επιβλέποντα καθηγήτη.
- Επίσης, ο υποψήφιος υποβάλλει ένα (1) έντυπο αντίτυπο της διατριβής του και ένα σε ηλεκτρονική μορφή (cd) στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.
- 19.** Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, αφού διαβαστεί από τον Πρόεδρό της σε δημόσια συνεδρίαση το πρακτικό της εξεταστικής επιτροπής, αναγορεύει τον υποψήφιο σε διδάκτορα. Στη Συνεδρίαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης παρίσταται και ο Πρύτανης ή ένας από τους αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου.
- 20.** Ωσπου να καθιερωθεί ενιαίος τύπος για όλα τα διδακτορικά διπλώματα στο ΑΠΘ, το διδακτορικό Δίπλωμα της Ψυχολογίας έχει τον τύπο που σήμερα ισχύει.

Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Εκδημοκρατισμό

Η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Εκδημοκρατισμό. Στο Πρόγραμμα αυτό, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο/Έδρα UNESCO, εκπροσωπεί την Ελλάδα ως συντονίζον Πανεπιστήμιο. Το Πρόγραμμα διοργανώνεται από 39 Πανεπιστήμια από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντονίζεται και διευθύνεται από το Ευρωπαϊκό Διαπανεπιστημιακό Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Εκδημοκρατισμό (EIUC) και υποστηρίζεται οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ιταλική κυβέρνηση. Αυτό το διεπιστημονικό πρόγραμμα έχει σκοπό να καταδείξει την αδιαίρετη σχέση μεταξύ ειρήνης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοκρατίας και ανάπτυξης και να εκπαιδεύσει επιστήμονες οι οποίοι θα στελεχώσουν Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικά Ινστιτούτα, διεθνείς Οργανισμούς, αλλά και αποστολές σε περιοχές όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται.

Οι θεματικοί άξονες του προγράμματος είναι οι εξής: 1. Ιστορία, Φιλοσοφία και Πολιτική των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Δημοκρατίας 2. Δικαιώματα του Ανθρώπου και ανθρωπιστικό δίκαιο 3. Παγκόσμια και περιφερειακά συστήματα για την προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων 4. Ανθρώπινα Δικαιώματα και Δημοκρατία στην πράξη.

Το χειμερινό εξάμηνο, τα μαθήματα γίνονται στη Βενετία. Το εαρινό εξάμηνο, οι φοιτητές επιλέγουν ένα από τα συμμετέχοντα Πανεπιστήμια για να επιδοθούν σε πιο ειδικευμένη έρευνα και να εκπονήσουν τη μεταπτυχιακή διατριβή τους.

Το πρόγραμμα με το οποίο συμμετέχει η Έδρα UNESCO είναι διεπιστημονικό και διατημηματικό: συμμετέχουν σ' αυτό καθηγητές από διάφορα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (Τμήμ. Ψυχολογίας, Νομικής, Αγγλικής Φιλολογίας, Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής, Ιστορίας κ.ά.), καθώς και στελέχη διεθνών Οργανισμών. Με το γενικό τίτλο «Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα» το πρόγραμμα κινείται γύρω από τρεις θεματικούς άξονες: 1. Θέματα εκπαίδευσης για την ειρήνη και τα Δικαιώματα του ανθρώπου. Για έναν πολιτισμό Ειρήνης 2. Ανθρώπινα Δικαιώματα, θέματα διεθνούς δικαίου και διεθνών σχέσεων 3. Σύγχρονα παγκόσμια προβλήματα και η ευθύνη του επιστήμονα.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αποτελεί η άριστη γνώση της αγγλικής και της γαλλικής γλώσσας.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη διεύθυνση:

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Έδρα UNESCO

Διευθύντρια: Ομότιμη Καθηγήτρια Δήμητρα Παπαδοπούλου

Θυρίδα 48

Θεσσαλονίκη 541 24

τηλ./ fax: 2310 997361, 2310 995311

e-mail: dipeace@psy.auth.gr

website: www.unesco.auth.gr

website Προγράμματος: www.ema-humanrights.org

Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Παιδαγωγική της Ισότητας των Φύλων

Συνεργάζονται τα Τμήματα

α) Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής (Τομέας Παιδαγωγικής) και β) Ψυχολογίας (Τομέας Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας)

Πρόκειται για Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που στοχεύει στην ειδίκευση εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων σε θέματα διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου και προώθησης της ισότητας στο σχολείο. Στο πλαίσιο του προγράμματος, που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και Διδακτορικού, συνεργάζονται ο Τομέας Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής και το Τμήμα Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Στόχοι του προγράμματος είναι:

- να καταστήσει ειδικούς στη θεματική της ισότητας των φύλων άτομα που αποτελούν στελέχη της εκπαίδευσης (πτυχιούχους των Τμημάτων που προετοιμάζουν εκπαιδευτικούς και Τμημάτων Ψυχολογίας) παρέχοντάς τους τη δυνατότητα
  - α) να μελετήσουν διεπιστημονικές θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις των γυναικείων σπουδών με επικέντρωση στον εκπαιδευτικό χώρο,
  - β) να ασκηθούν στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση παρεμβατικών δράσεων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Έτσι, θα αποτελέσουν ένα ειδικά καταρτισμένο εκπαιδευτικό δυναμικό, το οποίο θα μπορεί να στηρίζει την εκπαιδευτική πολιτική για την ισότητα των φύλων, που ξεκίνησε με το σχεδιασμό του Β' ΕΠΕΑΕΚ.
- να δημιουργήσει νέο επιστημονικό δυναμικό, που θα στελεχώσει μελλοντικά τα Πανεπιστήμια και θα προωθήει την έρευνα και τη διδασκαλία των γυναικείων σπουδών, το φεμινιστικό προβληματισμό στην επιστήμη και την ισότητα των φύλων στον ακαδημαϊκό χώρο.

Το Διατμηματικό αυτό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών χρηματοδοτείται από το ΕΠΕΑΕΚ για το χρονικό διάστημα από Σεπτέμβριο 2002 ως τον Αύγουστο του 2006, προβλέπεται, όμως, να συνεχιστεί η λειτουργία του και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης.

Στο Πρόγραμμα εισάγονται κάθε χρόνο 15 πτυχιούχοι Τμημάτων που προετοιμάζουν εκπαιδευτικούς (δηλαδή Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, της ΦΜΣ, των ΠΤΔΕ), και Τμημάτων Ψυχολογίας. Στο πλαίσιο των σπουδών, προσφέρεται ειδίκευση σε επαγγελματίες της εκπαίδευσης

που ενδιαφέρονται να προωθήσουν τη θεματικής της ισότητας των φύλων στο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα παρέχει:

- θεωρητική κατάρτιση και τεκμηρίωση σε θέματα κοινωνικών σχέσεων και φύλων, διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου και φεμινιστικής παιδαγωγικής
- ερευνητική εμπειρία στη θεματική της μελέτης του φύλου στην εκπαίδευση
- εμπάθунση στο διεπιστημονικό προβληματισμό των γυναικείων σπουδών στο χώρο της εκπαίδευσης
- προσωπική ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων
- πρακτική άσκηση στο σχεδιασμό και την εφαρμογή παρεμβατικών δράσεων στις σχολικές τάξεις.

Το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό διαρκεί 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα και περιλαμβάνει σεμινάρια θεωρητικού προβληματισμού, ερευνητικά εργαστήρια, μαθήματα εφαρμογών και πρακτική άσκηση σε σχολικές μονάδες. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου, οι σπουδάστριες/σπουδαστές αναμένεται να εκπονήσουν διπλωματική εργασία.

Πιο συγκεκριμένα, τα προσφερόμενα μαθήματα είναι τα εξής:

A' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Θεωρητικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις για το Φύλο στην Εκπαίδευση Μεθοδολογία της Έρευνας: ερευνητικό σεμινάριο και εφαρμογές

B' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Νέες Θεωρητικές Τάσεις και Εκπαιδευτικοί Προβληματισμοί για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων στην Εκπαίδευση

Ο παράγοντας φύλο στο αναλυτικό πρόγραμμα και την εκπαιδευτική διαδικασία

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εκπαιδευτικές παρεμβάσεις με στόχο την ισότητα των φύλων στην Εκπαίδευση (Σεμινάριο εφαρμογών)

Πρακτική Άσκηση και Εφαρμογές: Σύндωση με την εκπαιδευτική πράξη (α)

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρακτική Άσκηση και Εφαρμογές: Σύндωση με την εκπαιδευτική πράξη (β)

2η Φάση: Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση παρεμβατικών δράσεων με θέμα το φύλο στα σχολεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής του Α.Π.Θ.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η οποία λειτουργεί από το 1997, ιδρύθηκε από το Πρυτανικό Συμβούλιο με στόχο:

- να συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν φοιτητές του Πανεπιστημίου μας.
- την ενδυνάμωση της εσωτερικής ζωής του Πανεπιστημίου και
- τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με την ευρύτερη κοινωνία.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων, η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής έχει αναπτύξει τις παρακάτω δράσεις:

- υποστήριξη σε φοιτητές με ειδικές ανάγκες
- διευκόλυνση ξένων φοιτητών στην προσαρμογή τους στις σπουδές
- υποστήριξη της πολιτιστικής ζωής του Α.Π.Θ. μέσω ενισχύσεων προς τις πολιτιστικές ομάδες και της διοργάνωσης της Φοιτητικής Εβδομάδας την άνοιξη κάθε έτους
- ενημέρωση σε θέματα πρόληψης και φροντίδας υγείας της σύγχρονης κοινωνίας και ζωής
- συμβουλευτική σε προσωπικά θέματα στο Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης στη Φοιτητική Λέσχη του Α.Π.Θ.
- εθελοντική αιμοδοσία για τις ανάγκες των φοιτητών, μελών ΔΕΠ και διοικητικών υπαλλήλων του Α.Π.Θ.
- δραστηριότητες εθελοντικού χαρακτήρα

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στο γραφείο της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής.

Διεύθυνση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2ο γραφείο στον εξώστη του 1ου ορόφου του Κτιρίου Διοίκησης του Α.Π.Θ.

Τηλ.: 2310 995360, 2310 995386

Fax: 2310 995360

e-mail: socialpl@rect.auth.gr

ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ.

Φοιτητική Λέσχη - Υγειονομικές Υπηρεσίες

Τηλ.: 2310 992643

Καθημερινά από τις 15.00-18.00 μ.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΔΡΑ UNESCO

*για την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα,
τη Δημοκρατία και την Ειρήνη*

Βραβεύτηκε από την UNESCO (Νοέμβριος 2002)

Η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. για την Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου, τη Δημοκρατία και την Ειρήνη ιδρύθηκε το 1997 με Συμφωνία που υπεγράφη μεταξύ της UNESCO και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Σκοπός της Έδρας UNESCO είναι, σύμφωνα με το Άρθρο 2 της Συμφωνίας, η προώθηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος δραστηριοτήτων εκπαίδευσης, έρευνας, πληροφόρησης και τεκμηρίωσης στον τομέα “Ανθρώπινα Δικαιώματα, Δημοκρατία και Ειρήνη”, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. είναι η εξέλιξη και θεσμοθέτηση

α. Προγράμματος Εκπαίδευσης για την Ειρήνη που άρχισε στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. το 1986 και επεκτάθηκε το 1988 και σε Μεταπτυχιακό Κύκλο Σπουδών, με κύριο ερευνητικό πρόγραμμα “Τα Σχολικά Βιβλία στη χώρα μας και η Εκπαίδευση για την Ειρήνη”.

β. Διατμηματικού Διεπιστημονικού Προγράμματος Εκπαίδευσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη, με τίτλο “Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα”, το οποίο λειτουργεί στο Α.Π.Θ. ανελλιπώς από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94.

γ. Των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης για την Ειρήνη (έτος ίδρυσης: 1986).

Εισηγήτρια και υπεύθυνη του όλου Προγράμματος από το 1986 κ.ε. είναι η Ομότιμη Καθηγήτρια Δήμητρα Παπαδοπούλου.

Η Έδρα UNESCO έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του ανωτέρω διατμηματικού διεπιστημονικού Προγράμματος Εκπαίδευσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη (προπτυχιακό επίπεδο) με τίτλο “Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα και η Ευθύνη του Επιστήμονα”(έτος έναρξης: 1993-94).

Στο Πρόγραμμα της Έδρας UNESCO δίδαξαν ως τώρα ή συνεργάστηκαν ως σύμβουλοι περίπου 100 Καθηγητές από 35 και πλέον Τμήματα του Α.Π.Θ. και άλλων Α.Ε.Ι. της χώρας.

Τα θέματα των μαθημάτων κατηγοριοποιούνται στους ακόλουθους άξονες: Εκπαίδευση στα δικαιώματα του ανθρώπου και την Ειρήνη * Πολιτισμός Ειρήνης * Σύγχρονα Παγκόσμια Προβλήματα * Διεθνείς Οργανισμοί, Διεθνές Δίκαιο, Ανθρώπινα Δικαιώματα * Περιβάλλον και η προστασία του * Θέματα Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Η Έδρα UNESCO εκπροσωπεί τη χώρα και το Α.Π.Θ. συμμετέχοντας με το δικό της μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Εκδημοκρατισμό.

Η Έδρα UNESCO στο Α.Π.Θ. είναι η μόνη σχετική σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο και εκπροσωπεί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στον Ο.Η.Ε., την UNESCO καθώς και σε διεθνείς Οργανισμούς και Δίκτυα που ανήκουν στα ανωτέρω.

Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ.

για την Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου τη Δημοκρατία και την Ειρήνη

Διευθύντρια: Ομότιμη Καθηγήτρια Δήμητρα Παπαδοπούλου

Θυρίδα 48, 541 24 Θεσσαλονίκη

Τηλ./Fax : 2310 997361, 2310 995311

E-mail: dipeace@psy.auth.gr

Web site: <http://www.unesco.auth.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ECTS

EUROPEAN COMMUNITY COURSE CREDIT TRANSFER SYSTEM

ERASMUS/SOCRATES

European Community Action Scheme
for the Mobility of University Students

EUROPEAN
COMMISSION

SCHOOL OF PSYCHOLOGY
ARISTOTLE UNIVERSITY
OF THESSALONIKI

I. ECTS and the University of Thessaloniki: General Introduction

This information package describes the Aristotle University of Thessaloniki and the courses offered by the Department of Psychology in order to help prospective ECTS students prepare their period in this institution.

A. WHAT IS ECTS?

ECTS, the European Credit Transfer System, was institutionalized by the European Commission in order to develop procedures for organizing and improving academic recognition of studies abroad. Through the use of commonly understood measurements - credits and grades - ECTS provides a means to interpret national systems of credit allocation, comparing students learning achievements and transferring them from one institution to another. The ECTS system includes three core elements: *information* (on study programmes and student achievement), mutual agreement (between the partner institutions and the student) and *the use of ECTS credits* (to indicate student workload). Each ECTS department will describe the courses it offers not only in terms of content but also indicating the number of credits to each course.

The ECTS system is based on voluntary participation and a climate of mutual trust and confidence in the academic performance of partner institutions. The rules of ECTS are set out to create transparency, to build bridges between institutions, to enable studies abroad and widen the choices available to students.

ECTS provides transparency through the following means:

- i) The *information package* which supplies written information to students and staff on institutions, departments/faculties, the organization and structure of studies and course units.
- ii) *ECTS credits* which are a numerical value allocated to course units to describe the student workload required to complete them.
- iii) The *transcript of records* which shows students' learning achievements in a way which is comprehensive, commonly understood and easily transferable from one institution to another.
- iv) The *learning agreement* covering the programme of study to be taken and the ECTS credits to be awarded for their satisfactory completion, committing both home and host institutions, as well as the student.

B. THE ECTS CREDITS

ECTS credits are a numerical value (between 1 and 60) allocated to course units to describe the student workload required to complete them. They reflect the quantity of work each course unit requires in relation to the total quantity of work necessary to complete a full year of academic study at the institution, that is, lecture, practical work, seminars, tutorials, fieldwork, private study - in the library or at home - and examinations or other assessment activities. ECTS is thus based on a full student workload and not limited to contact hours only.

Of the 60 credits which represent the workload of a year of study, normally 30 credits are given for a semester and 20 credits for a term. It is important to indicate that no special courses are set up for ECTS purposes, but that all ECTS courses are mainstream courses of the participating institution, as followed by home students under normal regulations.

It is up to the participating institutions to subdivide the credits for the different courses. ECTS credits should be allocated to all the course units available, compulsory or elective courses. Credits can also be allocated to project work, thesis and work placements where these "units" are a normal part of the degree programme. Practical placements and optional courses which do not form an integral part of the course of study do not receive academic credit. Noncredit courses may, however, be mentioned in the transcript of records.

Credits are awarded only when the course has been completed and all required examinations have been passed.

C. ECTS STUDENTS

The students participating in ECTS will receive full credit for all academic work successfully carried out at any of the ECTS partner institutions and they will be able to transfer these academic credits from one participating institution to another on the basis of a prior learning agreement regarding the content of study programmes abroad between students and the institutions involved.

All students of the participating departments who are willing to take part in the ECTS Pilot Scheme may do so if their institution agrees and within the limit of available places.

Students selected by each institution to participate in ECTS may only be awarded a student mobility grant if they fulfill the general conditions of eligibility for the ERASMUS grant. These are:

- ❑ students must be citizens of one of the EU Member States or citizens of one of the EFTA countries (or recognized by one member State or one EFTA country as having an official status of refugee or stateless person or permanent resident); as to EFTA nationals, students will be eligible provided they are moving within the framework of ERASMUS from the respective EFTA home country to an EU Member State. EFTA nationals registered as students in ECTS participating institutions in other EFTA countries or in Community Member States are only eligible for participation in ECTS if they have established a right of permanent residence;
- ❑ students shall not be required to pay tuition fees at the host institution; the student may, however, be required to continue to pay his/her normal tuition fees to the home institution during the study period abroad;
- ❑ the national grant/loan to which a student may be entitled for study at his/her institution may not be discontinued, interrupted or reduced while the student is studying in another Member State and is receiving an ERASMUS grant;
- ❑ one study period abroad should not last less than three months or more than one year;
- ❑ students in the first year of their studies are not eligible for receiving ERASMUS grants.

Most students participating in ECTS will go to a single host institution in a single EU Member State, study there for a limited period and then return to their home institution. Some may decide to stay at the host institution, possibly to gain a degree. Some may also decide to proceed to a third institution to continue their studies. In each of these three cases, students will be required to comply with the legal and institutional requirements of the country and institution in which they take their degree.

When the student has successfully completed the study programme previously agreed upon between the home and the host institutions, and returns to the home institution, credit transfer will take place, and the student will continue the courses at the home institution without any loss of time or credit. If, on the other hand, the student decides to stay at the host institution and to take a degree there, he or she may have to adapt the study course according to the legal, institutional and departmental rules in the host country, institution and department.

II. Information about the University

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

The Aristotle University of Thessaloniki is a state institution, established in 1925 during the First Hellenic Republic by Decree No 3341/14.6.1925, proposed by the statesman Alexandros Papanastasiou and approved by the Fourth National Assembly in Athens. The University initially consisted of five faculties, Theology, Philosophy, Law-Economics, Physics-Mathematics and Medicine. Since that time, the University has expanded with the creation and function of new Schools covering a wide spectrum of the Humanities and Applied Sciences.

The Aristotle University Campus covers 429 metric acres and is located in the centre of the city. Some University Faculty Laboratories and facilities are situated off campus (such as the clinics of the Veterinary School, the University Farm at Sedes, the Centre for Byzantine Research, e.t.c.), as well as some independent educational or research units connected with the AUTH (e.g., the university forests at Pertouli and Taxiarchi, which provide areas for students' practical training and forestry research). In total, these cover some 93,000 acres.

The structure of the University today, its range of activities and its size, make it the largest and most complex organisational unit of higher education in Greece. Current enrollment of students is about 69.000, distributed in 41 schools, which covers a full range of scientific disciplines - some of them exclusive at this University. The teaching and research staff (professors, associate professors, assistant professors, lecturers) number approximately 1.750, the special education staff about 160 and the remaining teaching - research staff and the post-graduate scholarship students about 789. There are also 631 technical personnel and 792 administrative personnel.

The organization and administration of teaching and research are based on the principles of independence and academic autonomy. The higher governing body of the University is the Senate. President of the Senate is the Rector of the University. The main authority in the institution, as in all universities in Greece is exercised by the Rector and two Vice-Rectors, who are elected by the Faculty and student representatives and serve a 3-year term.

ADMISSIONS TO THE SCHOOL OF PSYCHOLOGY ERASMUS/SOCRATES STUDENTS

Every year 160 students are admitted to the School of Psychology strictly on the basis of their performance in the National Entrance Examinations administered by the Ministry of Education. There is a limited number of places reserved for transfer students who are admitted after special examinations conducted by the University during the Fall semester. Students at the Greek Universities pay no tuition and receive the textbooks for their courses free of charge. A limited number of places at state sponsored dormitories are available. Free meals are also offered to all registered students in the student mess hall. Students are issued passes for reduction in city travel fares. All registered students are automatically covered for health insurance benefits by the University. Financial aid in the form of honorary scholarships is available. Some of these grants are given to students strictly on the basis of academic performance regardless of financial need, while others are offered only to needy students who have demonstrated a highly satisfactory academic performance.

Erasmus/Socrates exchange students in psychology are entitled to same health, books, travel and board benefits as the those described above. In addition, the University has reserved some places in special dormitories which are available to Erasmus students for a small rental fee. The rent is payable by the week so that it is possible for Erasmus students to stay in the dormitory for as long a period of time as they wish or until they find another arrangement. Intensive and regular Greek language courses are offered by the University. The regular courses (Beginners, Intermediate, Advanced level) are year-long and cannot be joined in the middle of the year. The fee for the month-long intensive courses is small (150 EURO) and payable in advance.

All psychology courses are available to Erasmus exchange students. In case the student cannot handle the Greek language adequately, an independent study in English (or, on occasion, in French or German) is arranged that runs parallel to the regular course on a tutorial basis.

III. PROGRAM OF STUDIES IN PSYCHOLOGY THE SCHOOL OF PSYCHOLOGY

After a first unsuccessful attempt during the 1920's and 1930's, psychology, as a separate experimental discipline, was introduced to the

University of Thessaloniki by Professor Lambros Houssiadas in 1965. From that time until 1985 psychology was one of the specializations for a general undergraduate degree offered by the Faculty of Philosophy. Between 1985 and 1993 psychology was a part of a joint degree program in Philosophy, Education and Psychology. Starting in June 1993 the School of Psychology was instituted and organized as a separate and autonomous school of the Faculty of Philosophy offering its own undergraduate and graduate degrees in three specialty areas: (i) Experimental and Cognitive Psychology, (ii) Developmental and Educational Psychology, (iii) Social and Clinical Psychology.

FACULTY

Lambros Houssiadas, Ph.D. Professor Emeritus
Founder of the School of Psychology

Mika Haritou-Fatourou, Ph.D. Professor Emeritus
Clinical Psychology

Dimitra Papadopoulou, Ph.D. Professor Emeritus
Social Psychology

Vasiliki Deliyianni-Kouimtzi, Ph.D. Professor, Chair 2009-2011
Educational Psychology, Women's Studies

Maria Dikeou, Ph.D. Professor
Social Psychology, Cultural Minority Studies

Grigoris Kiosseoglou, Ph.D. Professor
Statistics of Behavioral Sciences

Anastasia Kostaridou-Efklides, Ph.D. Professor
Cognitive Psychology, Experimental Psychology

Diomedes Markoulis, Ph.D. Professor
Developmental Social Psychology

Efthimia Syngollitou, Ph.D. Professor
Educational Psychology, Environmental Psychology

Constantine Bairaktaris, Ph.D. Associate Professor
Clinical Psychology, Psycho-Social Systems

Philip Kargopoulos, Ph.D. Associate Professor
Logic, Philosophy of Science, Philosophy of Mind

Mary H. Kosmidis, Ph.D. Associate Professor
Neuropsychological Assessment, Clinical Psychology

Zaira Papaligoura, Ph.D. Associate Professor
Developmental Psychology

Ariadne Stoyannidou, Ph.D. Associate Professor
Educational Psychology, Clinical Psychology

Pagona Roussi, Ph.D. Associate Professor
Clinical Psychology

Panayiota Vorria, Ph.D. Associate Professor
Developmental Psychology

Phoebus Zaphirides, M.D., Ph.D. Associate Professor
Psychiatry, Clinical Psychology, Drug Rehabilitation

Evrinomi Avdi, Ph.D. Assistant Professor
Clinical Psychology, Health Psychology

Eleftheria Gonida, Ph.D. Assistant Professor
Educational Psychology and Human Development

Elvira Masoura, Ph.D. Assistant Professor
Cognitive and Experimental Psychology

Panagiota Metallidou, Assistant Professor
Cognitive Psychology

Despina Tata, Ph.D. Assistant Professor
Neurophysiology, Biological Psychology

Athena Xenikou, Ph.D. Assistant Professor
Organizational Psychology, Social Psychology

Christina Athanasiadou, Ph.D. Lecturer
Counselling Psychology, Careers Counselling

Evaggelia Figgou, Ph.D. Lecturer
Social Psychology of Intergroup Relations

Eugenie Georgaca, Ph.D. Lecturer
Clinical Psychology: Psychosocial Systems

Irene Boni, Dip. Cl. Psych. Teaching Fellow
Clinical Psychology

PROGRAM OF UNDERGRADUATE STUDIES

The School of Psychology offers a four-year undergraduate degree (University Diploma) in Psychology with a concentration in one of the following three fields: experimental and cognitive psychology, developmental and educational psychology, social and clinical psychology.

At the Aristotle University of Thessaloniki courses are offered on a semesterly basis and each course is assigned hour credits (2-3) in accordance with the weekly class hours of the course (2-3). In the School of Psychology the 2-hour courses correspond to 3 ECTS credits and the 3-hour courses to 4 ECTS credits. Students are allowed to register for a maximum of 25 credits per semester, while in practice it is expected that they will register for 18-20 credits. There are two semesters to the academic year: Fall Semester (September-February) and Spring Semester (February-June). There are 12-14 weeks of classes to each semester, followed by a three week examination period. An extra examination period is offered during the first three weeks of September for the courses taught during the previous academic year. Graduation ceremonies are held during October, February and June, respectively.

To qualify for a psychology degree a student must complete 148 (240 ECTS) credits divided into 120 (190 ECTS) psychology course credits: 80 (120 ECTS) credits from required courses and 40 (70 ECTS) credits from upper level elective courses of which students must take at least 20 (35 ECTS) credits in their field of concentration, 4 (16 ECTS) credits of practical training carried out under staff supervision at affiliated mental health and other social service institutions of the wider Thessaloniki area, 8 (12 ECTS) credits of free electives from courses offered by any school of the University including the Psychology School, 12 (16 ECTS) credits of a foreign language (English, French, German or Italian). Finally in their last year of studies students must prepare and submit a thesis under the guidance of one of the faculty members of the school for 4 (6 ECTS) credits. The graduation thesis is submitted to the School and graded. Successful completion of all these requirements plus residency at the University for at least 4 years (8 semesters) leads to a degree in Psychology. Special residency provisions hold for these students who attend courses at other universities affiliated to AUT by way of educational exchange programs, like the Erasmus/Socrates Program.

Required Psychology Courses

G-LSUD1 InPsy 100	Introduction to Psychology
G-LSUD1 ExpPsy I 101	Experimental Psychology I Perception - Attention
G-LSUD1 DevPsy I 131	Developmental Psychology I
G-LSUD1 DevPsy II 132	Theories of Human Development
G-LSUD1 InSocPsy I 161	Introduction to Social Psychology
G-LSUD1 PsyPh I 191	Psychophysiology I: Brain and Behavior
G-LSUD1 ExpPsy II 203	Experimental Psychology II Learning and Memory
G-LSUD1 HPhPsy 221	History and Philosophy of Psychology
G-LSUD1 DevPsy II 232	Developmental Psychology II
G-LSUD1 GenClPsy 271	General Clinical Psychology
G-LSUD1 InMetBeS 299	Introduction to Research Methodology of the Behavioral Sciences
G-LSUD2 CogPsy 301	Cognitive Psychology
G-LSUD2 EdPsy 345	Educational Psychology
G-LSUD2 StrSocRe II 361	Structuring Social Reality: "We and Others"
G-LSUD4 HumP I 371	Humanistic Psychology I
G-LSUD3 SocExc 372	Social Exclusion: Psychological & Socio-Anthropological Approach
G-LSUD2 ThePer I 381	Theories of Personality I: Psychoanalysis
G-LSUD2 Stat I 400	Statistics I
G-LSUD2 PsyMot 420	Psychology of Motivation
G-LSUD2 Gr 465	Groups
G-LSUD2 ThePer II 482	Theories of Personality II
G-LSUD3 Stat II 500	Statistics II
G-LSUD3 PsyLan 510	Psychology of Language
G-LSUD3 DiaAs I 545	Diagnostic Assessment I
G-LSUD3 SocCog I 567	Social Cognition I
G-LSUD3 NeuPsy 625	Neuropsychology
G-LSUD3 DiaAs II 646	Diagnostic Assessment II

G-LSUD3 BCBP 672	Behavioural/Cognitive Behavioural Psychotherapy
G-LSUD3 AbnPsy 681	Abnormal Psychology
G-LSUD4 SocCogDev 736	Social-Cognitive Development
G-LSUD4 PrCoun 746	Principles of Counseling
G-LSUD2 DevPsyPa 842	Developmental Psychopathology

Upper Level Elective and Concentration Courses

In addition to the above courses which correspond to 110 ECTS credits, students during their third and fourth year of study are required to take upper level elective courses corresponding to 60 ECTS credits of which at least half are to be selected from their area of concentration.

I. Experimental and Cognitive Psychology

G-LSUD1 ExpExI 102	Experimental Exercises I
G-LSUD3 LanDev 512	Language Development
G-LSUD3 PsyPhDs 515	Psychophysiological Disorders
G-LSUD3 PsyAg 517	Psychology of Ageing
G-LSUD3 CognReh 518	Cognitive Rehabilitation of Neuropsychological Disorders
G-LSUD3 SymLog 522	Symbolic Logic
G-LSUD3 MoBePer 604	Motor Behavior and Performance
G-LSUD3 QoL 608	Quality of Life
G-LSUD3 PsyRe 611	Psychology of Reading
G-LSUD3 ExpPr II 616	Experimental Exercises in the Psychology of Language (Experimental Exercises II)
G-LSUD3 IndLog 621	Inductive Logic
G-LSUD3 PsyTh 623	Psychology of Thinking
G-LSUD3 ExPr III 625	Experimental Exercises III
G-LSUD3 ExpExPsy 626	Experimental Exercises in Psycholinguistics
G-LSUD4 Stat III 700	Statistics III
G-LSUD4 DoM 716	Disorders of Memory

G-LSUD4 ApCrT 717	Applications: Critical Thinking
G-LSUD4 MM 721	Minds and Machines
G-LSUD4 CogNeu 724	Cognitive Neuropsychology
G-LSUD4 IntMeRet 803	Intelligence and Mental Retardation
G-LSUD4 SymLangDs 810	Symptomatology of Language Disorders
G-LSUD4 ComDs 812	Communication Disorders in Ageing
G-LSUD4 TheCon 822	Theories of Consciousness

II. Developmental and Educational Psychology

G-LSUD3 InInf 533	Prenatal Development and Infancy
G-LSUD3 ApInfDev 534	Research in Infants and Preschool Children: Applications
G-LSUD3 PsyEd 540	Psychology of Education: Theory, Research and Applications
G-LSUD3 FemPerPsy 556	Feminist Perspectives in Psychology
G-LSUD3 WoSoc 558	Women and Society
G-LSUD3 NFoPa 638	New Forms of Parenthood
G-LSUD3 PsyGrDa 639	The Psychology of Grief and Death
G-LSUD3 ReMeEd 641	Research Methods in Education
G-LSUD3 ApEdPsy 649	Applications in Educational Psychology
G-LSUD3 EnvPsy 650	Environmental Psychology
G-LSUD3 SocEd 652	Sociology of Education
G-LSUD3 FemPerPsy II 659	Feminist Perspectives in Psychology II: Gender Identities in Adolescence
G-LSUD4 NMRECD 734	New Methods of Reproduction and their Effect on Children's Development
G-LSUD4 CW 741	Counselling Women
G-LSUD4 CAiE 742	Counselling Applications in Education
G-LSUD4 DeDeAd 743	Deviations of Development in Adolescence
G-LSUD4 ATHD 744	Attachment Theory and Human Development
G-LSUD4 CCTA 745	Career Counselling: Theory and Applications

G-LSUD4 DiAs III 747	Diagnostic Assessment III
G-LSUD4 ApSocCogDevPsy 839	Applications of Social - Cognitive Developmental Psychology
G-LSUD4 EdPsyA II 840	Educational Psychology II: Appli- cations
G-LSUD4 DvDevAd 843	Deviations of Development in Ado- lescence

III. Social and Clinical Psychology

G-LSUD2 OrgPsy I 366	Organisational Psychology I
G-LSUD3 HlthPsy 573	Health Psychology
G-LSUD3 Inst 577	Institutionalization
G-LSUD3 SeMov 579	Self-help Movements
G-LSUD3 DrAdReh I 584	Drugs: Addiction and Rehabilitation I
G-LSUD3 QMSS 661	Qualitative Methodology in the Social Sciences
G-LSUD3 InRel 664	Intergroup Relations: Stereotypes, Pre- judice and Discrimination
G-LSUD3 Mi 665	Minorities
G-LSUD3 OrgPsy II 666	Organisational Psychology II
G-LSUD3 SocCog II 668	Social Cognition II
G-LSUD3 OrgPsy III 669	Organisational Psychology III
G-LSUD3 ReMeClPsy 670	Research Methods in Clinical Psychol- ogy
G-LSUD4 HumPP II 671	Humanistic Psychology/Psychotherapy II
G-LSUD3 DeInst 678	Deinstitutionalization
G-LSUD3 ClPhar 682	Clinical Psychopharmacology
G-LSUD3 DrAdReh II 685	Drugs: Addiction and Rehabilitation II
G-LSUD4 CWPSR 763	Contemporary World Problems and the Scientist's Responsibility
G-LSUD4 ApSocPsy 765	Applied Social Psychology and Group Performance
G-LSUD4 AtThLab 766	Attribution Theory: Laboratory Exer- cises
G-LSUD4 SocCog III 768	Social Cognition III

G-LSUD4 CrPsy 770	Critical Psychopathology
G-LSUD4 ProSoBeAl 861	Prosocial Behavior - Altruism
G-LSUD4 ReSocPsy 867	Designing Research in Social Psychology
G-LSUD4 POEPSS 876	Planning-Organization-Evaluation of Psycho-Social Systems
G-LSUD4 TrCogBeAn 881	Training in Cognitive-Behavioral Analysis

Free Elective Courses

In addition to the 190 ECTS credits of psychology courses (120 required plus 70 upper level electives) the psychology students are required to take 12 credits from free elective courses that can be selected from courses offered by any department of the Aristotle University including the Department of Psychology.

COURSE DESCRIPTIONS

Required Courses

G-LSUD1 InPsy 100 Introduction to Psychology

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The subject matter of psychology, methods of psychology, areas of psychology, fundamental approaches to psychological theory and research, biological basis of psychology, sensation, perception, learning, memory, representation, thought, some important studies in various fields of psychology, specializations in psychology and the profession of the psychologist.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD1 ExpPsy I 101 Experimental Psychology I Perception – Attention

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The nature of Experimental Psychology. Brief historical evolution of the research on perception. Sensory systems. The nature of perception. The research of perception. Psychophysics. Theoretical interpretations of perception. The nature of attention. Brief historical evolution of the research on attention. Theoretical interpretations of attention.

Instructor

P. Metallidou.

G-LSUD1 DevPsy I 131 Developmental Psychology I**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Tracing back the roots of Developmental Psychology. Methodological and deontological problems of developmental research. The biological background of development. The sociobiological approach. The impact of early experiences. Sensory and perceptual development. The structural approaches to development. Language acquisition. Individual differences and the influence of schooling.

Instructor

D. Markoulis.

G-LSUD1 DevPsy II 132 Theories of Human Development**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Theories of human development. Prenatal development and child-birth. Emotional development in infancy, preschool, school age and adolescence. Heredity and environment. Social and emotional development in infancy, preschool years, middle childhood and adolescence. Early experiences and later development. Early adulthood. Middle adulthood. Older adulthood. Death and dying.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD1 InSocPsy I 161 Introduction to Social Psychology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week

- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Introduction to a History of Social Psychology: Why study history? The long past of social-psychological thought. The beginnings of modern social psychology. Modern Social Psychology. Methodology in Social Psychology: Turning ideas into Actions. Selection of research strategies and Data collection techniques.

Instructor

A. Xenikou.

G-LSUD1 PsyPhy 191 Psychophysiology I: Brain and Behavior

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction to the biological basis of behavior and to the neurosciences. Course units focus on: “Comprehensive view of biological psychology”, “Neurons and potentials”, “Synapses and drugs”, “Anatomy of the nervous system and research methods”, “Brain growth and evolution”, “Vision”, “The other senses”, “Movement”, “Genetics and evolution”, “Rhythms of sleep and wakefulness”, “Control of internal states”, “Hormones and sexual behavior”, “Emotion and stress”, “The biology of learning and memory”, “Brain asymmetry and language”, “Recovering from brain damage”, “The biology of mood disorders, schizophrenia and autism”, “A.P.A. guidelines on doing animal experiments”.

Instructor

Staff.

G-LSUD1 ExpPsy II 203 Experimental Psychology II Learning and Memory

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester

- b. Lectures 3 hours/week
- c. Second semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Brief analysis of the historical evolution of the functions of learning and memory. Imprinting, addiction, classical conditioning learning, perceptive learning, learning of skills, verbal learning. Memory system (sensory, short-term, long-term memory), structures and functions of the memory system, variables that affect the memory system. Basic theoretical interpretations of the memory system. Memory of icons (objects, faces, scenes). Theoretical interpretations. Cognition. The organization of cognition (semantic memory, episodic memory, autobiographical memory). Forgetting. Causes of forgetting. Mnemonics. Meta-memory.

Instructor

E. Masoura.

G-LSUD1 HPhPsy 221 History and Philosophy of Psychology

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Second semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The problem of psychophysical interaction and the scientific revolution. Cartesian dualism, parallelism, epiphenomenalism, reductive and eliminative materialism, phenomenology, early research into the nervous system, phrenology, psychophysics, voluntarism, structuralism, the influence of Darwin's theory, the functionalism of James, the psychodynamic theory of Freud, Gestalt theory, classical behaviorism, operant behaviorism, logical behaviorism, Chomsky's critique, artificial intelligence, cognitive science, critique of the classical computationalist approach, connectionism.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD1 DevPsy II 232 Developmental Psychology II**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Second semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Theories of Development. Emotional development in preschool middle childhood and adolescence. Deviation in development and behaviour disorders. The effects of early experiences in later development. Ageing.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD1 GenCIPsy 271 General Clinical Psychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Second semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The nature and history of clinical psychology. Fields of clinical psychology. Assessment. Theoretical perspectives and psychotherapy. Research in clinical psychology. Prevention. Ethical issues in clinical psychology.

Instructor

P. Roussi.

G-LSUD1 InMeBeSci 299 Introduction to Research Methodology of the Behavioral Sciences**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Second semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction to Research Methodology for the Behavioral Sciences. Introduction to structural ideas, rules and methods of scientific research.

Instructor

D. Christidis.

G-LSUD2 CogPsy 301 Cognitive Psychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations, lab reports, two essays
- e. 4 credits

Course Description

Object of Cognitive Psychology. History of the field. Methods of study (introspective, experimental, psychological, verbal reports). Knowledge and its representation: semantic features, semantic network, propositional, schema, script. Analogical representation: mental imagery, mental models. Temporal representation: strings. Procedural knowledge and representation (TOTE, demons, production). Architecture of the cognitive system. Action. Categorization: theories, acquisition of monothetic and polythetic concepts, of natural categories and of nominal concepts. Conscious and subconscious processing. Metacognition.

Instructor

An. Kostaridou-Efklides.

G-LSUD2 EdPsy 345 Educational Psychology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

School psychologists and their role in school setting and status in the Greek educational system. Techniques used by school psycholo-

gists: Questionnaires. Sociometric tests, *Learning Climate Inventory* (LCI), *Classroom Environment Scale* (CES), *Individualized Classroom Environment Questionnaire* (ICEQ).

Instructor

E. Syngollitou.

G-LSUD2 StrSocRe II 361 Structuring Social Reality: “We and Others”

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Interpersonal perception, impression formation and interaction. Verbal & non-verbal communication, emotion expression and perception, interpersonal learning and understanding. Implicit personality theories, interpersonal expectations and self-fulfilling prophecies. Explorations in interpersonal attraction, love and various levels of interpersonal relations. Social Psychology discipline for improving human relations.

Instructor

Staff.

G-LSUD4 HumP I 371 Humanistic Psychology I

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Term paper
- e. 4 credits

Course Description

Introduction to the theory of humanistic psychology/psychotherapy. Relationship to existential philosophy. Presentation of the theories of May, Frankl, Maslow, Rogers and Perls.

Instructor

Ph. Zaphirides.

G-LSUD2 ThePer I 381 Theories of Personality I: Psychoanalysis**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

This course is concerned with the psychoanalytic theories of personality and attends to the structural, interpersonal, developmental and sociocultural aspects of personality. Reference is made to Freud's theory, including the unconscious, psychic development, personality structures, dreams and defence mechanisms. In addition, we will present key concepts of object relations theory, through reference to the work of M. Klein and D. W. Winnicott. Finally, we will briefly present the work of C. G. Jung, M. Mahler, J. Bowlby, E. Erickson and N. Chodorow.

Instructor

E. Avdi.

G-LSUD2 Stat I 400 Statistics I**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fourth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Contribution of Statistics to Psychological research. Descriptive statistics. Graphical presentation of data. Measures of central tendency and position. Correlation. Introduction to probability theory and probability distributions. Basic notions of estimation. Inferential statistics. Introduction to the hypothesis testing. Data analysis for one sample of observations. Data analysis for two samples of observations.

Instructor

G. Kiosseoglou.

G-LSUD2 PsyMot 420 Psychology of Motivation**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fourth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Definition and forms of motivation. Interaction of motivation and behavior/performance. Physiological motives (hunger, thirst, sleep, sex). Biological motives: instincts. Theories of motivation: Psychoanalytic, humanistic, arousal/optimal level, behavioristic (drives, incentives). Motives as personality traits: Achievement motives. Cognitive theories: Lewin's field theory, theories of cognitive consistency; causal attribution. Applications of the theory of causal attribution to school, health, intimate relationships. Motives as goals. Volition. Self – regulation. The self as a source of motivation.

Instructor

An. Kostaridou-Efklides.

G-LSUD2 Gr 465 Groups**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fourth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The social psychology of groups:

A. The making of a group: Formal and informal groups. Norms and similarity among members, group structure, leadership, cohesiveness, intensive psychological groups.

B. Intergroup phenomena: Majority-minority influence, processes and products.

C. Groups and contemporary reality: Emphasis on intra or intergroup phenomena?

Instructor

M. Dikaiou.

G-LSUD2 ThePer II 482 Theories of Personality II**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fourth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Learning theories. Social cognitive theories. Cognitive - affective theories. Sullivan's Interpersonal theory. Kelly's Personal Construct theory. Humanistic theories. Trait theories and biological perspectives. Contemporary cognitive approaches.

Instructor

P. Roussi.

G-LSUD2 Stat II 500 Statistics II**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Non-parametric statistical methods. Simple linear regression. One-way analysis of variance. Multiple comparison tests. One-way analysis of variance with repeated measures. Two-way analysis of variance. Introduction to the analysis of higher order experimental designs.

Instructor

G. Kiosseoglou.

G-LSUD3 PsyLan 510 Psychology of Language**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The science of psychology of language studies the production, comprehension, development of language, as well as the linguistic processing of the human brain. This course covers the following topics: the role of functional neuroimaging in the cognitive neuroscience of language, the representational structures of the language faculty and their interactions, the processing of spoken language production and a blueprint of the speaker, the processing of spoken language comprehension and a blueprint of the listener, key-theories on the functional and neural architecture of word meaning, and the neurocognition of syntactic processing. The course briefly taps on the neurobiological perspective of language, using brain imaging techniques and the current approaches on electromagnetic mapping of language.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 DiaAs I 545 Diagnostic Assessment I

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Basic psychometric principles. Use and limitations of psychological tests. Introduction to psychological tests: intelligence/ learning abilities/personality testing. Personality assessment: projective and “objective” tests. Ethical principles in psychological testing.

Instructor

A. Stoyannidou.

G-LSUD3 SocCog I 567 Social Cognition I

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction to the social cognitive approach: The philosophical background of social cognition, empiricism vs. mentalism. Cognition in Psychology and Social Psychology. From Plato and Kant to Koffka, Kohler and Lewin. What is social cognition? Attribution: Heider's "naive psychologists". Jones and Davis' correspondent inference. Kelley's theories: covariation, discounting and augmenting, causal schemata. Schachter's theory of emotional lability. Bem's self perception theory. The overjustification effect. Individual differences, Rotter's locus of control. Weiner's model and its derivatives. Applications. Latest research findings and issues raised. Errors and biases in the attributional process: Fundamental attribution error. The actor - observer effect. False consensus. Self-serving biases. Self-centered bias. Attributing of responsibility of blame. Applications. Psychological control: the notions of causality, control, free choice and responsibility. Types of control: from information to behavioral control. Reacting to loss of control. Voluntary loss of control. Consequences of mindless cognitive activity. Negative consequences of the sense of control. Control and individual differences. Applications at the individual and social level.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 NeuPsy 625 Neuropsychology

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Neuropsychology is the study of the relationship between the brain and behavior. This course covers the organization of the human brain and the way in which the brain produces emotions, perceptions, movement, language, memory, attention, etc. under normal circumstances. It will also cover examples of neuropsychiatric disorders and methods of assessment. It is a requirement for the following courses: "Neuropsychological Assessment" and "Cognitive Rehabilitation of Neuropsychological Disorders".

Instructor

K. Tsapkini.

G-LSUD3 DiaAs II 646 Diagnostic Assessment II**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction to intelligence tests. Introduction to projective tests. Presentation and practice of intelligence tests, i.e., W.I.S.C. III, W.A.I.S. Brunet - Lézine. Presentation and practice of projective tests, i.e., CAT, TAT and the Family Relations Test. Presentation and practice of the Goodenough "Draw a Man Test".

Instructor

E. Singollitou.

G-LSUD3 BCBP 672 Behavioural/Cognitive Behavioural Psychotherapy**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Psychotherapy: Similarities and differences with other types of relationships, which also aim at providing help. Classification of therapies (e.g., Organic vs. Psychological, Directive vs. Non-Directive, etc.). Behavioral Approach: Definitions and specific techniques (e.g. SD, Flooding/Implosion, Aversion Therapy, etc.). Behavior Modification: General principles and specific techniques. Token Economy.

Cognitive Approach: Introduction. Rational - Emotive Therapy (A. Ellis), Treatment of "Automatic Thoughts" (A. Beck) Cognitive - Behavioral Approach. Introduction. Coping Skills Therapies, Problem Solving Therapies, Cognitive Restructuring Methods.

Instructor

I. Boni.

G-LSUD3 AbnPsy 681 Abnormal Psychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fourth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

This course entails a critical presentation of the main psychiatric diagnostic categories. More specifically: the psychoses, personality disorders, eating disorders, dissociative disorders, somatoform disorders, and anxiety disorders. Reference is also made to the limitation of psychiatric diagnosis. Finally, the main etiological hypotheses for each diagnosis are presented, drawing from the principal psychological theories (psychodynamic, cognitive, behavioural, systemic, humanistic).

Instructor

E. Avdi.

G-LSUD4 SocCogDev 736 Social-Cognitive Development**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Methodological and ethical issues. Structural approaches to socio-moral reasoning development: J. Piaget, L. Kohlberg. Objections from within: J. Gibbs, J Rest and C. Gilligan. Psychoanalytic and Social Learning approaches to sociomoral reasoning. Sociomoral reasoning and action. Neopiagetian theories of cognitive development. Cognitive isomorphism. The cross - cultural dimension.

Instructor

D. Markoulis.

G-LSUD4 PrCoun 746 Principles of Counseling**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester

- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The course is an introduction to the theory and practice of Counselling Psychology. The basic aim is to familiarize students with the various stages, the important issues and the necessary skills of counselling sessions. In particular, the course covers the following themes: definition and types of counselling, differences between counselling and psychotherapy, Rogers' theory, characteristics of effective counselors, dilemmas for new counselors, code of ethics, the first session, important issues and basic counselling skills.

Instructor

Ch. Athanasiadou

G-LSUD2 DevPsyPa 842 Developmental Psychopathology

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Theoretical and diagnostic issues in Developmental Psychopathology. Emotional disorders and disorders in “mother” - infant attachment. Diffuse developmental disorders - autism. Attention deficit - hyperactivity disorder. Oppositional - defiant disorder. Feeding disorders. Sleeping disorders. Enuresis, encopresis. Aggressive behaviour. Criminality. Mental retardation. Problems in schooling, learning disabilities. Language disorders. Personality disorders. Substance abuse. Anorexia nervosa and bulimia nervosa. Depression. Anxiety disorders. Fears and phobias. Sex identity disorder. Schizophrenia in childhood and in adolescence. Etiological factors. Risk and protective factors. Therapeutic interventions. Prevention.

Instructor

P. Vorria.

Upper Level Elective and Concentration Courses

G-LSUD1 ExpeXT 102 Experimental Exercises I

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. First semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The main aim of the course is to familiarize students with experimental designs. The basic experimental designs are presented. Students study scientific articles on Cognitive Psychology issues and present the experimental design. They work in groups and in collaboration with the instructor design and conduct small scale research projects. After collecting and analyzing the data a research report is written by each group.

Instructor

P. Metallidou

G-LSUD2 OrgPsy I 366 Organizational Psychology I

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Third semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

A brief history of organizational psychology. Research method in organizational psychology. Theories of motivation: need theories of work, equity theory, Herzberg's two-factor theory, expectancy theories, and goal setting theory. Motivational practices in organizations. Job satisfaction Job enlargement and enrichment. Organizational commitment. Personnel selection. Job analysis and job evaluation. Leadership: the trait approach, the behavioural approach, the situation approach.

Instructor

A. Xenikou.

G-LSUD3 LanDev 512 Language Development**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Seminar based course aiming to study the way children acquire speech, one of the most fascinating, important, and multidimensional domains in the field of psycholinguistics, lately. In this course emphasis is given on the linguistic development of children, regarding the phonological, morpho-syntactic, semantic and pragmatic levels. Individual differences and typical language development, as well as the changes (development and loss) in adult and elderly Greek speakers are also presented.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 PsyPhyDis 515 Psychophysiological Disorders**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Neurophysiology of the human system. Neurophysiology of the stress response. Causes and effects of stress. Pathogenetic mechanisms and models of psychophysiological disorders. Training in systematic relaxation techniques.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 PsyAg 517 Psychology of Ageing**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week

- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Geriatrics - Gerontology - Geropsychology. Ageing and its effects on health, psychosocial adaptation and psychological state of the person. Methods for the study of the third and fourth age. Theories of development in adulthood and old age. Psychological effects of physical disease. Cognitive changes in old age. Memory in normal ageing and in patients with Alzheimer's disease. Psychosocial aspects of ageing (self, daily activities, work, retirement, death and bereavement, social support and care of the elderly).

Instructor

An. Kostaridou-Efklides.

G-LSUD3 CoReNeuDis 518 Cognitive Rehabilitation of Neuropsychological Disorders

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Methods of cognitive remediation and mechanisms of recovery of patients with neuropsychological dysfunction (e.g., traumatic brain injury). Techniques to train patients to compensate for behavioral deficits (e.g., executive skills, memory) (Pre-requisite: Neuropsychology).

Instructor

M. H. Kosmidis.

G-LSUD3 SymLog 522 Symbolic Logic

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The subject matter of logic, arguments, inferences, logical validity, soundness, logical form, sentential calculus, truth values, logical connectives, necessary and sufficient conditions, truth tables, tautology, contradiction, consistency, implication, equivalence, validity, natural deduction rules, predicate calculus, logical square, Aristotelian syllogisms, Venn diagrams, the grammar of predicates, variables, quantifiers, validity in predicate calculus, reduction ad absurdum, identity. The Wason card selection tasks, mental models, pragmatic schemata, rules of proof.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD3 PrenaDevIn 533 Prenatal Development and Infancy

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Periods of prenatal development, childbirth and prenatal diagnosis will be presented. Furthermore, recent research evidence on newborns and infants which drastically changed the views on infant development will be discussed. In addition contradictions between earlier theories and recent research findings will be emphasized. Finally research showing the importance of early parent-infant interactions for later development will be presented.

Instructor

Z. Papaligoura.

G-LSUD3 ApInfDev 534 Research in Infants and Preschool Children: Applications

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Carrying out studies in infants and preschool children with theoretical and practical applications. Applied and basic research. The research process. Research methods for studying infants. Ethical issues in research.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD3 PsyEd 540 Psychology of Education: Theory, Research and Applications

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The major learning theories and their application in educational practice (behavioral, socio-cognitive, cognitive approaches). Learning strategies and learning styles. Metacognitive skills and self-regulated learning. Instructional strategies and their effectiveness. Motivation and emotions in the classroom. Classroom environments and classroom management. Evaluation. Individual differences in learning and instruction. Cultural differences in the classroom. Students with special educational needs (learning difficulties, behavioral and emotional disorders, gifted children).

Instructor

E. Gonida.

G-LSUD3 FemPerPsy 556 Feminist Perspectives in Psychology

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

This is an introductory course which aims to approach theoretical and practical issues of Psychology from a feminist perspective.

More precisely, the following topics will be examined: Masculinity and femininity: the development of gender identities, theories of gender differences, the development and function of gender stereotypes and prejudices, the contribution of feminism to Psychology, gender and mental health.

Instructor

V. Deliyianni-Kouimtzi.

G-LSUD3 WoSoc 558 Women and Society

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures and seminar discussions 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Term paper and oral examination
- e. 4 credits

Course Description

This is an interdisciplinary seminar which examines women's position in the different social institutions, in the public and private spheres and in paid work. The topics of the seminar are as follows: Women and Citizenship, women in the public sphere; women in politics and in the labour market, marriage, motherhood, family, sexuality, violence against women, and women and mental disorders.

Instructor

V. Deliyianni-Kouimtzi.

G-LSUD3 SocExc 571 Social Exclusion

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The approach of social institutions and of corresponding scientific theories to persons and social groups who hold different attitudes, beliefs and behaviors. Centralized institutions of control, such as the psychiatric asylum and prison are examined.

Instructor

K. Bairaktaris.

G-LSUD3 HlthPsy 573 Health Psychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

This course is concerned with the psychological, cultural and institutional dimensions of health and illness. It studies the relationship between stress and health, as well as the role of psychosocial factors, (such as social support, “hardy personality”, personal coherence, etc.) in moderating this relationship. On the basis of the biopsychosocial model, it investigates the contribution of psychological and sociopolitical factors in the definition, treatment, course and experience of illness.

Instructor

E. Avdi.

G-LSUD3 Inst 577 Institutionalization**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The Psychiatric Hospital as an institution represents a characteristic example of complete social exclusion. This class will concentrate on processes, compatible with the mainstream psychiatric model, that yield such totalitarian institutions. It will also examine their consequences for patients and personnel.

Instructor

K. Bairaktaris.

G-LSUD3 SeMov 579 Self-help Movements**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester

- b. Lectures 2 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The course examines the development of self-help movements in the field of mental health. Sessions cover the principles of the movements of mental health service users as well as the sociopolitical context of the development of movements of self-help and mutual help. The course covers: groups that accept or reject the medical model; local and national groups and movements that operate as networks; groups that aim at the psychosocial rehabilitation of their members, public opinion interventions, advocacy and overturning of the dominant professional knowledge and practice.

Instructor

E. Georgaca.

G-LSUD3 DrAdReh I 584 Drugs: Addiction and Rehabilitation I

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Fifth semester
- d. Self evaluation
- e. credits

Course Description

Introduction to the problem of drug abuse. History of the problem. Etiology and pathogenesis of abuse. Pharmacological effects of addictive substances. General positions in dealing with the drug problem.

Instructor

Ph. Zaphirides.

G-LSUD3 QoL 608 Quality of Life

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The curriculum includes basic concepts, definitions and aspects of the broader field of quality of life (QoL). Theories regarding QoL will be applied in order to interpret it, both in the normal population and in certain special populations suffering from chronic diseases. Also, means for the assessment of QoL and intervention for its improvement will be discussed, studied and commented on.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 PsyRe 611 Psychology of Reading**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

In this course the cognitive processes that take place during reading are analyzed and different theories on reading are discussed. The main questions addressed are how we read and how children learn to read. Other topics are developmental and acquired reading disorders and their relation to theory and recent research.

Instructor

K. Tsapkini.

G-LSUD3 ExpPr II 616 Experimental Exercises in the Psychology of Language (Experimental Exercises II)**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Term paper and oral examination
- e. 3 credits

Course Description

The curriculum includes topics such as speech synthesis and recognition, artificial intelligence, acoustics, natural language process-

ing, neurocognitive processing of language, as well as topics on verbal and nonverbal communication.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 IndLog 621 Inductive Logic

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Deductive and inductive inferences, elements of probability theory, types of inductive inferences, statistical inferences, hypotheticoductive method, verification and falsification of hypotheses, falsificationism, explanation, abduction, reduction, eliminative induction and causality, analogical reasoning, the problem of the logic of discovery, inductive fallacies, the problem of justification of induction, the importance of the study of induction for cognitive science.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD3 PsyTh 623 Psychology of Thinking

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction: Definition of thought. Nature and relationship of thought and intelligence. Methods of studying thinking. Problem Solving: Theories, Artificial intelligence; Strategies (representation, planning and processing); Problem solving by experts and novices; Analogical thinking. Reasoning (induction, abduction, deduction); Psychological theories of reasoning. Creativity: Definition, stages, relationship with intelligence; the creative person; cultivation of cre-

ativity. Decision making: Canonical and descriptive models; heuristics and biases; Teaching of decision making processes. Teaching of thinking: Cognitive intervention for the development of thinking.

Instructor

An. Kostaridou-Efklides.

G-LSUD3 ExPr III 625 Experimental Exercises III

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lab and field work 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Research paper
- e. 3 credits

Course Description

Carrying out of experiments on issues related to cognitive psychology and motivation. The research is original and covers a variety of issues. The students (individually or in groups) in collaboration with the instructor define the topic and relevant references, design the study, collect data, and do the appropriate statistical analyses. Upon completion of the research, students prepare a written report of their study according to the model of a research paper.

Instructor

An. Kostaridou-Efklides.

G-LSUD3 ExpExPsy 626 Experimental Exercises in Psycholinguists

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

This course is mainly focused on the specifics of psycholinguistic experimentation. The basic assumption is that linguistic processing in the mind is revealed through different psychological measures such as response latencies and errors. The first part of the course deals with the basic experimental methods and ways to create psycholinguistic experiments. In the second part, the students are en-

couraged and instructed to develop their own experiments and run them. Finally, in the last part students analyze and present to class the obtained results.

Instructor

K. Tsapkini.

G-LSUD3 NfPa 638 New Forms of Parenthood

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Important changes have been observed in parenthood. Second marriages, one parent families, homosexual parenting, gamete donation and parenthood are much more common than previously thought. The effects of these changes will be discussed.

Instructor

Z. Papaligoura.

G-LSUD3 PsyGrDe 639 The Psychology of Grief and Death

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The psychological dimensions of death and dying. Attitudes toward death in the era of technology. Coping with death. Hospices. The importance of grief. Children and death. Children's understanding of death. Children facing life threatening diseases. Disenfranchised grief.

Instructor

Z. Papaligoura.

G-LSUD3 ReMeEd 641 Research Methods in Education**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures and exercises 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Scientific research in education. Goals and domains of educational research. Sampling. Descriptive methods (observation, surveys: questionnaire, interview). The correlational method. The experimental method: applying different experimental designs in educational settings. Intervention studies. Developmental research designs. Case studies. Action research. Qualitative approaches in educational research.

Instructor

E. Gonida.

G-LSUD3 ApEdPsy 649 Applications in Educational Psychology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Oral examination and term paper
- e. 3 credits

Course Description

Methods and techniques for investigating behavior in the school setting. Assessment of problematic behavior. Techniques for the collection of data in the school classroom. Classes for children with special needs. Tests and their use in school practice. Learning disabilities. Motivation and learning. The school setting and its influence on children's behavior.

Instructor

E. Syngollitou.

G-LSUD3 EnvPsy 650 Environmental Psychology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week

- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The nature and history of Environmental Psychology. Research methods in Environmental Psychology. Environmental perception and assessment. Environmental cognition. Space. Personal space. Density and crowding. Architecture and behavior. Built environment and behavior. Urban environment and behavior. Natural environment and behavior.

Instructor

E. Syngollitou.

G-LSUD3 SocEd 652 Sociology of Education

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

This course examines the sociological perspective in education at the macro and micro level. Sociological theories and theories of socialization are presented and the classroom as a social system is examined. More explicitly, the following topics are discussed: The functionalist and the marxist approaches to the Sociology of Education, the functionalist theory of socialization (T. Parsons), the social - interactionist model of socialization (G. Mead), the radical perspectives of socialization, educational and psychological research in the classroom, the “New Sociology of Education”, the “Weberian” approach and social inequalities in education (gender, race, ethnicity, social class, etc.).

Instructor

V. Deliyianni-Kouimtzi.

G-LSUD3 QMSS 661 Qualitative Methodology in the Social Sciences

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week

- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

This course offers an introduction to qualitative methodology, as it is applied in psychology and more generally the social sciences. There is an emphasis both on specific methodologies and on the more general philosophy underpins qualitative research. The course covers data collection methods, such as observation, interviews, focus groups, as well as data analysis methods, such as grounded theory, thematic analysis, phenomenological and hermeneutical methods, narrative analysis and discourse analysis. Ethnographic and action research approaches are also presented. The course combines lectures and workshops, in which students are actively engaged with designing and carrying out research projects.

Instructor

E. Georgaca.

G-LSUD3 InRel 664 Intergroup relations: Stereotypes, prejudice, and discrimination

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The concepts of stereotypes, prejudice and discrimination. The relationship between social categorisation, stereotypes and prejudice. Stereotype activation. Individual differences in the activation and use of stereotypes. Determinants of stereotype content. Are stereotypes inaccurate? Measuring stereotypes. Stereotype change. Prejudice old and new. Some categories of prejudice: racism, sexism. Explaining prejudice and discrimination: the authoritarian personality, the realistic conflict, the social identity, and the relative deprivation. Measuring prejudice. The development of prejudice in children. Reducing prejudice: the contact hypothesis, crossed category membership.

Instructor

Stuff.

G-LSUD3 Mi 665 Minorities**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Minorities: Criteria of definition. Socio-historical and economic dimensions. The psycho-social approach in issues of minorities: Theory and research. Time and Minorities.

Instructor

M. Dikaiou.

G-LSUD3 OrgPsy II 666 Organizational Psychology II**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Organizational Culture. The qualitative and the quantitative approach. Elements and dimensions of organizational culture. Typology. The existence of subcultures. The relationship between organizational culture and organizational climate. The concepts of organizational innovation and organizational change. Factors associated with organizational change. Techniques and interventions for organizational change (education and training, team building). Resistance to change. Organizational conflict: causes of conflict, the process of conflict, conflict and negotiation. Stress at work.

Instructor

A. Xenikou.

G-LSUD3 SocCog II 668 Social Cognition II**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester

- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Social Schemata: Proactive construction of social reality. Categorisation. Social Schemata and Social Cognition. Development and Change of social schemata. Consequences of schematic processing. Conditions of activation. Schemata vs. Events. The Self-Concept and self-schemata. Self-schemata and their consequences. Conditions of activation. Social Representations: A return to the concept of “methexis”, socially constructed and socially shared reality. Are social representations socially distributed cognitions? From the individuals’ social schemata to their social representations within the groups to which they belong. Contents, structural characteristics and functions of social representations. Contents. Examples. Structure: nucleus, perimeter and periphery. Examples. Methodological approaches to social representations. Research examples and applications. Note on the utility of the concept. Social representations and minority influence. Beyond social representations.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 OrgPsy III 669 Organizational Psychology III

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations, research paper
- e. 3 credits

Course Description

The main aim of this course is to make the students familiar with the application of theories of organizational and social psychology in organizations, and to illustrate the role of organizational psychologist in the organizational settings. Emphasis is put on the usage of both quantitative and qualitative methods in the investigation of organizational phenomena, as well as the combination of these methods. Students work in groups which undertake the task of designing and conducting small scale research projects in organizations applying quantitative and/or qualitative methods. After collecting and analysing the data a research report is written by each student individually.

Instructor

A. Xenikou.

G-LSUD3 ReMeCIPsy 670 Research Methods in Clinical Psychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations, oral presentations, term paper
- e. 4 credits

Course Description

Step-by-step approach to the development of a research proposal in the clinical field. Emphasis on the refinement of hypotheses and the development of alternative hypotheses, sampling, issues of internal and external validity and ethical pitfalls. Methods presented include both quantitative and qualitative approaches: observation, self-report methods, time series designs, content analysis and discourse analysis.

Instructor

E. Avdi.

G-LSUD4 HumPP II 671 Humanistic Psychology/Psychotherapy II**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week Group workshop 1 hour/week
- c. Eighth semester
- d. Term paper
- e. 4 credits

Course Description

Theory and practice in group dynamics. Participation in groups of self-experience with the aim of making participants sensitive to the techniques based on humanistic psychotherapy.

Instructor

Ph. Zaphirides.

G-LSUD3 DeInst 678 Deinstitutionalization**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The counter therapeutic role of the Psychiatric Hospital, has placed the traditional psychiatric model of care into doubt. The class discusses the theoretical concerns and applications of the deinstitutionalization policies that have risen from the critique of the psychiatric model both in Greece and abroad.

Instructor

K. Bairaktaris.

G-LSUD3 PsyPhar 682 Clinical Psychopharmacology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Elements of Neuropharmacology and Neurochemistry. The role of central neurotransmitter systems in cognitive functions. Discussion of experimental models of normal and psychopathological behavior, stress and depression models.

Instructor

Staff.

G-LSUD3 DrAdReh II 685 Drugs: Addiction and Rehabilitation II**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures and Group workshops 3 hours/week
- c. Sixth semester
- d. Term papers
- e. 4 credits

Course Description

The various approaches to the problem of addiction. Therapy and prevention. The philosophy and the techniques of self-help. Practical applications. The aim of the groups that are organized in the framework of this course is to learn the subject matter of the course and to become involved in matters of self-organization and self-management.

Instructor

Ph. Zaphirides.

G-LSUD4 Stat III 700 Statistics III**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 1 hour/week computer lab 1 hour/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Nonparametric analysis of variance. Reliability and Validity of measurements. Introduction to multivariate statistical methods. Statistical analysis of research data using statistical software.

Instructor

G. Kiosseoglou.

G-LSUD4 DoM 716 Disorders of Memory**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

This module provides a review of the main disorders of memory which lead to failure of memory processes. The approach is cognitive experimental, with an emphasis on the theoretical analysis of the disorders. The aim of the module is to expand the understanding of the main functions of memory.

Instructor

E. Masoura.

G-LSUD4 ApCrT 717 Applications: Critical Thinking**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Definition of critical thinking. Critical thinking skills. Critical thinking and intelligence. Current approaches of intelligence which emphasise the need for developing critical thinking skills. Analyzing arguments. Thinking as hypothesis testing.

Instructor

P. Metallidou.

G-LSUD4 MM 721 Minds and Machines**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Mechanism as a paradigm of scientific explanation, man as a machine (LaMettrie, Hobbes), formal thought and mechanistic procedure in mathematics and logic, the computer, the Turing Machine, the von Neumann Machine, the simulation game, the problem of psychophysical causality, the computational basis of cognitive science, the analysis of psychological phenomena on the basis of the computational model (Marr, Minsky), critique of the computational model (Dreyfuss, Searle), the adequacy of the computational model, the connectionist model, the problems of representation, language of thought, common sense and consciousness.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD4 CogNeu 724 Cognitive Neuropsychology**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Cognitive neuropsychology is the study of the cognitive system through brain-damaged patients. The basic assumption is that fun-

damental insights can be gained into the way human mind works through the exhaustive analysis of different deficits induced by brain injury. These insights could then feed back to provide a better understanding of the problems of brain-injured patients and could lead in turn to the development of better therapies. The particular topics analyzed in this course through cases of brain-damaged patients include: object recognition, visual and spatial abilities (i.e., neglect), face recognition, producing spoken words, recognizing and understanding spoken words, spelling and writing, reading, attention and memory.

Instructor

K. Tsapkini.

G-LSUD4 NMRECD 734 New Methods of Reproduction and their effect on children's development

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Infertility has serious psychological effects. In the past many infertile couples turned to adoption. In the last twenty years developments in reproductive technology allow infertile couples to have a child through the application of Assisted Reproductive Technology (ART). The new reproductive technologies have changed our views on parenthood as today a child can have as many as five parents. In this course will be discussed the psychological issues which arise as a result of ART as well as the effects on children's development.

Instructor

Z. Papaligoura.

G-LSUD4 CW 741 Counselling Women

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The course aims to introduce students to the feminist perspectives in counselling and to the philosophy and values of feminist therapy in dealing with women's' psycho-social issues. In particular, the course covers the following themes: basic principles of feminist counselling, self-esteem and body image in women, career counseling for unemployed women, for women who return to the labor market and for women who combine paid work and family, counseling for battered women and counselling for infertility.

Instructor

Ch. Athanasiadou.

G-LSUD4 CAiE 742 Counselling Applications in Education

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The course is an introduction to the general aims and the issues involved in counselling services within education. Emphasis is given to the counselor's role at all levels of education (primary, secondary and higher), to the code of ethics for school counselors, to the teachers' counseling role, as well as to prevention programmes within schools (for example, prevention programmes concerning mental health, learning difficulties, various crises, bullying, physical health etc). Finally, the course includes examples of school counselling services in Greek secondary and higher education.

Instructor

Ch. Athanasiadou

G-LSUD4 DeDeAd 743 Deviations of Development in Adolescence

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Introduction: Puberty and adolescence. Developmental tasks of adolescence. Physical development. Cognitive development. Socio-emotional development in adolescence. Signs of maladaptation in adolescence. Relationships with parents. The role of peer group. Delinquency and antisocial behaviour in adolescence. Anorexia nervosa and bulimia nervosa. Depression and suicide. Drug abuse. Psychoses. Risk factors in development and mediating mechanisms. Prevention. Therapeutic interventions.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD4 ATHD 744 Attachment Theory and Human Development

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

In this course will be focused on the following topics: Attachment theory. The significance of mother-infant attachment. The effects of failure to develop attachment.

Individual differences in the quality of attachment, the contribution of Ainsworth. The disorganized type of attachment, the contribution of Main. Assessment of the quality of attachment in different developmental stages. Clinical implications of attachment. Adult Attachment Interview. Attachment and Psychopathology. Limitations and concerns about attachment theory and the methods of assessing the quality of attachment.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD4 CCTA 745 Career Counselling: Theory and Applications

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The course aims to introduce students to the stages and process of career counseling, to theories of career development and to various intervention strategies in order to deal successfully with problems involved in work life. In addition, emphasis is given to public agencies and institutions in Greece that apply career-counselling services. During the course, students are expected to participate in exercises that aim to support their own career development as well as their transition from higher studies to the labor market.

Instructor

Ch. Athanasiadou.

G-LSUD4 DiAs III 747 Diagnostic Assessment III

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Diagnostic assessment in the school environment. Diagnosis of learning difficulties: mental deficiencies, specific learning disabilities, behavioral problems. Synthesis and implementation of diagnostic assessment results: therapeutic/educational planning.

Instructor

A. Stoyannidou.

G-LSUD4 CWPSR 763 Contemporary World Problems and the Scientist's Responsibility

Undergraduate Programme of the UNESCO Chair at Aristotle University of Thessaloniki

Chairholder: Professor Dimitra Papadopoulou

Course Specifications

- a. 4 hours/week total 52 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week workshops 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Interfaculty interdisciplinary Programme of Education for Human Rights and Peace. Some of the taught subjects are the following: Human Rights • International Organizations and Issues of International Law • World Environmental Problems and Human Behaviour • Nuclear Energy (positive - negative uses) • Chemical and Biological War • Culture of Peace: basic concepts and UNESCO Programmes of action • Non-violence and Peace Research • International Institutions and the Peaceful Settlement of Conflicts • Minorities, Refugees, Social Exclusion • Issues of Genetics and Bioethics, etc.

Members of the academic staff from all the Schools of the A.U.Th. and other Greek Universities teach in this programme. This interdisciplinary programme has led to the creation of the UNESCO Chair (Agreement between UNESCO and A.U.Th., 1997) and still forms a vital part of it.

Instructor

M. Dikaiou.

G-LSUD4 ApSocPsy 765 Applied Social Psychology and Group Performance

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures and workshop 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Research projects and oral examination
- e. 4 credits

Course Description

A. Applied Social Psychology: Research methods and contemporary social reality. Traditional and contemporary approaches.

B. Group Performance. Group decision making: Concepts, processes and products. Democracy, consensus, leadership. Conflicts, problem solving, risky shift phenomena.

Methods of research in Applied Social Psychology

Applied Social Psychology today. Methods of research in Applied Social Psychology: Questionnaires, content analysis, Discourse and focus groups.

Instructor

M. Dikaiou.

G-LSUD4 AtThLab 766 Attribution theory: Laboratory exercises**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The main aim of the lab is the theoretical and empirical investigation of a number of subjects within attribution(al) theory. The subjects of the lab are presented to the students in a series of lectures. The students are expected to work in groups. For each subject the students have to study the provided reading list, to conduct a literature and to design a study on the following subjects. Intergroup attribution: Ingroup/ethnocentric bias: the salience of group membership, positive social identity. Attributions and the maintenance or reduction of intergroup conflict. Attributions and stereotypes. Individual differences in the attributional process: Attributions as a personality variable. Rotter's locus of control. Learned helplessness and attributional style. Measuring attributional style: the problem of internal consistency and the attribution of positive/negative events.

Instructor

A. Xenikou.

G-LSUD4 SocCog III 768 Social Cognition III**Course Specifications**

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Attention and consciousness: Capturing attention. Salience, a property of stimuli in context. Antecedents and consequences. Vividness, an inherent property of stimuli. Accessibility: a property of categories our mind already possesses. Consciousness, control and automaticity. Thinking without thinking. Unconsciousness. Mindlessness. The Gibsonian or Ecological approach to social perception. Per-

son memory: Basic models of memory. Contents of person memory. Organisation of social information in memory. Memory, judgements and goals. Normative implications. Accuracy and Efficiency. Social inference: processes of forming inferences. Gathering information. Sampling Information. Regression. Dilution. Bayes' Theorem. Underutilization of base - rate information. Conjunction error. Integrating information. Assessing covariation. Illusory correlation. Hindsight. Framing. Motivated inference. Heuristics: an alternative form of rapid reasoning. Representativeness. Availability. Simulation. Anchoring and Adjustment. Statistical heuristics and pragmatic reasoning schemata. Evaluating inference. Ameliorating the inference process.

Instructor

Staff.

G-LSUD4 CrPsy 770 Critical Psychopathology

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Seventh semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The course critically examines psychopathology and focuses on the links between on the one hand the professional clinical understanding and subjective experience of mental distress and on the other sociocultural and institutional factors. More specifically, the following issues are covered: history of psychopathology; criticisms of the current classification systems of disorders; sex, race and ethnicity, social class and mental health; relation between professional and lay knowledge; dangerousness.

Instructor

E. Georgaca.

G-LSUD4 SymLangDs 810 Symptomatology of Language Disorders

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Eighth semester

- d. Term paper or oral examination
- e. 4 credits

Course Description

The course focuses on cognitive and neurolinguistic diagnostic methods and techniques, i.e. on interviewing, test selection, profiling of test results, report writing, and informing the client. It also aims to help students interpret the scoring data, and to learn to formulate a diagnosis within the context of the evaluation and treatment of neuropsychological disorders. Language disorders refer to any systematic deficiency in the way people speak, listen, read, write, or sign, that interferes with their ability to communicate with others. On one extreme, the handicap may be quite mild, such as a minor impediment of pronunciation; on the other extreme, there may be an almost total breakdown of all levels of communication, as is the case of severe forms of brain damage. Aphasia, dyslexia, dysarthria, Alzheimer's disease, autism, multiple sclerosis and deafness are discussed in detail.

Instructor

Staff.

G-LSUD4 TheCon 822 Theories of Consciousness

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 3 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

The return of consciousness to psychological theorizing, the concept of consciousness: related terms and distinctions, introspection and methodological constraints, phenomenological characteristics of consciousness, brain hemispheres, blindsight, sleep, dreams, hypnotism, drugs and altered consciousness state, subconscious, unconscious, amnesia, identity, mental illness, autism, consciousness in animals.

Theories of Consciousness: Consciousness as a primitive unexplainable concept (Descartes, Bergson), consciousness as an epiphenomenon of the brain (Velmans, Baars, Libbet), the computational theory (Minsky, Johnson - Laird), the connectionist theory (Churchland, Kosslyn), physical - quantum theory (Penrose, Crick), biological

- evolutionary theory (Edelman), Searle's view of irreducible yet biological consciousness.

Instructor

P. Kargopoulos.

G-LSUD4 NeuPsyAs 826 Neuropsychological Assessment

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Goals and methods of neuropsychological assessment. Basic principles for the development of theory-based tests measuring cerebral functioning and for the selection of test batteries for the diagnosis of cortical damage or dysfunction. Interpretation and reporting of test results. Administration of tests commonly used in clinical and research settings (Prerequisite: Neuropsychology).

Instructor

M. H. Kosmidis.

G-LSUD4 BrEm 827 Brain and Emotions

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Historical views on the source of emotions. The nature of emotions. Brain regions that mediate emotional behavior. Production of emotions and interpretation of emotional stimuli in neurological and psychiatric disorders.

Instructor

M. H. Kosmidis.

G-LSUD4 EExpDevAp 833 Early Experiences and Development: Applications

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Basic issues on genetics and behaviour genetics. The contexts of development: Heredity and environment. “Mother”-Infant interaction: prespeech and protoconversations. Quality of attachment in infancy and social relationships in childhood and adulthood. High-risk infants: the cycles of disadvantage. Resilience in stressful situations. Temperamental differences. Risk and protective factors.

Instructor

P. Vorria.

G-LSUD4 DevPolRe 837 Development of Political Reasoning**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Psychology and Ideology. Ideology and Politics. The structure of political reasoning. Cognitive representation of political systems during adolescence. Sociomoral reasoning and political orientation. Personality and political behavior.

Instructor

D. Markoulis.

GLSUD4 ApSocCogDevPsy 839 Applications of Social - cognitive Developmental Psychology**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Data collection, coding, treatment and class presentations 2 hours/week
- c. Eighth semester

- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Methods and research instruments: Moral Judgement Interview (MJI). Sociomoral Reflection Objective Measure (SROM). Defining Issues Test (DIT). Test of Logical Thinking (TOLT). Coding and data discussion. Comparing the instruments: advantages and disadvantages. The instruments' theoretical background.

Instructor

D. Markoulis.

G-LSUD4 EdPsyA II 840 Educational Psychology II: Applications

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures and presentations 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

The course develops along two axes: (a) Lectures on the following topics: self-regulated learning and each promotion to schools, achievement goal theory, school psychological environment, learning difficulties: current psychological approaches. (b) Students present selected papers that refer to the above referred topics.

Instructor

E. Gonida.

G-LSUD4 ProSoBeAl 861 Prosocial Behavior - Altruism

Course Specifications

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Why do we help? Internal factors of positive social behavior. Empathy. Social norms and altruism (norm of reciprocity, of social responsibility, etc.). Emotion and altruistic behavior. Emergency situations

and helping. Factors which undermine the behavior of the “Good Samaritan”. Social awareness and positive social behavior.

Instructor

Staff.

G-LSUD4 ReSocCog 867 Designing Research in Social Cognition**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures 1 hour/week laboratory 1 hour/week
- c. Eighth semester
- d. Written examinations
- e. 3 credits

Course Description

Lecture part: Review of methodological principles of research design. The basic experimental approach. The “peculiarity” of conducting research in Social Psychology and Social Cognition. Issues of reliability and validity. Reading and critiquing of selected research topics. Students design a small scale research project, conduct the bibliographic search, formulate hypotheses and expectations, collect and analyse data and interpret results; they discuss the progress of their work in class and receive feedback by colleagues and instructor; they present their findings in “symposium presentation” format during the last class. A research report in APA format is submitted for evaluation.

Instructor

Staff.

G-LSUD4 POEPSS 876 Planning - Organization - Evaluation of Psychosocial Systems**Course Specifications**

- a. 2 hours/week total 26 hours/semester
- b. Lectures presentations 2 hours/week
- c. Eighth semester
- d. Written and oral examinations
- e. 3 credits

Course Description

In the context of the Clinical Psychologist’s widened role, we discuss issues of planning, organization and evaluation of psychosocial services. Emphasis is given to the new policies for health and social

development as well as to interdisciplinary cooperation and social participation in organizing local services.

Instructor

K. Bairaktaris.

G-LSUD4 TrCogBeAn 881 Training in Cognitive-Behavioral Analysis

Course Specifications

- a. 3 hours/week total 39 hours/semester
- b. Lectures and practicals 3 hours/week
- c. 8th semester
- d. Written examinations
- e. 4 credits

Course Description

Cognitive - Behavioral Analysis as a method for understanding psychological suffering. The behavioral equation SORCK as a unit of analysis and a general principle. The process of discovering its unique form in relation to the individual client. Case presentations: Collection of personal data, SORC and Formulation of problems, Treatment planning and implementation, Literature review relevant to the case discussed.

Instructor

I. Boni.

PROGRAM OF STUDIES IN PSYCHOLOGY

GRADUATE STUDIES PROGRAM

The Department of Psychology offers a two-year Master's Program and a subsequent three-year Ph.D. program in four specialty areas: Cognitive Psychology and Neuropsychology, Educational and Developmental Psychology, Social Clinical Psychology, and Social Clinical Psychology of Addictions and Psychosocial Problems.

THE MASTER'S DEGREE PROGRAM

The Master's Degree Program consists of two years of full time study which includes course work, practical training, research and teaching assistance and research leading to the preparation of the Master's thesis.

Course Requirements

Each division has its own required courses which are outlined below and must be fully attended and successfully completed by the graduate student in a period of two years. In addition, however, students can take courses from other divisions as electives in accordance with their educational needs. The courses required in each division are as follows:

Cognitive Psychology and Neuropsychology

- 01 Approaches to the Study of Thought
- 02 Research Methodology in Psychology
- 03 Advanced Statistical Methods in Psychological Research
- 04 Cognitive Neuropsychology of Language
- 05 Clinical Issues in Neuropsychology
- 06 Cognitive - Metacognitive Processes
- 07 Representation of Knowledge and Concepts
- 08 Approaches to the Study of Memory
- 09 Issues of Cognitive Neuroscience
- 10 Theories of Consciousness
- 11 Psychology of Old Age

Educational and Developmental Psychology

- 01 Diagnostic Methods in Educational Psychology
- 02 Educational Psychology: Contemporary Approaches

- 03 Psychological Development I: Cognitive Development, Socio-Cognitive Development, Applications in Education
- 04 Psychological Development II: Emotional - Social Development
- 05 Research Methodology in Psychology
- 06 Advanced Statistical Methods in Psychological Research
- 07 Counselling Psychology in the School Context
- 08 Educational Psychology: Research and Innovative Actions in the School Context
- 09 Development in Infancy
- 10 Developmental Deviations
- 11 Research Methodology and Statistics
- 12 Seminars of Applications and Research Methodology in Educational Psychology
- 13 Seminars of Applications and Research Methodology in Developmental Psychology

Social Clinical Psychology

- 01 Cognitive - Behavioral Psychotherapy I
- 02 Advanced Statistical Methods in Psychological Research
- 03 Case Discussion I
- 04 Research Methodology in Psychology
- 05 Cognitive - Behavioral Psychotherapy II
- 06 Case Discussion II
- 07 Psychopathology
- 08 Group Psychotherapy
- 09 Psychosocial Interventions I
- 10 Social Psychology
- 11 Psychosocial Interventions II
- 12 Social Psychology Seminars
- 13 Qualitative Research in the Clinical Field

Social Clinical Psychology of Addictions and Psychosocial Problems

- 01 Psychosocial Interventions I
- 02 Theoretical Approaches to Addictions and Psychosocial Problems I
- 03 Psychosocial Interventions II
- 04 Theoretical Approaches to Addictions and Psychosocial Problems II
- 05 Psychosocial Interventions III
- 06 Theoretical Approaches to Addictions and Psychosocial Problems III
- 07 Social Psychology

08 Psychosocial Interventions IV

09 Theoretical Approaches to Addictions and Psychosocial Problems IV

10 Research Methodology in Psychology

11 Advanced Statistical Methods

12 Social Psychology Seminars

Practical Training Requirements

For both the Cognitive Psychology and Neuropsychology Program and the Educational and Developmental Psychology Program there is a requirement of 24 weeks of practical training (4 hours per week). The Clinical Training Requirement is set at 800 hours spread over a period of 60 weeks. The student's performance during this training is evaluated by the appointed faculty or staff member. For successful completion of this requirement the student's performance must be characterized at least as "satisfactory".

Teaching and Research Assistance Requirements

All graduate students are expected to provide assistance in undergraduate courses. This assistance may involve review seminars, laboratory exercises, proctoring of exams.

Graduate students are also expected to participate in research activities of the Department in addition to conducting their own research leading to the preparation of the Master's thesis.

Master's Thesis Requirement

In addition to the completion of all course and training requirements during the two years of required residence, students are expected to submit by Dec 31 following the above two years a Master's Thesis. The Department assigns the evaluation of the thesis to two faculty members in addition to the supervisor. Completion of this requirement in addition to the requirements outlined above, leads to the Master's degree. The grade of the degree is calculated on the basis of performance in coursework as well as on the grade received for the thesis.

Eligibility, Application, Admission

Each Division of the Masters Program admits 7-10 graduate students each year. Eligible applicants are students with a psychology undergraduate degree from Greek or accredited foreign universities. In cases of applicants with degrees other than psychology, exceptions can be made only after a departmental decision which examines the relevance of the degree to the intended course of study.

Except for national Scholarship recipients (who have excelled in nation-wide examinations) all other applicants are admitted on the basis of an admission procedure that evaluates the student's performance on entrance examinations (in two courses selected by each division and one foreign language), the Grade Point Average (GPA) of the students undergraduate degree, the GPA of the upper level courses of the division to which they are applying. In addition, the admissions committee takes into account research activities, publications, practical experience. On occasion interviews may also be conducted.

Applications for admission must be submitted to the department secretary by September 31, and the examinations are conducted during the first two weeks of October. Classes begin on Nov. 1. Information on the subjects examined as well as on other pertinent matters may be obtained from the Divisions Secretary, Ms. Lena Avgerinou (office telephone number: 997313).

THE PSYCHOLOGY OF ADDICTIONS AND PSYCHOSOCIAL PROBLEMS PROGRAM

The Social and Clinical Psychology Graduate Program has developed a special program of Social and Clinical Psychology of Addictions with emphasis on Drug Addiction and Rehabilitation. The aim of the program is to train staff for dealing with psychosocial problems with emphasis on the problem of drug abuse.

The philosophy of the program rests on the idea that the drug abuse problem is not an isolated problem, but has common causal origins with other social problems (teenage crime, old age alcoholism) in the continuing social crisis. The training of the students is thus tuned not to one special problem with isolated and piecemeal techniques, but to the common causes of psychosocial problems. In the same line of thought, the treatment of these problems is sought on a community level so that the students are trained to provide the necessary encouragement on a social communal level. The orientation of the group psychotherapy followed is Rogerian. To assume such a pivotal role, trainees are expected to become sensitive to the personal values, beliefs and prejudices of the targeted population and to develop the appropriate social skills that will enable them to function in the role of encourager of self-help strategies in the community in question.

It is obvious from the above that in addition to the required theoretical training of the Graduate Program in Social and Clinical Psychology, the students of this program are expected to become involved in work groups that operate on a daily basis. High motivation and

exclusive involvement with their training is therefore a necessary prerequisite for attending the program.

EUROPEAN MASTER'S DEGREE IN HUMAN RIGHTS AND DEMOCRATISATION OF THE UNESCO CHAIR/AUTH

The UNESCO Chair of the Aristotle University of Thessaloniki participates in the programme of the European Master's Degree in Human Rights and Democratization. The program is organized with the co-operation of 37 universities of all the member states of the European Union, co-ordinated by the European Inter-University Centre for Human Rights and Democratization, with the financial support of the European Union and the Italian government. This interdisciplinary academic program reflects the indivisible links between human rights, democracy, peace, and development. It aims at educating professionals in the field of human rights and democratization according to an action- and policy- oriented approach. It consists of lectures, seminars, workshops and individual research on topics such as: 1. History, philosophy and politics of human rights and democracy 2. Human rights and humanitarian law 3. Universal and regional systems for the protection of human rights 4. Human rights and democracy in the field.

The first semester courses take place in Venice. During the second semester, students conduct further specialized studies and write a dissertation at one of the participating universities.

The UNESCO Chair of the Aristotle University of Thessaloniki participates with an interdisciplinary and inter-faculty programme, with the contribution of professors from various schools of the university and international organizations officials. It focuses on three thematic areas: 1. Issues of peace and human rights education. Towards a culture of peace 2. Human rights, issues of international law and international relations 3. Contemporary world problems and the scientist's responsibility

Fluency in English and a reasonable command of French are required.

For further information:

Aristotle University of Thessaloniki

UNESCO Chair

Chairholder: Hon. Prof. Dimitra Papadopoulou

School of Psychology (Box 48)

Thessaloniki 541 24

tel/fax: 2310 997361, 2310 995311

e-mail: dipeace@psy.auth.gr

web site of the programme:

http://www.ema_hummrighs.org

<http://www.eiuc.org>

DOCTORATE DEGREE PROGRAM

Students who have successfully completed the above Master's Degree or holders of equivalent degrees from Greek or accredited foreign universities are eligible for application to the Doctorate (Ph.D.) Program. Applications, which include the proposed dissertation topic are submitted by Oct. 15 of each year to the Department, and a decision is reached in the next Department Meeting. In the event of a positive decision, a three-member overseeing committee is assigned by the department, consisting of the dissertation adviser and two readers. The overseeing committee is responsible for guiding the doctoral candidates' work, for monitoring their progress and for evaluating the dissertation to be presented to the department.

The requirements for the degree include a year of coursework which is designed in accordance with the committee's recommendations and two to three years of thesis preparation which involves research. In addition, the doctoral candidate has the obligation to fulfill teaching and research requirements which may involve assisting in undergraduate and graduate courses, assisting in the research activities of the Department, as well as presentation of doctoral research to graduate seminars.

When the dissertation is completed and acting upon the recommendation of the overseeing committee, the candidate submits 12 copies of the dissertation to the Department which selects a seven-member examination committee that includes the three members of the overseeing committee and appoints a date for its public defense. It is customary that the examination committee includes one or two external examiners who are specialists in the field of the dissertation from other psychology or related departments. The dissertation, together with the evaluation of the overseeing committee, is distributed

well in advance to the examination committee while the evaluation is distributed to all members of the department. The defense of the dissertation is done in a conference that is open to the public. The candidate is given at the start a maximum of 1/2 hour to present the main ideas and results of the dissertation and then has to answer questions posed by the examination committee. When all questions have been answered, the examination committee retires to discuss the dissertation and its defense and a decision is reached as to the grade assigned to the dissertation. The degree is officially conferred during the next full faculty meeting presided by the Rector of the University or representative, during which the candidate takes the oath of the Doctor of Philosophy.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

	Γραφείο	Τηλέφωνο
X. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ, Λέκτορας cathan@psy.auth.gr	421γ	997992
E. ΑΥΔΗ, Επίκ. Καθηγήτρια avdie@psy.auth.gr	416	997363
Π. ΒΟΡΡΙΑ, Αναπλ. Καθηγήτρια vorria@psy.auth.gr	208	997326
E. ΓΕΩΡΓΑΚΑ, Λέκτορας georgaca@psy.auth.gr	416	997472
E. ΓΩΝΙΔΑ, Επίκ. Καθηγήτρια gonida@psy.auth.gr	416	997309
B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ, Καθηγήτρια deliyian@psy.auth.gr	216	997317
M. ΔΙΚΑΙΟΥ, Καθηγήτρια mdikaiou@psy.auth.gr	209	997345
Φ. ΖΑΦΕΙΡΙΔΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής selfhelp@psy.auth.gr	208	997341 2310 500477-8
Φ. ΚΑΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, Αναπλ. Καθηγητής kargop@psy.auth.gr	416	997375
Γ. ΚΙΟΣΕΟΓΛΟΥ, Καθηγητής kios@psy.auth.gr	416	997337
M. ΚΟΣΜΙΔΟΥ, Αναπλ. Καθηγήτρια kosmidis@psy.auth.gr	421	997308
A. ΚΩΣΤΑΡΙΔΟΥ-ΕΥΚΛΕΙΔΗ, Καθηγήτρια efklides@psy.auth.gr	208	997374
Δ. ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ, Καθηγητής markouli@psy.auth.gr	216	997315
E. ΜΑΣΟΥΡΑ, Επίκ. Καθηγήτρια emasoura@psy.auth.gr	416	997270

Π. ΜΕΤΑΛΛΙΔΟΥ, Επίκ. Καθηγήτρια pmetall@psy.auth.gr	421γ	997972
Κ. ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής trella@psy.auth.gr	116	997324
Ε. ΜΠΟΝΗ, Επιστ. Συνεργάτης ireneb@psy.auth.gr	116	997324
Α. ΞΕΝΙΚΟΥ, Επίκ. Καθηγήτρια axenikou@psy.auth.gr	416	997373
Ζ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ, Αναπλ. Καθηγήτρια zapa@psy.auth.gr	416	997269
Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ομότιμη Καθηγήτρια dipeace@psy.auth.gr	202	997361 995311
Π. ΡΟΥΣΣΗ, Αναπλ. Καθηγήτρια roussi@psy.auth.gr	416	997360
Α. ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΟΥ, Αναπλ. Καθηγήτρια ariadni@psy.auth.gr	416	997347
Ε. ΣΥΓΚΟΛΛΙΤΟΥ, Καθηγήτρια syngo@psy.auth.gr	416	997357
Δ. ΤΑΤΑ, Επίκ. Καθηγήτρια dtata@psy.auth.gr	421	997369
Ε. ΦΙΓΓΟΥ, Λέκτορας	208	
Μ. ΧΑΡΙΤΟΥ-ΦΑΤΟΥΡΟΥ, Ομότιμη Καθηγήτρια	116	997324
Λ. ΧΟΥΣΙΑΔΑΣ, Ομότιμος Καθηγητής	202	997883
Γραφείο Πρακτικής Άσκησης	416	997332

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

info@psy.auth.gr

Ιορδανίδου Βασιλική		996887
Διαφωνίδου Μαρία		995204
Δόκα Ελένη		997304
edoka@psy.auth.gr		

Παντελάκη Γεωργία	997160
Πολίτογλου Πέτρα	995205
	Fax: 995175

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΜΕΩΝ

Γραμματεία Τομέων, Γραφείο 208

Αυγερινού Ελένη	997313
eleni@psy.auth.gr	

Καραμούζη Κυριακή	997313
kyriaki@psy.auth.gr	

Τσαπουντζόγλου Μαλαματή	997332
malamat@psy.auth.gr	

Λαδά Ιφιγένεια	997313
	Fax: 997384

Βιβλιοθήκη

Νιξαρολίδου Ελένη	997339
enixarli@psy.auth.gr	

ΑΡΓΙΕΣ

- 26 Οκτωβρίου
- 28 Οκτωβρίου
- 17 Νοεμβρίου
- Από την παραμονή των Χριστουγέννων ως και την επομένη των Θεοφανείων
- 30 Ιανουαρίου
- Από την Πέμπτη της Τυροφάγου ως και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας
- 25 Μαρτίου
- Από τη Μ. Δευτέρα ως και την Κυριακή του Θωμά
- 1 Μαΐου
- Του Αγίου Πνεύματος

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΞΑΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου 2009

01 Σεπτεμβρίου 2009 έως 29 Σεπτεμβρίου 2009

Έναρξη χειμερινού εξαμήνου την 30 Σεπτεμβρίου 2009

Λήξη χειμερινού εξαμήνου την 15 Ιανουαρίου 2010

(Κενό από 18/01/2010 έως και 22/01/2010)

Εξεταστική περίοδος Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2010

25 Ιανουαρίου 2010 έως 12 Φεβρουαρίου 2010

Έναρξη εαρινού εξαμήνου στις 15 Φεβρουαρίου 2010

Λήξη εαρινού εξαμήνου στις 28 Μαΐου 2010

(Κενό από 31/05/2010 έως 04/06/2010)

Εξεταστική περίοδος Ιουνίου 2010

07 Ιουνίου 2010 έως 25 Ιουνίου 2010

